

ISSN ๐๘๕๙-๘๖๖๕

นคสศ.นคสจ.นคสว.นคสพ.

๙๑๑

ปีที่ ๕๒ ฉบับที่ ๔ เดือนมกราคม ๒๕๖๕

สารนคสศ.นคสจ.นคสว.นคสพ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด นครศรีธรรมราช

“อำเภอของเรา”

อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำขวัญประจำอำเภอ

“เมืองนางุ้ง ทุ่งนาข้าว ข้าวทะเล เส้นหญ้าทอราย มากหลายศิลปิน”

www.nakhonsi.go.th

อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

“เมืองนาุ้ง ทุ่งนาข้าว จ้าวทะเล เสน่ห์หาดทราย มากหลายศิลปิน”

“อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นอำเภอในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังและแยกออกจากอำเภอปากพนังเมื่อร้อยปีที่แล้ว เป็นอำเภออยู่ข้าวอยู่น้ำในอดีต ในปัจจุบันได้ลดพื้นที่ทำนาลงแต่ก็ยังเป็นเมืองอยู่ข้าวอยู่มากกว่าอำเภออื่น เอกลักษณ์ของบ้านเมืองก่อให้เกิดเอกลักษณ์ของคน เพราะมีพื้นที่กว้างขวางปราศจากร่มเงาจากไม้ยืนต้นอื่น นอกจากต้นโหนด เพราะแสงแดดแผดเผาให้ความร้อนอยู่ตลอดเวลา และเพราะลมทะเลหอบไอเค็มมาสัมผัสผิวอยู่เป็นนิตย์ ทำให้ชาวอำเภอหัวไทร เข้มแข็ง กร้านกล้า อดทน และเป็นนักสู้ต่อทุกอย่าง ตั้งแต่ดินฟ้าอากาศจนถึงการงานและการผจญชีวิต”

(จากบันทึกของ เอื้อม อุบลพันธุ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘)

เมืองนาุ้ง คำขวัญนี้เหมาะสมที่สุดสำหรับดินแดนหัวไทร เพราะมีอาชีพทำนาุ้งมากกว่านาข้าวเสียอีก เพราะมีการนิยมนำนาุ้งกันมาก พื้นที่นาจึงกลายมาเป็นนาุ้งจนถึงวันนี้เพราะเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้เกษตรกรชาวหัวไทรจำนวนมากมายสร้างตัวได้ จนมีฐานะดีขึ้นรวดเร็ว สามารถสร้างบ้านปูนหลังใหม่แทนที่ บ้านไม้หลังเล็ก ๆ และ ส่งเสียลูกให้เรียนจบปริญญาได้

ทุ่งนาข้าว พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอหัวไทรเป็นที่ราบลุ่ม จึงเหมาะในการทำนาข้าวในเกือบจะทุกพื้นที่ หัวไทรจึงเป็นอยู่ข้าวของจังหวัดนครศรีธรรมราชมาตั้งแต่อดีต “ข้าวสารหัวไทร” จึงเป็นคำติดปากตลอดมาในเวลาซื้อขายข้าวสารที่มีคุณภาพ

จ้าวทะเล ชาวหัวไทรที่อยู่ริมฝั่งทะเลจะมีอาชีพประมงเป็นหลัก นำเรือออกไปจับปลาไปทั่วทิศ แม้ปัจจุบันจะเปลี่ยนเป็นทำนาุ้งกันบ้างก็เป็นเพียงส่วนน้อย หัวไทรก็ยังอยู่เป็นจ้าวทะเลอยู่นั่นเอง มีทั้งเรือประมงอวนลากเรืออวนลอย และเรือเล็กทำประมงริมฝั่งอีกมากมาย เข้าออกซื้อขายกันที่สะพานปลาท่าเทียบเรือ

(อ่านต่อรองปกหลัง)

ไมตรีจิตในวันปีใหม่

สองห้า	หกสี่	ลาถ่วง
ตามห้วง	แห่งจักร	ราศี
คนเอ๋ย	เคยชิน	“สิ้นปี”
เป็นที่	กำหนด	จดจำ
สองห้า	หกห้า	ศกใหม่
หวังชัย	โชคงาม	ตามฉนำ
อวยพร	อ่อนหวาน	หว่านคำ
เบิกบาน-	เทิงสุข	ทุกคน
อ่อนหวาน	เทวา	อารักษ์
ลืมหลัก	เลอเลิศ	เกิดผล
คือ “กุ-	ศลกกรรม”	นำตน
ให้พัน	ภัยเสียน	เขียนบร
ความจริง	สิ่งทุกข์	สุขสันต์
ใครป็น	ใครบอก	หลอกหลอน
ใครทำ	ใครได้	เป็นพร
ใครฤา	จักป้อน	ใครกัน
น้ำใจ	ไมตรี	ชี้แน่
อาจแผ่	ให้เห็น	เป็นขวัญ
เมตตา	เกิดก่อ	ต่อกัน
กำนัล	วงศ์วาน	ว่านเครือ
ไม่มี	สุขเหลือ	เพื่อใคร
แต่ใจ	รักนี้	มิเหลือ
ขอแบ่ง	รักอุ่น	จนเจือ
มอบเมื่อ	ปีใหม่	ไมตรี

“เกสรบัว”

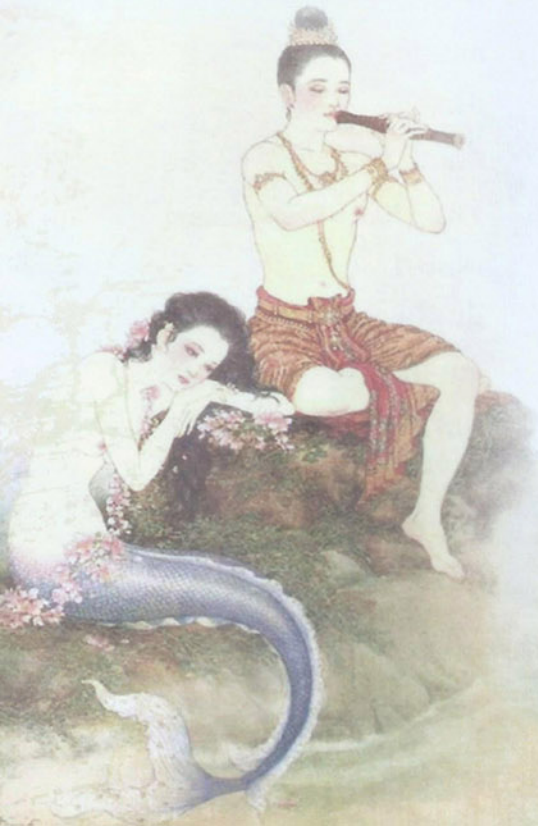
ส่งความสุขปีใหม่ ๒๕๖๕

จาก “กองบรรณาธิการสารนครศรีธรรมราช”

วิจิตรวาจาสุภาษิต

อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วลิ้นซาก
แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย
แม้เจ็บอื่นหมิ่นแสนจะแคลนคลาย
เจ็บจนตายนั้นเพราะเหน็บให้เจ็บใจ
จะรักซังทั้งลิ้นเพราะลิ้นพลอด
เป็นอย่างยอดแล้วพระองค์อย่าสงสัย
อันช่างปากยากที่จะมีใคร
เขาชอบใช้ช่างมือกันอ้ออึง

(เพลงยาวถวายโอวาทของสุนทรภู่)

วิชาที่เรียนแล้ว.....จบ

สัมพันธ์ นวลปั้น

การศึกษาหาความรู้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งสำหรับสังคมมนุษย์ เราต่างยอมรับกันว่าประเทศชาติที่เจริญก้าวหน้าได้ก็เพราะประชาชนในประเทศนั้นได้รับการศึกษาดีมีความรู้ ทำให้การพัฒนาในด้านสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง ฯลฯ มีความเจริญก้าวหน้าทันสมัย ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่สะดวกสบาย มีสุขภาพดี บริการทางการแพทย์ทันสมัยและทั่วถึง รายได้ต่อหัวของประชาชนอยู่ในอัตราส่วนที่สูง ประชาชนมีฐานะดี สามารถจับจ่ายใช้สอยสิ่งของเครื่องใช้เครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิตมีคุณภาพชีวิตที่ดี อาหารการกินอุดมสมบูรณ์เกือบจะไม่มีคนจนในประเทศ หรือถ้ามีก็เพียงส่วนน้อย มีการตั้งชื่อกลุ่มประเทศนี้ว่า **“ประเทศพัฒนาแล้ว”** ซึ่งส่วนใหญ่ประเทศเหล่านี้จะอยู่ในทวีปยุโรป

ที่มาของภาพ : today.line.

ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งตรงข้ามกับกลุ่มประเทศที่กล่าวข้างต้นอย่างเห็นได้ชัดชนิดหน้ามือเป็นหลังมือ เรียกกลุ่มประเทศเหล่านี้ว่า **“ประเทศด้อยพัฒนา”** ประชาชนไม่ค่อยได้รับการศึกษาเท่าที่ควร อ่านเขียนหนังสือไม่ได้ มีชีวิตอยู่อย่างลำบากยากแค้น เหมือนกับมีชีวิตให้รอดไปวันๆ ชัดสนทั้งเสื้อผ้าเครื่องใช้และอาหารการกิน ประชาชนอดอยาก หิวโหยโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ไม่มีสถานพยาบาลหรือจะมีก็ไม่เพียงพอ ไม่มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยขาดแคลนแพทย์และพยาบาล นับถือภูตผีปีศาจวิญญาณ อาชีพการเกษตรก็ร่อนฟ้างจากธรรมชาติบันดาลให้เพียงอย่างเดียว ทำกันตามบรรพบุรุษสืบทอดกันมาไม่มีการพัฒนา กลุ่มประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในทวีปแอฟริกา

อีกกลุ่มหนึ่งอยู่ตรงกลางระหว่างสองกลุ่มข้างต้น เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วก็ไม่ใช่อด้อยพัฒนาที่ไม่เชิงและจะไม่พอใจหากใครมาเรียกว่าเป็นประเทศด้อยพัฒนา แต่ครั้งจะไปเรียกว่าประเทศพัฒนาแล้วก็รู้สึกว่กระดากปาก เพราะรู้อย่างดีเดินทางหลังประเทศที่พัฒนาแล้วอยู่หลายช่วงตึก คือเพื่อนเดินกลับเหลียมตึกไปหลายหลังจนมองไม่เห็นแล้ว คอยขนานนามตัวเองอย่าให้อายเพื่อนว่า **“ประเทศกำลังพัฒนา”** ประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ส่วนใหญ่เป็นประเทศในทวีปเอเชีย

ที่มาของภาพ : <https://empathyhandsharity.org/>

การจัดการกลุ่มประเทศดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เน้นกันในเรื่องการพัฒนาหรือความเจริญก้าวหน้าทางด้านสิ่งก่อสร้าง บ้านเรือน โรงงานอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง ประดิษฐ์กรรมด้านเทคโนโลยี

ที่มาของภาพ : <https://www.thairath.co.th/>

ที่มาของภาพ : <https://www.matichon.co.th/>

ซึ่งล้วนเป็นวัตถุนิยมเป็นสำคัญ ไม่ได้ให้ความสำคัญด้านความเจริญทางด้านคุณธรรมและจิตใจกันเลย ดังนั้นจึงมักเห็นกันบ่อยๆ ว่าบ้านเมืองที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุเพียงอย่างเดียวกลับมีปัญหาทางด้านสังคม เพราะขาดการส่งเสริมพัฒนาทางด้านจิตใจ เราคงเคยเห็นข่าวคราวการทำร้ายกันอย่างโหดเหี้ยมถึงกับเสียชีวิตโดยมีสาเหตุเพียงเล็กน้อย หรือคงเคยเห็นข่าวที่คนร้ายไม่มีความยั้งคิด เข้าไปยิงเด็กนักเรียนตัวเล็กๆ ที่ไม่รู้อิโหน้อเหมในโรงเรียนตายอย่างไม่มีเหตุผล เหล่านี้คือสิ่งสวนทางกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและวัตถุนิยมในประเทศที่เจริญเหล่านั้น

หากเรามองปัจจัยการศึกษาที่ทำให้บ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว จะเห็นได้ว่าการศึกษาของประชาชนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะเมื่อประชาชนมีความรู้ความคิดก็ย่อมมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและอาชีพสังคมให้สะดวกสบาย ทำให้เกิดการพัฒนาด้านอื่นๆ ตามมา ทั้งด้านการประกอบอาชีพ สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง อุตสาหกรรม การคมนาคม การพาณิชย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าวรัฐบาลในทุกประเทศจึงทุ่มเทงบประมาณเพื่อส่งเสริมพัฒนาทางการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าควบคู่กันไปกับการพัฒนาด้านต่างๆ เป็นเงาตามตัว ทำให้เกิดวิทยาการเทคโนโลยี การค้นคว้าวิจัยในเรื่องใหม่ๆ เกิดประดิษฐกรรม เครื่องอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยล้ำยุค เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์เกิดขึ้นมากมาย

ดังนั้นความเจริญรุดหน้าในวิทยาการด้านต่างๆ ในปัจจุบันจึงก้าวไปไวจนตามแทบไม่ทัน จะได้เห็นในเกือบทุกวิชาไม่ว่าจะเป็นด้านการแพทย์ อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง การพาณิชย์ การพลังงาน การเกษตร วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ยิ่งมาดูความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสารจะยิ่งเห็นชัดเจน เพราะเทคโนโลยีด้านนี้ก้าวหน้าชนิดวันต่อวัน อย่างในขณะนี้เราใช้โทรศัพท์รุ่นใหม่ทันสมัยที่สุดแพงที่สุด เรากุมใจอยู่ได้มากเพียงปีเดียวพอถึงปีหน้าโทรศัพท์ที่ดีที่สุดของเราในขณะนี้กลับมีราคาแค่ของเลหหลัง เพราะผู้ผลิตคิดค้นด้านเทคโนโลยีโดยไม่หยุดหย่อน ได้ผลิตโทรศัพท์รุ่นใหม่มาตอบสนองความต้องการ (กิเลส) ได้ทันใจกว่า

เรียนกันอยู่อย่างนี้ก็ภพก็ชาติอย่างไม่หยุดหย่อน แต่สุดท้ายสรุปลงที่ว่าความเจริญเหล่านั้นมันถ้าสมัยเสียแล้ว เพราะมันเป็นวิชาที่เรียนไม่จบ แต่ยังมีวิชาอยู่อีกวิชาหนึ่งที่คนส่วนใหญ่อาจเฉลียวใจมองข้ามไป เป็นวิชาที่ตรงกันข้ามกับวิทยาการความรู้ดังกล่าวข้างต้น เพราะมันเป็นวิชาที่เรียนแล้ว...จบ นั่นคือ **วิชาของพระพุทธเจ้า** ท่านจึงประกาศ **“สวางธรรม”** นั่นแหละทรงเมตตาสั่งสอนแก่สรรพสัตว์ทั้งหลายโดยทั่วกัน

เจ้าของ - ผู้จัดทำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

คณะที่ปรึกษาภาคีศึกษาคณะ

- ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
- รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชทุกท่าน
- ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ผู้อำนวยการท่าเรือเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช
- ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช
- หัวหน้าหอสมุดแห่งชาตินครศรีธรรมราช
- อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
- รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโคก
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๑-๔
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ นครศรีธรรมราช-พัทลุง
- ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธศาสนานครศรีธรรมราช
- ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษา ภาคใต้ เขต ๑
- วัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช

คณะที่ปรึกษา

- นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- รองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ที่ปรึกษา เลขาธิการนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้อำนวยการหนังสือ "สารนครศรีธรรมราช"

นางกนกพร เดชเดโช นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ช่วยผู้อำนวยการหนังสือสารนครศรีธรรมราช

นายบุญฤทธิ์ หิรัญม รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

รศ.ดร.สิริพงศ์ อรรถชาดิ

ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางจตุติ เพชรกลาง ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

บรรณาธิการ

ผศ.พอล อุบลพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายจตุรงค์ กุลพร้อม
นายวันพระ สืบสกุลจินดา

ประธานที่ปรึกษาของบรรณาธิการ

ว่าที่ ร.ต.พิรพัฒน์ สุวรรณโสภาส ที่ปรึกษานายก อบจ.นค.

คณะที่ปรึกษาของบรรณาธิการ

นายสวัสดิ์ กฤตวิชิตนันต์	นายบุญเสริม แก้วพรหม	นายสุธรรม ชันต์เกียรติ
นายชำนาญ เอียดแก้ว	นางสายใจ ตระกูลสันติ	นายชวลิต ศิลปรัตน์
นายสมพงษ์ ภูวเจน	นายนิเวศ วนคุณากร	นายองอาจ สมนะมีโน
ผศ.ประหยัด เกษม	นายแพทย์บัญญัติ พงษ์พาณิชย์	รศ.ดร.กัณเดกน หนูทองแก้ว
รศ.วิลิต คำศรี	นายแพทย์รังสิด ทองสมัคร	นายวรรณดี สรรพจิต
นายสงวน กลิ่นหอม	ผศ.ฉัตรชัย ศุภระภาคุณ	

กองบรรณาธิการ

- รศ.ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์
- ผศ.ดร.สำเริง จันทุม
- นายศราวดี นาคสุวรรณ
- นายมานะ บุญเพ็ญ
- ศ.ดร.บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ
- นายนิพนธ์ สุขสะอาด
- นายสมใจ สมคิด
- นายสุชาติ ทองบุญยัง
- ดร.สุนันท์ ทองทศ
- นายผจญ มีจิตต์
- นายทวี ศรีธรรมมานุกูล
- นายศุภศิลป์ พงศ์ประพันธ์
- นายนิคม กาญจนะ
- นายชัยวัฒน์ สีแก้ว
- นายคำพร เกิดมีทรัพย์
- นายมงคล โอบาก

กองจัดการ

- นายจตุรงค์ กุลพร้อม
- นางสาวสุภาวดี แซ่ลิ้ม
- นางวรรณา นนทวงศา
- นางสาวพรทิพย์ พันธุ์พิพัฒน์
- นางสาวนัยนา ทองสุวรรณ
- นายต้นยศ ชูหนู
- นางสาวศุทธิณี สว่างเย็น
- นางธนัญกรณ์ ณ วงศ์

- นายสุนทร สอดจิตต์
- นายโกวิท วรรณระภาคุณ
- นายบัณฑิต สุทธิมูลิก
- นายสัมพันธ์ นวลปั้น
- นายณรงค์ศักดิ์ กำเนิดทอง
- นายจวน ชูตั้งแสง
- นายดำรง หนูทอง
- นางสาวสายฝน จิตบุญพงศ์
- ร.ต.ต.ปริษา สุจันทร์
- นายกริเทพ วรรณระภาคุณ
- นายศราวดี หนูคง
- นายธีรยุทธ บัวทอง
- นายไกรศักดิ์ สุจรรย์
- นายธนวัฒน์ จันทร์ลัก
- นางสาวอรุณรัตน์ ทองคำ
- รศ.สมบุญ บุญฤทธิ์

- นายธนวัฒน์ ชินพงศ์
- นายพรวิรินทร์ ยอลิน
- นางสาวนาดิยา ทองเป็น
- นางสาวพณิต บุญชูศรี
- นางสาวอรอุมา เวียงร้อย
- นายประภาส วงศ์สวัสดิ์
- นายเอกพงษ์ ไบมีเงิน

วัตถุประสงค์ :

- เสนอข่าวสารของราชการและผลงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว
- อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ประสานความรักภักดีในแผ่นดิน และความร่วมมือในการพัฒนาสังคมบ้านเมือง โดยมีจุดเน้นนำเสนอเนื้อหาสาระที่แสดงความเป็นนครศรีธรรมราช และเกี่ยวเนื่อง

ปีที่พิมพ์ : มกราคม ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม

ศิลปกรรม - รูปเล่ม : ผศ.พอล อุบลพันธุ์, นายอติพ บุญยักดิ์

ประสานงาน พิสูจน์อักษร ถ่ายภาพ : ผศ.พอล อุบลพันธุ์, นางสาวศุทธิณี สว่างเย็น, นายต้นยศ ชูหนู

เลขที่ ๓๐๙ หมู่ที่ ๗ ถ.เทวบุรี ต.โพธิ์เสด็จ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ www.nakhon.go.th E-mail : sannakhon@hotmail.com

สถานที่ออกแบบและจัดพิมพ์ : หจก.โรงพิมพ์ประยูรการพิมพ์ เลขที่ ๑๑๘/๖-๘ ม.๑ ถ.นคร-ทุ่งสง ต.ช้างซ้าย อ.พระพรหม

จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ โทร. ๐-๗๕๔๔๔-๖๑๕๕ E-mail : P_interprint@hotmail.com

สำราญกษของเรา นายกนกพร เดชเดโช

เนื่องในโอกาสส่งท้ายปีเก่า ๒๕๖๔ ต้อนรับปีใหม่ ๒๕๖๕ ขอสิ่งดีดีสิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดอำนวยการพรให้ท่านและครอบครัว ได้โชคดีปีใหม่ มีความสุข ความสำเร็จ และสมหวัง ในสิ่งที่ปรารถนา ตลอดปีใหม่นี้และตลอดไป ขอให้บุญรักษา เทวดาคุ้มครอง พระรัตนตรัยปกป้องท่านและครอบครัว จงมีแต่สิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิต สุขภาพร่างกายแข็งแรงโรคภัยจงอย่าได้แผ้วพาน ขอให้ท่านและครอบครัว มีแต่ความสุข ความร่มเย็นเป็นสุข ร่ำรวยเงินทองทรัพย์สินทวีคูณ สูงส่งด้วยบารมี พรใดล้ำ พรใดเลิศ พรใดประเสริฐ ขอจงบังเกิดแก่คณะผู้จัดทำและท่านผู้อ่านสารนครศรีธรรมราช ตลอดจนพี่น้องประชาชนทุกท่าน ตลอดปีใหม่ ๒๕๖๕ และปีต่อ ๆ ไปเทอญ

นางกนกพร เดชเดโช

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

“นครศรีธรรมราช นครแห่งอารยธรรม”

สารบัญ

- ๓ คำกรอง : 'ไมตรีจิตในวันปีใหญ่'
เกสรบัว
- ๔ คำคัด : วิจิตรวาทาสุภาษิต
- ๕ ประตุชัย : วิชาที่เรียนแล้ว.....จบ
สัมพันธ์ นวลปั้น
- ๘ สารนายก ออบจ.นครศรีธรรมราช
- ๑๐ เมืองพระ : พระพุทธลีลึงค์ที่กรุงเทพฯ
วรรณดี สรรพจิต
- ๑๒ คำกรอง : ใครประดิษฐ์อักษรไทย จึงไทย
ได้สี่สาร
จวน ชูส่งแสง
- ๑๓ อำเภอของเรา : อำเภอหัวไทร
ชัยวัฒน์ สีแก้ว
- ๒๕ ศิลปวัฒนธรรม : กว่าจะเป็นโนรา ได้มาอย่างไร
ที่ ๑
ผศ. จินตนา อнуวัฒน์
- ๔๒ คำกรอง : ปากนคร
ดามพ์ คลองแดน
- ๔๓ ขอยภาษา : หนึ่งภาพ พันคำ
(วัดคน - วัดธรรม)
มจญ มีจิตต์
- ๔๕ กลอนเพลงบอกเอกลักษณ์กวีนครศรีธรรมราช
ตอนที่ ๔
ร.ต.ท. ปรีชา สุขจันทร์
- ๕๓ นิทานชาวบ้านคำกลอน : เรื่อง นายแท่นเลือกโค
จวน ชูส่งแสง
- ๕๖ คำกรอง : ช่องสุดท้าย
สมใจ สมคิด
- ๕๗ ท่องเที่ยวท้องถิ่น : วัดหน้าสตนแหล่งท่องเที่ยว
ริมทะเลอ่าวไทย
คำรงค์ หนูทอง
- ๖๒ ร้อยคำสอนพ่อ : เศรษฐกิจพอเพียง
สุภาภรณ์ แซ่ลิ่ม
- ๖๕ วัฒนธรรมการละเล่น : การละเล่นพื้นบ้านของเด็ก
ในนครศรีธรรมราชครั้งอดีต ตอนที่ ๓
ผศ. พอพล อุบลพันธ์
- ๗๖ บุคคลสำคัญเมืองนครศรีธรรมราช : พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ กับนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะ
คอมมิวนิสต์ ตอนที่ ๒
ณรงค์ หนูทอง
- ๘๔ คำกรอง : หัวอกพ่อ
กวีสาว ชาวเชียรใหญ่
- ๘๕ บันทึกของครูน้อย อุprmัย : ประวัติการเผยแพร่
ปลูกยางพารา รับเบอร์ในประเทศไทย
ภรณ์ อุprmัย (นาคเวช)
- ๘๘ เรื่องน่ารู้ : จดหมายเหตุเรื่องโรงพยาบาลศูนย์
การแพทย์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
รศ.ดร.สิบพงศ์ ธรรมชาติ
- ๙๑ ธรรมะคำกลอน : ความเหมือนที่แตกต่าง
(ตอนสามเกลอพิการคนละด้านกัน)
ลุงสินสาน หลานตาขุน
- ๙๓ สารระข่าว : องค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครศรีธรรมราช
ฝ่ายการประชาสัมพันธ์ ออบจ.นศ.
- ๙๘ ท้ายวัง
บรรณาธิการ
- ๑๐๐ ปกหลัง งามภาพ - งามคำ : เศษซาก
คำรงค์ หนูทอง

พระพุทธสิหิงค์ที่กรุงเทพฯ

วรรณดี สรรพจิต

พระพุทธสิหิงค์ที่เป็นแม่แบบให้เกิดพุทธสิหิงค์จำลองแพร่หลายไปทั่วประเทศ มีอยู่ ๓ องค์ คือที่กรุงเทพฯ ที่นครศรีธรรมราช และที่เชียงใหม่

องค์ที่ประดิษฐานอยู่ ณ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ เป็นพระพุทธรูปหล่อด้วยสำริด ปางสมาธิ ขัดสมาธิราบ สูง ๙๖ เซนติเมตร หน้าตักกว้าง ๖๖ เซนติเมตรเป็นศิลปะแบบลังกา ตามประวัติ

กล่าวว่า พระเจ้าสีหะ กษัตริย์แห่งลังกาทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๗๐๐ เบื้องหลังการสร้างมีตำนานเล่าว่า “การสร้างได้ประกอบขึ้นด้วยแรงอธิษฐาน ๓ ประการคือ

- ๑) คำอธิษฐานของพระอรหันต์ผู้ร่วมพิธี
- ๒) แรงอธิษฐานของพระเจ้ากรุงลังกาผู้สร้าง
- ๓) อานุภาพแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระพุทธสิหิงค์กรุงเทพมหานคร
ที่มาของภาพ : <https://www.matichon.co.th/>

การที่พระพุทธสิหิงค์เสด็จประทับอยู่ที่ใด พระพุทธศาสนาย่อมรุ่งเรืองดังดวงประทีปเสมือนหนึ่ง พระพุทธร่องค์ยังทรงพระชนม์อยู่ในสมัยพอขุนรามคำแหง กรุงสุโขทัยได้ทรงทราบกิตติศัพท์เกี่ยวกับพระพุทธสิหิงค์ ว่าเป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ มีพุทธลักษณะงดงามจึงทรงขอให้พระเจ้าศรีธรรมโศกราช จัดส่งราชทูตไปลังกา ขอพระพุทธรูปองค์นี้มาบูชา ซึ่งก็ได้มาตามราชประสงค์ ได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่นครศรีธรรมราช จัดงานพิธีสมโภชใหญ่โต เป็นเวลา ๗ วัน การอัญเชิญพระพุทธสิหิงค์เข้ามายังดินแดนไทย โดยผ่านทางนครศรีธรรมราชซึ่งเป็นเมืองที่มีการติดต่อ

พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ

สัมพันธ์อยู่กับลังกาอย่างใกล้ชิด ตามประวัตินั้นได้กล่าวว่าพอขุนรามคำแหงเสด็จลงมาจับพระพุทธสิหิงค์ถึงยังนครศรีธรรมราชด้วยพระองค์เอง ส่วนพระเจ้าศรีธรรมโศกราชได้ให้ช่างทองถิ่น จำลองไว้บูชา ๑ องค์ คือองค์ที่ประดิษฐาน ณ หอพระพุทธสิหิงค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชปัจจุบัน แล้วได้อัญเชิญองค์จริงไปไว้ ณ กรุงสุโขทัย

ต่อมาเมื่อสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพะงั่ว) แห่งกรุงศรีอยุธยาได้กรุงสุโขทัยเป็นเมืองขึ้น ได้อัญเชิญพระพุทธสิหิงค์มาประดิษฐานที่กรุงศรีอยุธยา ต่อจากนั้นได้มีผู้นำไปไว้ที่เมืองกำแพงเพชรและเชียงราย เมื่อพระเจ้าแสนเมืองมา ซึ่งเป็นเจ้านครเชียงใหม่ยกทัพไปตีเมืองเชียงรายได้ จึงได้อัญเชิญพระพุทธสิหิงค์มาประดิษฐาน

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
ที่มาของภาพ : <https://mgronline.com/>

สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพะงั่ว)
ที่มาของภาพ : <https://sites.google.com/>

ที่เชียงใหม่พร้อมกับพระแก้วมรกต ต่อมาเมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชตีเมืองเชียงใหม่ได้เมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๕ ได้ัญเชิญพระพุทธรูปทองคำมาประดิษฐานที่วัดพระศรีสรรเพชญ์กรุงศรีอยุธยาเป็นเวลานานถึง ๑๐๕ ปี เมื่อเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ แก่พม่าใน พ.ศ. ๒๓๑๐ ชาวเชียงใหม่ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของพม่าได้ัญเชิญพระพุทธรูปทองคำกลับไปเชียงใหม่อีก ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๘ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ยกทัพขึ้นไปช่วยเจ้าเชียงใหม่ที่ถูกพม่าล้อม ตีกองทัพพม่าแตกพ่ายไป ตอนกลับได้ัญเชิญพระพุทธรูปทองคำมาไว้ที่กรุงรัตนโกสินทร์ ประดิษฐานไว้ที่พระราชวังบวร ณ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

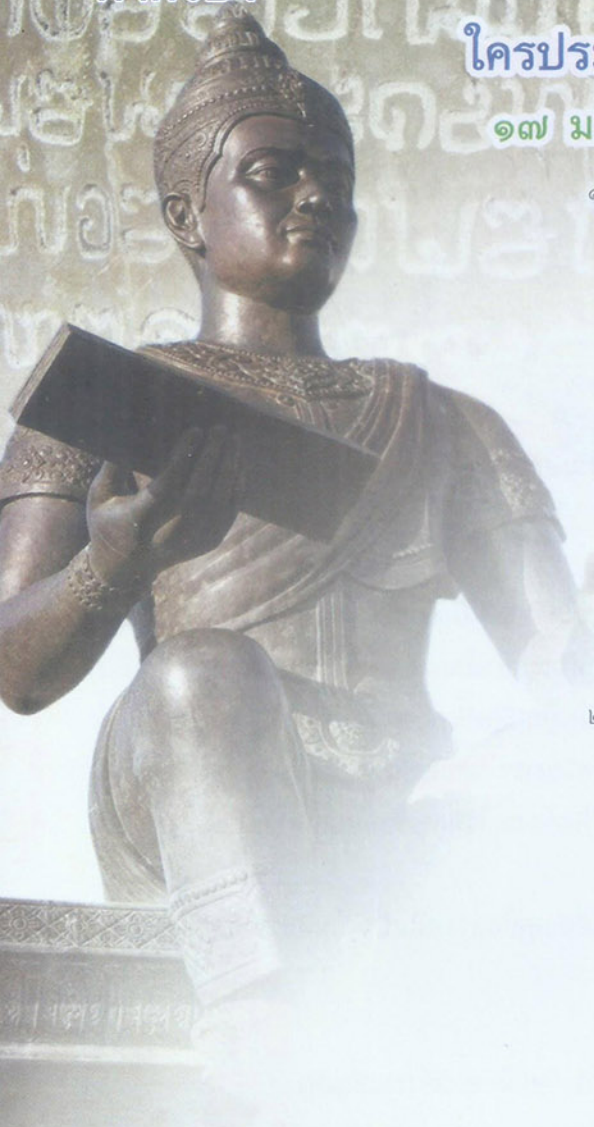
โดยสรุป พระพุทธรูปทองคำองค์ที่ประดิษฐานอยู่ ณ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ในปัจจุบันมีประวัติอยู่ในที่ต่างๆ ตามเหตุการณ์บ้านเมืองที่ผันแปรดังนี้

- สร้างขึ้นที่ลังกาเมื่อ พ.ศ.๗๐๐
- มาอยู่ที่ประเทศไทยตั้งแต่สมัยพญาศรีธรรมมาโคกราช ตรงกับสมัยพระเจ้ารามคำแหง
- อยู่ที่กรุงสุโขทัย ๗๐ ปี
- อยู่พิษณุโลก ๕ ปี (ระหว่าง พ.ศ. ๑๙๒๐ - ๑๙๒๕)
- อยู่กรุงศรีอยุธยา ๕ ปี (ระหว่าง พ.ศ.๑๙๒๕ - ๑๙๒๙)
- อยู่กำแพงเพชร ๑ ปี (พ.ศ.๑๙๓๐)
- อยู่เชียงราย ๒๐ ปี (ระหว่าง พ.ศ.๑๙๓๑ - ๑๙๔๙)
- อยู่เชียงใหม่ ๒๒๕ ปี (ระหว่าง พ.ศ.๑๙๕๐ - ๒๒๕๙)
- กลับไปอยู่กรุงศรีอยุธยาอีก ๑๐๕ ปี(ระหว่าง พ.ศ.๒๒๕๐ - ๒๓๑๙)
- กลับไปอยู่เชียงใหม่อีก ๒๘ ปี (ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๑๐ - ๒๓๓๘)
- มาอยู่กรุงเทพ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๓๘ - ถึงบัดนี้ (๒๕๖๕) ๒๒๗ ปี

รวมเวลาที่พระพุทธรูปทองคำที่กรุงเทพฯ ได้มาอยู่ประเทศไทยถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๒) เป็นเวลา ๖๘๖ ปี พระพุทธรูปองค์นี้มีอายุนับแต่ปีที่สร้าง พ.ศ. ๗๐๐ - ๒๕๖๒ นับได้ ๑๘๖๕ ปี จึงถือเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองมาแต่ครั้งโบราณกาลที่มีอายุยาวนานมาก

ใครประดิษฐ์อักษรไทย จิงไทย ได้สื่อสาร

๑๗ มกราคม วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

๑. กว่าจะได้เรียงร้อยสร้อยอักษร...
“อยากลบรอยเท้าเขื่อนบนเรือนหอ
ลบภาพคู่เคียงคลอกันต่อหน้า
ยิ่งอยากลบยิ่งกระจ่างไม่ร้างรา
เห็นดำตา ตาจึงจำ ไว้ดำใจ”

“เมื่อรักกันไม่ได้ก็ไม่รัก
ไม่เห็นจักเกรงการณั้สถานไหน
ไม่รักกู กูก็จัก ไม่รักใคร
เอ๊ะ!น้ำตา กูไหล ทำไมฤา”

จุงจุ่มคำหวานผ่านอักษร
จุงจุ่มรำพันกลอนกันได้หรือ
จุงจุ่มได้เขียนข่าวบอกเล่าสื่อ
อักษรคือใครคิดประดิษฐ์มา

๒. ก ข ค ม ง จ ฉ
รูปสระประต้อ ษ-า- ษา
ผู้คิดประดิษฐ์อักษร
ชื่อพระนามว่า “พ่อขุนรามฯ”

บนหลักศิลาจารึก-หลัก
ก็ลักษณะหลักศิลาอย่าเพียรถาม
เป็นลายสือลายเส้นให้เห็นงาม
เห็นความเป็นเอกลักษณ์ “อักษรไทย”

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
พ่อเป็เรื่องปราดยั้งล้ำนำสมัย
เสียงแคล้วคล่องท่องจำปฐมวีย์
ก.เอ๋ย ก.ไก่ ได้สือกัน

๓. ที่ ๑๗ มกราคม-มาส
รำลึกองค์มหาราชประดิษฐ์สรรค์
มรดกของชาติศาสตร์ล้ำคัญ
นับอนันต์คุณ “พ่อขุนรามฯ”

จิงไทยได้จำหลัก
เอกลักษณ์อย่ามองข้าม
คำเรียนเขียนเรียงความ
ถูกต้องงามตามหลักไทย

ถูกต้องมองตามความนิยม
คงงามความคมสมสมัย
สือสารซาบซึ้งถึงความใ
ภูมิใจจริงหนอ..”พ่อขุนรามฯ”

จวน ชูส่งแสง.

ขอบขอบคุณผู้ที่มีน้ำใจอุปการคุณ สนับสนุนช่วยเหลือผลักดันให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วง ได้ปรากฏโฉม
ในบรรณพิภพอย่างสง่างาม หากหนังสือเล่มนี้มีส่วนขาดตกบกพร่องไม่เหมาะสมด้วยประการใด ผู้เขียนกราบขออภัย
ไว้ ณ โอกาสนี้ และพร้อมรอคำชี้แนะด้วยความหวังดีจากผู้อ่าน ด้วยความเคารพและขอบพระคุณยิ่ง

อำเภอหัวไทร

ประวัติความเป็นมา

เดิมมีสถานะเป็นตำบล เรียกว่า “เขาพังไกร”

พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๑๖) ตั้งเป็นอำเภอชื่อว่า “อำเภอเขาพังไกร”

พ.ศ. ๒๔๖๗ ย้ายที่ทำการอำเภอมายังตำบลหัวไทร และเปลี่ยนชื่อจาก “อำเภอเขาพังไกร” เป็น “อำเภอหัวไทร”
ต่อมาลดฐานะเป็นกิ่งอำเภอขึ้นกับอำเภอปากพะนิง

พ.ศ. ๒๔๘๑ ยกสถานะเป็นอำเภอหัวไทร อีกครั้งหนึ่ง

ในเอกสารโบราณประเภทหนังสือขุนชาว หรือหนังสือสมุดไทย “ตำนานเมืองนครศรีธรรมราช” เลขที่ ๗๕
ฉบับสำนักหอสมุดแห่งชาติ ได้กล่าวถึงพื้นที่ในอำเภอหัวไทร เช่น เขาพังไกร คลองแดน ความทะเลโหม่ง และ ความชะลิก
 เป็นต้น

ชื่อบ้านนามเมือง

หัวไทร คำว่า “หัวไทร” หมายถึงบริเวณต้นน้ำหรือเหนือทำน้ำที่มีต้นไทรใหญ่เป็นที่หมายสำคัญ

อำเภอหัวไทร มี ๑๑ ตำบล ได้แก่ หัวไทร หน้าสตน ทรายขาว แหลม เขาพังไกร บ้านราม บางนบ
ท่าชอม ความชะลิก รามแก้ว และเกาะเพชรมีพื้นที่ ๔๑๗.๗ ตารางกิโลเมตร

ทรายขาว เป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน พระยาภักดีชุมพล ได้เดินทางมาจากเมืองไทรบุรี
(ก่อนรัชกาลที่ ๕) ระหว่างทางพระยาภักดีได้พบเห็นสภาพพื้นที่อันอุดมสมบูรณ์ เต็มไปด้วยแหล่งน้ำและแหล่งอาหาร
จึงตัดสินใจตั้งบ้านเรือน ณ ที่บริเวณนี้ ต่อมาผู้คนเข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยมากขึ้นกลายเป็นชุมชนขึ้น

มีเรื่องเล่าว่า วันหนึ่งมีพายุพัดทรายลงมาจากภูเขาจำนวนมากมาย กระจัดกระจายเต็มพื้นที่บริเวณนี้
และทรายที่ถูกพัดมาเป็นสีขาวสวยงามมาก ชาวบ้านจึง
ตั้งชื่อพื้นที่ดังกล่าวว่า “บ้านทรายขาว”

เกาะเพชร คำว่า เกาะเพชร เป็นชื่อวัด
แห่งหนึ่งชื่อเดิมเรียกว่า “วัดเกาะเค็ด” คำว่า “เค็ด”
เป็นชื่อของต้นไม้ชนิดหนึ่งที่มีมากในบริเวณนั้น
ภาษากรุงเทพฯ หรือภาษากลาง เรียกว่า “ต้นมะลิ้ง”
จากคำว่า “เกาะเค็ด” มีการเปลี่ยนเสียงและเปลี่ยน
ความหมายเป็น “เกาะเพชร”

หลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด วัดเกาะเพชร

หน้าสตน คำว่า หน้าสตน (หน้า-สะ-ตน) มาจากชื่อของลำคลอง ชื่อว่า “คลองบางตน” เป็นลำคลองที่มีความยาว ประมาณ ๓,๑๐๐ เมตร ไหลจากทิศตะวันตก ไปทิศตะวันออกจรดคลองหัวไทร

คำว่า “หน้า” หมายถึง ท่า (ท่าน้ำ ที่เทียบเรือ) “สตน” (สะ-ตน) มาจากคำว่า “บางตน” (ชื่อคลอง) แต่มีการเพี้ยนเสียง เป็น สตน (สะ-ตน) คำว่า “หน้าสตน” หมายถึง ท่าเรือบางตน หรือ ท่าเทียบเรือคลองบางตน

เนื่องจากบริเวณนี้ อยู่ติดทะเลราษฎรมีอาชีพทำนาและทำการประมง บ้านเรือนราษฎรเกือบทั้งหมดตั้งอยู่ริมน้ำซึ่งมีทั้งทะเลและลำคลอง ผู้คนนิยมใช้เรือสัญจรไปมาและบรรทุกสินค้าไปตามลำคลอง เมื่อราษฎรว่างจากการทำนาจึงออกทะเลหาปลาโดยนำเรือมาขึ้นบริเวณชุมชนที่ “ท่า” หรือ “หน้า” “คลองบางตน” ต่อมาเพี้ยนเสียงจาก “หน้าบางตน” เป็น “หน้าสตน”

แหลม คำว่า “แหลม” เป็นชื่อของกำนันคนแรกของตำบลแหลม คือ “ท่านขุนแหลม” ซึ่งเป็นผู้กว้างขวาง เป็นผู้ยิ่งใหญ่มีบริวารมาก ผู้คนต่างให้ความเคารพนับถือ จึงนำชื่อของท่านขุนแหลมมาได้ตั้งเป็น “ตำบลแหลม”

เขาพังไกร เป็นชื่อเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่ง ซึ่งมีความเจริญทางการเกษตรกรรมและการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งถือเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำในสมัยนั้น

เจ้าเมืองนครศรีธรรมราช เคยประพาสตามหัวเมืองต่างๆ พร้อมยกขบวนโยธา พรั่งพร้อมด้วย ขุนพล ทหาร และข้าทาสบริวารการประพาสครั้งนั้น โดยอาศัยช้างและม้าเป็นพาหนะในการเดินทาง และขบวนประพาส ได้มาพักแรม ณ เขิงเขาพังไกร

ระหว่างการพักแรม ช้างที่ใช้เป็นพาหนะในการเดินทางเกิดล้มป่วย ๒ เชือกคือ ช้างพังไกร ซึ่งเป็นช้างเพศเมีย และช้างพลายดำ ซึ่งเป็นช้างเพศผู้ และช้างพังไกรก็ล้ม (เสียชีวิต, ตาย) สร้างความเสียดายแก่เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชยิ่งนัก พระองค์จึงพระราชทานนามหมู่บ้านแห่งนี้ว่า “บ้านพังไกร” ตามชื่อช้างเพศเมียที่เสียชีวิตเพื่อสวดดีแก่ช้างที่เคยรับใช้งาน และอยู่เคียงข้างพระวรกายมาช้านานและเนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีภูเขา และจึงเรียกภูเขานั้นว่า “เขาพังไกร” และเป็นชื่อตำบลในปัจจุบัน

อุบลสวัสดิ์เกาะเพชร อำเภอหัวไทร

ต้นแค็ด

ส่วนช้างพลายดำ ได้นำกลับไปรักษาตัว ณ สถานที่แห่งหนึ่งทางทิศเหนือ ของเมืองนครศรีธรรมราช คือในพื้นที่อำเภอขนอมในปัจจุบัน และต่อมาช้างพลายดำก็ล้ม (เสียชีวิต, ตาย) และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านที่นำช้างไปพักรักษาตัวว่า “บ้านพลายดำ” ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอสิชลที่เรียกกันว่า “เขาพลายดำ”

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มีการจัดตั้งกระทรวงมหาดไทยขึ้น บ้านพังไกรจึงถูกยกฐานะขึ้นเป็น กิ่งอำเภอพังไกร และขึ้นตรงต่อเมืองปากพอง จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๔๓ กิ่งอำเภอพังไกรได้ย้ายไปที่ทำการแห่งใหม่ และเปลี่ยนชื่อตามที่ตั้งใหม่ คือ อำเภอหัวไทร และกิ่งอำเภอพังไกร ถูกลดฐานะเป็นตำบล และตั้งชื่อใหม่ว่า ตำบลเขาพังไกร

บ้านราม เป็นชุมชนมาแต่โบราณ บริเวณแห่งนี้ในอดีตเคยเป็นทะเลมาก่อน และ เขาป้อโงง ก็เคยเป็นเกาะกลางทะเลต่อมามีการทับถมของโคลนตมในทะเลทำให้ทะเลตื้นเขิน บริเวณรอบ ๆ เกาะป้อโงงกลายเป็นพื้นดิน ถ้าขุดดินบริเวณดังกล่าวลึกประมาณ ๒ - ๓ เมตร จะพบซากของสัตว์ทะเล มีเปลือกหอย และปะการัง ทับถมอยู่ใต้ดิน

บ้านเรือนและวัดบางวัดในบริเวณนี้ยังนำซากของปะการังมาทำเป็นเสาบ้าน กำแพงวัด เช่น วัดกำแพงยาว (วัดร้าง) และยังมีวัดร้างอีกหลายวัดที่เก่าแก่ เช่น วัดตาแฉะ วัดเขาปู่ วัดนางชี เป็นต้น

นักโบราณคดีเชื่อว่าบริเวณนี้จะเป็นชุมชนยุคแรก ๆ ในอำเภอหัวไทร เพราะพบร่องรอยของโบราณสถาน วัดร้าง ยุคศรีวิชัย (อายุประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑,๓๐๐ ปี)

ส่วนบริเวณวัดบ้านราม เชื่อว่า เป็นเส้นทางเดินเรือในอดีต เพราะลำคลองเล็ก ๆ ไหลมาจากลำคลองหัวไทร - ปากพอง สมัยก่อนชาวจีนอพยพมาทางเรือเข้ามาทางลำคลองหัวไทร - ปากพอง เข้ามาทางลำคลองเล็ก ๆ ที่ปากน้ำบ้านราม เดิมเรียกบริเวณนี้ว่า “บ้านทับจีน”

บริเวณวัดบ้านราม ในอดีต เป็นชุมชนหนาแน่น มีการทำมาค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า เป็นตลาดนัดให้ “เกลอเขา” นำของป่า มาแลกเปลี่ยนซื้อขาย กับ “เกลอเล” ที่นำกุ้ง หอย ปู ปลา อาหารทะเล มาแลกเปลี่ยนซื้อขายระหว่างกัน

บางนบ เป็นชื่อตำบลหนึ่งในอำเภอหัวไทร คำว่า “บาง” หมายถึง ทางน้ำสายเล็ก ๆ ลำบาง ก็เรียก “นบ” มาจากคำว่า “ทำนบ” หมายถึง ที่กั้นน้ำ

ในสมัยก่อนพื้นที่บริเวณนี้ มีกลุ่มชนรวมตัวกันเป็นชุมชน คนส่วนหนึ่งอพยพมาจากเมืองจีนตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณลำบาง ซึ่งแยกจากคลองหัวไทร ที่ไหลจากแม่น้ำปากพอง ซึ่งเป็นหัวใจของการทำมาหากิน การค้าขาย การแลกเปลี่ยนสินค้านี้ระหว่างกัน

เมื่อถึงฤดูฝนน้ำในคลองหัวไทรจะจืด สามารถทำการเกษตรได้ แต่พอถึงฤดูแล้งน้ำในคลองจะกร่อยและเค็ม เพราะมีน้ำทะเลหนุนจากปากแม่น้ำปากพอง ทำให้ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ชาวบ้านในชุมชนจึงรวมตัวกันทำ “นบ” หรือ “ทำนบ” กั้นน้ำ เมื่อถึงฤดูแล้งจะปิดทำนบกั้นน้ำที่บริเวณปากบางไม่ให้น้ำเค็มไหลเข้ามาในบาง ซึ่งมีน้ำจืดที่สามารถใช้อุปโภคบริโภค และใช้ทำการเกษตรได้ตลอดปี

ต่อมาทางราชการได้จัดทำ “ทำนบ” กันน้ำขนาดใหญ่และแข็งแรงให้แก่ชุมชน เพื่อปิดกั้นน้ำในฤดูแล้ง ไม่ให้น้ำเค็มจากทะเลไหลเข้า และเปิดน้ำเมื่อถึงฤดูฝน ไม่ให้น้ำจืดไหลออก ทำให้ชุมชนได้มีน้ำใช้ตลอดปี มีการจัดตั้งหมู่บ้าน ตำบล และตั้งชื่อตำบลว่า “บางนบ” จนกระทั่งปัจจุบัน

ท่าขอม คำว่า “ท่าขอม” มาจากคำว่า “ท่าซ่อน” ในสมัยก่อนมีพ่อค้าจากสงขลาเดินทางมาค้าขายทางเรือทะเล แล่นเข้ามาทางปากน้ำปากพนัง เพื่อนำสินค้ามาขายที่ชุมชน “หัวดอน” และ “เขาพังไกร”

เมื่อตกกลางคืนบรรดาพ่อค้าต้องนำคาราวานเรือสินค้าไปแอบซ่อนในทอนที่มีมิดชิดเพราะกลัวโจรปล้น รอนจฟ้าสว่างจึงออกเดินทางนำสินค้าไปขายต่อไป ชาวบ้านเรียกบริเวณที่พ่อค้านำเรือคาราวานสินค้าไปซ่อนว่า “ท่าซ่อน”

ต่อมามีการตั้งวัดขึ้นที่บริเวณที่ “ท่าซ่อน” หรือที่ซ่อนเรือ ต่อมาทั้ง “ท่าซ่อน” และวัดก็ร้างไปช้านาน เวลาผ่านไปได้มีการบูรณะวัดขึ้นมาใหม่ ปัจจุบัน คือ “วัดท่าขอม” เมื่อทางราชการได้จัดตั้งบริเวณดังกล่าวเป็นตำบล เรียกว่า ตำบล “ท่าขอม” โดยเพี้ยนเสียงจากคำว่า “ท่าซ่อน” เป็น “ท่าขอม”

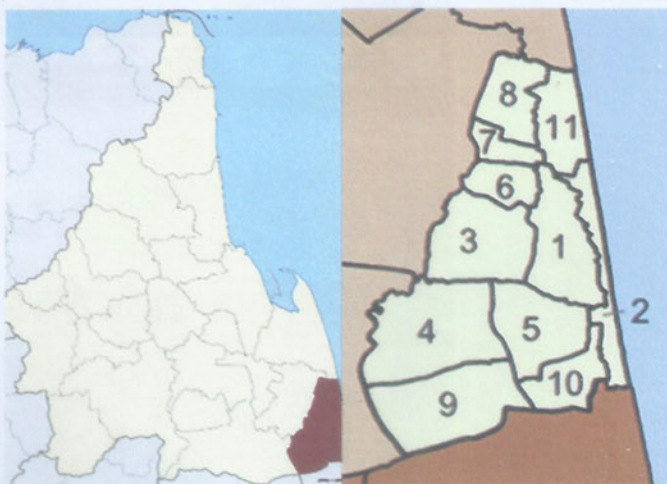
ควนชะลิก คำว่า “ควน” หมายถึง เนิน หรือ เนินเขา “ควนชะลิก” เป็นชื่อเนินเขาขนาดเล็ก มีคลองไหลผ่านเนินเขาชื่อ “คลองควนชะลิก”

รามแก้ว เป็นชื่อหมู่บ้าน เมื่อมีประชากรเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้นจึงตั้งเป็นตำบลรามแก้ว โดยยึดเอาหมู่บ้านที่มีประชาชนอยู่อาศัยหนาแน่น เป็นชื่อตำบล คือ ตำบลรามแก้ว

ตำบลรามแก้ว ได้แยกตัวมาจากตำบลเขาพังไกรมีความเป็นมา ดังนี้

ก่อน พ.ศ. ๒๔๐๐ มีกลุ่มคนนักบุกเบิกได้ล่องเรือมาตามลำน้ำ พบแผ่นดินใหม่เป็นที่ราบลุ่มดินดีและน้ำทำอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำนา จึงลงแรงหักร้างถางพงจับจองเป็นเจ้าของและลงหลักปักฐานตั้งบ้านเรือน นักบุกเบิกรุ่นแรก ๆ ยังมีโอกาสพบเห็นสัตว์ป่านานาชนิด รวมทั้งช้าง

ที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งอำเภอหัวไทร

๑. หัวไทร
๒. หน้าสตน
๓. ทรายขาว
๔. หล่ม
๕. เขาพังไกร
๖. บ้านราม
๗. บางนบ
๘. ท่าขอม
๙. ควนชะลิก
๑๐. รามแก้ว
๑๑. เกาะเพชร

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น วัดเกาะเพชร วัดพุทธสิมา วัดควนชะลิก เป็นต้น
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ตลาดน้ำคลองแดน เป็นต้น

ตลาดน้ำคลองแดน

เมืองนาุ้ง

วัดพัทธสีมา

“วัดพัทธสีมา” ตำบลท่าขอม อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอายุยาวนานกว่า ๗๕๕ ปี วัดพัทธสีมา ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๒๖๕ วัดมีอาคารโบราณสถานสำคัญคือ หอไตรกลางน้ำ (หอไตรกลางน้ำ)

ท่านฐเฒ่า พุฒนโม
อดีตเจ้าอาวาสวัดพัทธสีมา

หอไตรกลางน้ำวัดพัทธสีมา

วัดควนชะลิก

วัดควนชะลิก ตั้งอยู่ในตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นวัดแรกของอำเภอหัวไทร ตั้งมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๐๒๓ ได้รับวิสุงคามสีมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๐๔๓ มีโบสถ์โบราณโครงสร้างด้วยไม้ใช้สลักยึดไม้ใช้ตะปู ภายในโบสถ์นอกจากมีพระประธานแล้ว ยังมีรูปเหมือนอดีตเจ้าอาวาสชื่อ “พ่อท่านดำ” ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนในพื้นที่ไปกราบไว้บนบานขอพรทำให้สมหวังเสมอ

ยอดเขา “ควนชะลิก” เป็นที่ตั้งขององค์เจดีย์มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี และมีรอยพระพุทธรูปทาสีจำลองให้พุทธศาสนิกชนได้สักการะ

เจดีย์วัดควนชะลิกบนยอดเขา “ควนชะลิก”

จุดชมวิวนยอดเขาควนชะลิก เป็นจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นได้รอบทิศทาง ทิศเหนือมองเห็นทิวทัศน์ท้องทุ่ง สุดลูกดาด ทิศใต้มองเห็นท้องทุ่งและทะเลสาบสงขลา อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ทิศตะวันออกมองเห็นท้องทุ่ง และทะเลอ่าวไทย ส่วนทิศตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้ สามารถมองเห็นท้องทุ่ง ป่าพื้ควนเค็งและทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

คลองแดน

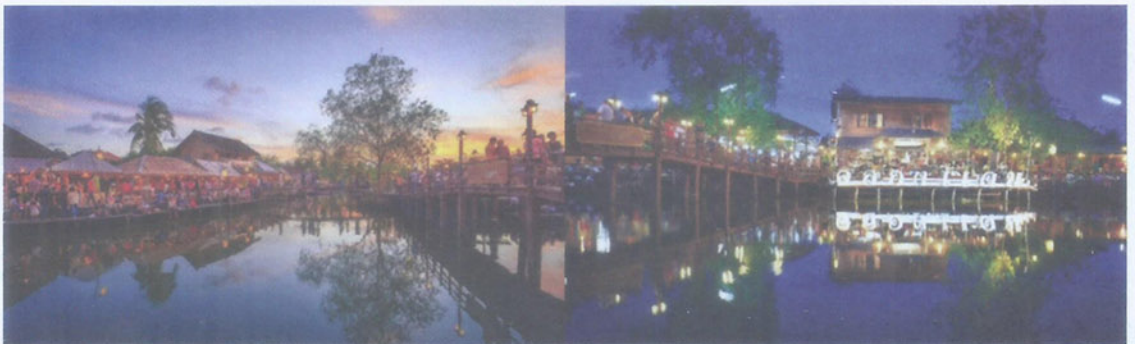
คลองแดน เดิมทีเคยเป็นเส้นทางเดินของช้างมาก่อน ต่อมาเมื่อทำนาประสบผลสำเร็จ มีการชักชวนญาติ พี่น้องและเพื่อนพ้องเข้ามาอยู่อาศัย เป็นระลอก ๆ กระทั่งมีผู้คนจำนวนมาก เกิดเป็นชุมชนริมคลองขึ้น

ชุมชนริมคลองขยายตัวเติบโตขึ้นตามลำดับกลายเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของกลุ่มน้ำปากพ่อง ซึ่งเป็นยุคแห่งความรุ่งเรือง และมั่งคั่งของชุมชนแถบนี้ และช่วงที่กิจการค้าข้าว แถบกลุ่มน้ำปากพ่องเติบโตรุ่งเรืองสูงสุด

ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๔๘๑ ชุมชนคลองแดนได้กลายเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำ กลายเป็น ตลาดคลองแดน มีแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าที่สำคัญระหว่างกลุ่มน้ำปากพ่อง และกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เนื่องจาก ตลาดคลองแดน ตั้งอยู่บริเวณจุดบรรจบของลำน้ำ ๓ สาย ได้แก่ คลองระโนด คลองชะอวด (คลองแดน) และ คลองปากพ่อง โดยมีพ่อค้าชาวจีนเข้ามาประกอบกิจการค้าขายหลายหลายกิจการ มีตั้งแต่กิจการร้านทองไปจนถึง ร้านขายกาแฟ

ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๗ ได้มีการบุกเบิกทำนาทุ่งในพื้นที่ตำบลรามแก้ว หมู่ที่ ๒ บ้านรามแก้ว และหมู่ที่ ๓ บ้านโพรงจระเข้ รวมไปถึงพื้นที่ใกล้เคียงตำบลหน้าสวน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช และ ตำบลคลองแดน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน การแบ่งโซน น้ำจืด-น้ำเค็ม ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อการทำนา และกิจการการ “ทำนาทุ่ง” เพียงพอย่างรวดเร็ว และซบเซาภายในระยะเวลาอันรวดเร็วเช่นกัน

ตลาดน้ำคลองแดน “สามคลอง สองเมือง ถิ่นรุ่งเรืองวิถีพุทธ”

ชุมชนตลาดน้ำคลองแดน มีสโลแกนที่ว่า “สามคลอง สองเมือง ถิ่นรุ่งเรืองวิถีพุทธ” มีที่มาว่ามีลำคลอง ธรรมชาติ ๓ ลำคลองที่มาบรรจบกัน คือ ลำคลองสายแรกไหลสู่ม่น้ำปากพ่องในอำเภอหัวไทร และ อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช ลำคลองสายที่สองทางทิศใต้ไหลสู่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และไหลลงทะเลสาบสงขลา ส่วนลำคลองสายที่สาม ทางทิศตะวันตกไหลสู่อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตลาดน้ำคลองแดน ยังได้ชื่อว่าเป็นชุมชนวิถีพุทธคลองแดน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีภูมิทัศน์สวยงาม โดยมีคลองสามสายมาบรรจบกัน เป็นจุดแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดสงขลากับจังหวัดนครศรีธรรมราช นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจะได้สัมผัสและเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นพุทธมามกะ และเข้าใจธรรมชาติ ด้วยการสนทนาธรรมและทำบุญกับภิกษุสงฆ์ นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมแบบภาคใต้และเรียนรู้วิถีชีวิตโดยการเข้าพักโฮมสเตย์กับชาวบ้าน และเลือกซื้อสินค้าอาหารพื้นบ้านได้ในตลาดน้ำคลองแดน

หัวโไตรคำกรอง

เขาพังไกรแต่เดิมเป็นตำบล	พัฒนาตนได้เป็นอำเภอใหม่
ปี ๒๔๖๗ เปลี่ยนชื่อเขาพังไกร	เป็นอำเภอหัวโไตรเหมือนปัจจุบัน
ต่อมालดฐานะลงเป็นกิ่ง	ไปแอบอิงปากพ่วงตามจัดสรร
ปี ๒๔๘๑ เป็นเช่นทุกวัน	เป็นอำเภอเต็มขั้นหลายตำบล
พัทธสีมาวัดเก่าอยู่ชยาสมัย	มีหอไตรกลางน้ำล้ำค่าล้ำ
แหล่งศึกษาคัมภีร์ของผู้คน	มีพระธรรมให้ฝึกฝนที่หอไตร
วัดแห่งแรกคือวัดควนชะลิก	สถาปนิกจัดให้มีเจดีย์ใหญ่
บนยอดเขาโดดเด่นเห็นแต่ไกล	เดินขึ้นไปชมวิวและได้บุญ
สโลแกน “สามคลองสองเมือง	ถิ่นรุ่งเรืองวิถีพุทธ” นำอุตหนุน
คือตลาดน้ำคลองแดนแสนมีคุณ	ช่วยเจือจุนวิถีค้าตามวารี
มีเรื่องราวเล่าขานเป็นตัวอย่าง	พังไกรช้างของเจ้าเมืองนครศรีฯ
ในขณะประพาส ณ ถิ่นนี้	พังไกรถิ่นชีวิตที่เชิงภู
พลายดำช้างผู้ก็เจ็บป่วย	เจ้าเมืองช่วยนำไปหาผู้รู้
ทิศเหนือเมืองรักษาด้วยหมอดู	แสนหุดหู่พลายดำล้มซ้ำเติม
พระราชทานชื่อบ้านที่ช้างล้ม	“บ้านพังไกร”เหมาะสม ที่แรกเริ่ม
“บ้านพลายดำ”ทางเหนือ ชื่อแนวเดิม	“เขาพังไกร”ต่อเติม “เขาพลายดำ”
บอกที่มา“เขาพังไกร”หัวโไตรภู	“เขาพลายดำ”งามหรูเพื่อตอกย้ำ
เล่าตำนานบางบทให้จดจำ	เขียนถ้อยคำเพื่อบอกต่อพอเข้าใจ

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. **ตำนานพระธาตุนครศรีธรรมราช.** (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฉาบปกศพ นางยุพิน ไตรภักดี ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม ๔ กันยายน ๒๕๐๓) พระนคร : โรงพิมพ์จิตต์วัฒนา, ๒๕๐๓.
- ตำนานพระธาตุนครศรีธรรมราช (ฉบับอัดสำเนา).** หอสมุดแห่งชาตินครศรีธรรมราช. หนังสือสมุดไทยดำ อักษรไทยโบราณ ภาษาไทย. เส้นดินสอขาว. เลขที่ ๗๔ หมวด ประวัติศาสตร์.
- ตำนานพระธาตุนครศรีธรรมราช. (ฉบับอัดสำเนา).** หอสมุดแห่งชาตินครศรีธรรมราช. หนังสือสมุดไทยดำ อักษรไทยโบราณ ภาษาไทย. เส้นดินสอขาว. เลขที่ ๗๕ หมวด ประวัติศาสตร์.

ตำนานเมืองนครศรีธรรมราช (ฉบับอัดสำเนา). หอสมุดแห่งชาตินครศรีธรรมราช. หนังสือสมุดไทยคำ
อักษรไทยโบราณ - ขอม ภาษาไทย-บาลี. เส้นดินสอขาว. เลขที่ ๗๖ หมวด ประวัติศาสตร์.
ปรีชา นุ่นสุข. พระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์, ๒๕๓๐.

_____. “ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช : พัฒนาการของรัฐบนคาบสมุทรไทยในพุทธศตวรรษที่
๑๑-๑๙.” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.
พงศาวดารเมืองนครศรีธรรมราช (ฉบับหอสมุดฯชื้อจากนายวิลเลียม เจ.เกตน์). (ฉบับอัดสำเนา).
สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร. หนังสือสมุดไทยขาว. อักษรไทยโบราณ,ภาษาไทย เส้นหมึกดำ.
เลขที่ ๑ หมวดพงศาวดาร.

พงศาวดารเมืองนครศรีธรรมราช. (ฉบับอัดสำเนา). สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร.หนังสือสมุดไทยขาว.
อักษรไทยโบราณ, ภาษาไทย. เส้นหมึกดำ.เลขที่ ๓๖/จ หมวดพงศาวดาร.

พงศาวดารเมืองนครศรีธรรมราช. (ฉบับอัดสำเนา). สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร.หนังสือสมุดไทยขาว.
อักษรไทยโบราณ,ภาษาไทย. เส้นหมึกดำ.เลขที่ ๓๖/ม หมวดพงศาวดาร.

ราชบัณฑิตยสถาน.พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔.
กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน,๒๕๕๖.

<https://db.sac.or.th/inscriptions/inscribe/detail/323> // เข้าถึงเมื่อ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓

<https://db.sac.or.th/inscriptions/inscribe/detail/507>// เข้าถึงเมื่อ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

<https://www.nakhononline.com/1812///> เข้าถึงเมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

http://www.tungsong.com/NakhonSri/tamnan_nakhon/5.pdf// เข้าถึงเมื่อ ๗ มีนาคม ๒๕๖๓

https://www.paiduaykan.com/76_province/south/nakhonsithammarat/kampang.html// เข้าถึง
เมื่อ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓

<https://www.gotoknow.org/posts/463016/>// เข้าถึงเมื่อ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓

<http://oknation.nationtv.tv/blog/localbetong/2010/09/28/entry-3/>// เข้าถึงเมื่อ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓

https://www.ayutthaya-history.com/Settlements_Dutch.html// เข้าถึงเมื่อ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

<https://www.thaipost.net/main/detail/1100/>// เข้าถึงเมื่อ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

http://www.thaitribune.org/contents/detail/303?content_id=๓๕๙๙๘// เข้าถึงเมื่อ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

[http://www.xn-//](http://www.xn-/) เข้าถึงเมื่อ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

<https://th.wikipedia.org/wiki/> เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

อุโบสถวัดพัทธสีมา

“เมืองนาแก๋ง ทุ่งนาข้าว เจ้าทะเล เสน่ห์หาดทราย มากหลายศิลปิน”

กว่าจะเป็นโนรา ได้มาอย่างไร

(ตอนที่ ๑)

จินตนา อนุวัฒน์^๑

โนราเป็นศิลปะการแสดงที่สำคัญของชาวไทย ถือเป็นนาฏศิลป์ชั้นสูงและเป็นต้นแบบของการละครไทย ซึ่งมีมานานหลายร้อยปี มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความบันเทิงและแสดงได้ทุกโอกาส แต่เดิมผู้แสดงเป็นชายล้วนภายหลังมีผู้หญิงร่วมแสดงด้วย รูปแบบการแสดงโนราที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะมีทั้งการรำและการร้อง เป็นสำคัญ กล่าวคือ

การรำ ทำรำหลักของโนรากล่าวตรงกันว่ามี ๑๒ ท่า เรียกว่า “ท่าสิบสอง” หรือ “สิบสองท่า” และกระบวนรำต่างๆ ที่เป็นแม่ท่าของโนรา อาทิ รำบทครูสอน รำบทสอนรำ รำบทประณมรำบทท่าสิบสอง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกระบวนท่ารำเฉพาะที่พัฒนาขึ้นตามความสามารถและประสบการณ์ของผู้รำ ได้แก่ รำประสมท่า รำท่าบท รำเพลงปี่หรือยั่วปี่ รำเพลงทับหรือรำยั่วทับ รำขอเทริด รำคล้องหงส์ รำแทงเข้ รำเขียนพราย-เหยียบลูกมะนาว ฯลฯ ออกพราน ตลอดจนการแสดงเรื่อง

การร้อง เป็นการแสดงที่ใช้เสียงร้องทำนองกลอน ซึ่งมีบทร้อง ๒ ลักษณะ คือ บทร้องที่มีท่ารำเป็นแบบแผน ได้แก่ บทครูสอน บทสอนรำ บทประณม บทสืโต-ผันหน้า บทเพลงทับเพลงโชน และบทที่ใช้เล่นจับเรื่องทีกล่าวมาแล้วข้างต้น และบทร้องที่ไม่ต้องมีท่ารำและมีท่ารำประกอบแบบไม่ตายตัว ได้แก่ บทกาศครู บทชานเอ บทหน้าแตระ บทร้ายหน้าแตระ บทเพลงโชน บทสรรเสริญครู บทสรรเสริญคุณมารดา บทเชื้อครูหม่อ คำพริตและกลอนมุตโต^๒ ต่างๆ

ท่ารำและกระบวนรำของโนรา ไม่มีแบบฉบับตายตัวขึ้นอยู่กับแบบแผนของโนราแต่ละสาย แต่ละคนจะตีทำ และกำหนดกระบวนรำให้สวยงามที่สุด แม้มีบทร้องกำกับแต่โนราจะต้องร้องเองจึงมีอิสระในการออกท่าทางโนราดนตรีจะบรรเลงอย่างไรต้องดูคนรำจึงไม่มีบทบาทในการกำหนดอะไรทั้งสิ้น ท่ารำและกระบวนรำของโนราแต่ละคณะจึงอาจผิดแปลกกันออกไป แต่เป็นเพียงรายละเอียดเล็กน้อยเท่านั้น แต่กระบวนรำหลักยังคงมีร่วมกันอยู่ (อุดม หนูทอง, ๒๕๓๑, น. ๑๐๑) ส่วนเรื่องลีลาการรำนั้นสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

การรำท่าพระหรือท่าชาย คือ การรำด้วยท่าทางที่กระฉับกระเฉง แข็งแรง รวดเร็วตามจังหวะดนตรีที่รุกเร้า มีเหลี่ยมมีมุมในการชดทำในลักษณะ “รำแข็ง” หมายถึง ความทะมัดทะแมงแต่สง่างาม เป็นต้น

^๑ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา และผู้รับผิดชอบหลักสูตรนาฏศิลป์ศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

^๒มุตโต คือ กลอนสดที่คิดเอาในทันทีทันใด หรือเรียกว่า “ต้นสด” โดยเนื้อหาบทกลอนกลอนแบบนี้จะมีเนื้อหาจะเชื่อมโยงเข้ากับเหตุการณ์และยุคสมัย ผู้ร้องกลอนต้องมีปฏิภาณไหวพริบและไหวการดีจึงจะน่าฟัง ทำนองกลอนที่นิยมว่าเป็นกลอนมุตโต มีทั้งกลอนสี่ กลอนหก กลอนแปด และกลอนคู่หรือกลอนทอย (อุดม หนูทอง, ๒๕๓๑, น. ๑๑๓-๑๒๑)

การรำทำนางหรือทำหญิง คือ การรำที่เน้นความนุ่มนวล ละเมียดละไมตามจังหวะดนตรีที่เนิบนาบและเชื่องช้ากว่ารำทำพระ การชดทำในแต่ละครั้งไม่ได้เปลี่ยนในทันทีทันใด แต่จะค่อยๆ เปลี่ยนไปอย่างต่อเนื่องไม่ให้ทำรำขาดออกจากกัน เรียกว่า “รำเป็นเถาเป็นเครือ” ถึลาการกรีดกรายทำรำนอกจากจะเน้นความอ่อนช้อยแล้ว ยังมีการใช้ใบหน้าช่วยเยื้องซ้ายขวาหรืออมยิ้มในหน้าขณะรำอีกด้วยจะเรียกว่า “รำเนียน” (สันติชัย แยมใหม่, ๒๕๖๐, น. ๔๗)

ภาพที่ ๑ การรำทำพระหรือทำชายของโนราชนอบลั้มนภนรากร (หุ่ม ชั่วพูลเงิน) ผู้ที่รำโนราได้อย่างแข็งแรง นิ่งและสง่างาม
ที่มา : โนราบรรดาศักดิ์ พิทักษ์ศิลป์, ๒๕๕๗.

ภาพที่ ๒ การรำทำนางหรือทำหญิงของโนรายกทะเลน้อย (ยก ชูบัว) ผู้รำทำนางได้อย่างอ่อนหวาน นุ่มนวล
ที่มา : จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๕๖

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะรำโนราจะจำแนกได้หลายประเภท แต่แนวปฏิบัติหรือแกนกลางในการรำยังคงมีหลักสำคัญในการปฏิบัติทำรำรำได้ดีตั้งแต่ระดับพื้นฐานถึงขั้นสูงนั้น จะต้องผ่านกระบวนการฝึกเป็นลำดับ ได้แก่ การขึ้นครู การฝึกทำเบื้องต้น การฝึกรำขั้นพื้นฐาน (แม่ทำโนรา) การฝึกรำทำบท การฝึกรำเฉพาะอย่าง และการฝึกแสดงเรื่อง โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนตามลำดับต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การขึ้นครู

การขึ้นครูถือเป็นการเริ่มต้นของการฝึกโนรา แต่เดิมเริ่มจากการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองติดต่อฝากบุตรหลานในปกครองกับนายโรงที่ตนชื่นชอบ โดยนายโรงโนราจะจัดวันรับศิษย์ ส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลาที่เว้นว่างจากการทำนา ซึ่งถือเอาเป็นวันพฤหัสบดีข้างขึ้นของเดือนใดก็ได้ โดยไม่รับศิษย์ข้างแรมเนื่องด้วยคติความเชื่อที่ว่า

อาจทำให้ลูกศิษย์ไม่เฉลี่ยवादลาด ขาดไหวพริบ รำไม่งาม เป็นต้น ในสมัยก่อนผู้ฝึกโนราจะเตรียมดอกไม้ ฐูปเทียน ของใช้ต่างๆ เช่น ข้าวสาร ปลาแห้ง ปลาเค็ม ฯลฯ เป็นต้น ไปมอบให้แก่ครูโนราเพื่อฝากตัวเป็นศิษย์ เพราะศิษย์จะต้องมาอาศัยอยู่ที่บ้านของครูในการฝึกฝนรำโนรา (ศรชัย จุไรรัตน์, สัมภาษณ์, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากพัฒนาการคมนาคมสะดวกขึ้นไม่เสียเวลาในการเดินทาง หลังจากผู้ที่จะฝึกโนราฝากตัวเป็นศิษย์ได้มอบดอกไม้ ฐูป เทียนแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องอาศัยอยู่กับครูโนรา โดยมาฝึกหัดกันตามเวลาที่ครูโนรารัดหมาย การรับเป็นศิษย์ของโนราสมัยก่อนจะเริ่มฝึกเมื่ออายุประมาณ ๑๐ ปี แต่ในปัจจุบัน การศึกษาตามอัยาศัยแบบนี้ไม่ได้คำนึงถึงอายุมากนัก ขึ้นอยู่กับการสนับสนุนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และความสามารถในการเรียนรู้ของศิษย์เป็นสำคัญ

ปัจจุบันการสืบทอดโนราในระบบการศึกษาทำให้กระบวนการรับศิษย์ หรือการขึ้นครุมีปฏิบัติอย่างมีแบบแผนมากขึ้น โดยสถานศึกษาหรือคณะโนราจัดให้มีพิธีกรรมโนราโรงครูสำหรับผู้เริ่มเข้าศึกษา โดยมีขั้นตอนการรับชั้น สอดกำไล พาดเครื่อง และครอบเทริด สำหรับผู้ที่จะฝึกโนราและเป็นศิลปินต่อไป

ภาพที่ ๓ การรับชั้น (มอบดอกไม้ ฐูป เทียน)
ที่มา: จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔ การสอดกำไล
ที่มา: จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๒

ภาพที่ ๕ การพาดเครื่อง
ที่มา: จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๒

ภาพที่ ๖ การครอบเทริด
ที่มา: จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๒

ขั้นตอนที่ ๒ การฝึกท่าเบื้องต้น

การฝึกโยนราสมัยก่อนมีความเข้มงวดมาก หากทำผิดหรือยังปฏิบัติได้ไม่ถูกใจครูก็จะใช้ไม้เรียวยาวโทษเขียนตีเพื่อให้เกิดความจดจำ กระบวนการฝึกโยนราไม่มีแบบแผนตายตัวเพราะโยนราไม่มีหลักสูตร แต่โดยทั่วไปการฝึกโยนราจะเป็นไปตามขั้นตอนที่พอจะลำดับได้ดังนี้

๑. การตัดตนเพื่อเตรียมความพร้อมของร่างกาย ซึ่งเริ่มตั้งแต่การตัดมือ ตัดแขน ตัดเอว ตัดหลัง และตัดขา เพื่อยืดหยุ่นกล้ามเนื้อและเส้นตามอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย และเป็นจัดสรีระให้ได้สัดส่วนก่อนฝึกโยนรา

๒. การฝึกท่าเบื้องต้น เริ่มตั้งแต่วิธีการใช้มือและแขนในการจับและตั้งวงลักษณะต่างๆ วิธีการใช้ขาและเท้า โดยฝึกปฏิบัติตั้งแต่ทำนั่งไปจนถึงทำยืน ได้แก่ การนั่งพับเพียบ การนั่งคุกเข่า การยืนยกขาและเท้า การทรงตัวในลักษณะต่างๆ ตลอดจนการเคลื่อนไหวร่างกายให้สัมพันธ์กัน

ภาพที่ ๗ วิธีการตัดตนทำด้วยอ่อน
ที่มา: ธรรมนิศย์ นิคมรัตน์, ๒๕๖๐.

ภาพที่ ๘ การฝึกปฏิบัติท่าเกี่ยวกับยืน
ที่มา : จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๓ การฝึกท่าขั้นพื้นฐาน (แม่ท่าโยนรา)

แม่ท่าโยนราซึ่งเป็นที่ยอมรับตรงกันนั้น เชื่อว่าท่าหลักแต่เดิมของโยนราตามตำนานนั้นมี ๑๒ ท่า เรียกว่า “ท่าสิบสอง” หรือ “สิบสองท่า” ได้แก่ท่าแม่ลาย (แม่ลายกนก) หรือท่าเทพนมท่าเขาควาย (ราหูจับจันทร์) ท่าชี้หนอน (กินนร) ท่าจับระบำท่าหงส์ลีลาหรือท่าลงฉาก ท่าฉากน้อยหรือท่าข้างประสานงา) ท่าพาหสา (พาสา) ท่าบัวตูม ท่าบัวบาน ท่าบัวดลี ท่าบัวแยม และท่าแมงมุมชักใย (อุตม หนูทอง, ๒๕๓๑, น. ๑๐๑)

การฝึกแม่ท่าเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากฝึกท่าเบื้องต้น เมื่อปฏิบัติท่าต่างๆ ได้ถูกต้องแล้ว จึงเริ่มฝึกแม่ท่าด้วยการรำทั้งในรูปแบบการรำเพลงและรำทหรือคำพริต ดังนี้

๑. การฝึกท่าแม่ท่าโยนราในเพลงโค ประกอบด้วยท่ารำท่องโรง รำในจังหวะหน้าทับสอดสร้อยหน้าทับเพลงโค เพลงเดิน และเพลงนาต ซึ่งมีทั้งนาตช้า นาตเร็วและนาตสับถือ เป็นขั้นตอนในการฝึกท่าที่มีพัฒนาการของการรำตั้งแต่ทำนั่ง ทำยืน ทำเดิน และทำวิ่ง ให้ผู้ฝึกได้เรียนรู้กระบวนการตั้งแต่ทำง่ายไปหายาก พร้อมการเคลื่อนไหวท่าทำให้สัมพันธ์กันตามลำดับว่า รายละเอียดกระบวนการท่าแม่ท่านี้จะกล่าวถึงในบทต่อไป

ภาพที่ ๙ การฝึกปฏิบัติท่ารำพื้นฐานโนราสืบสองท่า (เพลงโค)
ที่มา : จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๑.

ภาพที่ ๑๐ รำโนราท่าครุ (ท่าชูชาย)
ที่มา : จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๑.

๒. การฝึกท่าแม่ท่าโนราในเพลงครุ หรือเรียกว่า โนราท่าครุ เป็นการรำที่มีการกำหนดชื่อเรียกท่ารำชัดเจน จำนวน ๑๒ ท่า ได้แก่ ท่าเทพนม ท่าพรหมเทวะ ท่าเขาควาง ท่าชูชาย ท่าสอดสร้อย ท่าชูพวงมาลัย ท่าร้อยมาลัย ท่าโคมเวียน ท่าพาลาเพียงไหล่ ท่ายุงพื่อนหาง ท่าชูสูงเสมอหน้า และท่ากษัตริย์เสียบถ้ำ เป็นการฝึกเพื่อให้ผู้เรียน ได้มีสมาธิในการรำให้มีความนิ่ง สงบ และสง่างาม สามารถเรียงร้อย จดจำชื่อท่ารำซึ่งมีความคล้องจองกันอย่างถูกต้อง และการใช้มือและเท้าอย่างสัมพันธ์กัน

๓. การฝึกแม่ท่าโนราในบทร้อง หรือรำคำพริต เป็นการรำแม่ท่าโนราในบทกลอนซึ่งมีการแต่งไว้แล้ว การฝึกนั้นจะเริ่มตั้งแต่การท่องบทให้จดจำ แล้วฝึกร้อง โดยขับบทให้ลงจังหวะอย่างถูกต้อง จากนั้นจึงเริ่มฝึกรำ โดยฝึกตีท่ารำที่ละท่าจนจบที่ละบท บทร้องของแม่ท่า ได้แก่ บทครูสอน บทสอนรำ บทประณม และบทสืบสองท่า ดังจะยกตัวอย่างคำพริตที่ใช้ฝึกแม่ท่า ต่อไปนี้

๑) บทครูสอน เป็นการรำประกอบบทร้องซึ่งเป็นแม่ท่าสำหรับผู้ฝึกหัดรำหลังจากท่าแม่ท่า ๑๒ ท่าในจังหวะเพลงโค โดยมีบทร้องเป็นตัวกำหนดท่ารำซึ่งครูถ่ายทอดและจดจำกันมาแบบมุขปาฐะ เป็นท่ารำประกอบบทร้องที่เป็นคำสอนของครูโนรา เพื่อฝึกให้ผู้รำได้รู้จักการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ประกอบท่าทาง สื่อความหมาย อาทิ สอนให้รู้จักการตั้งวงแขน การเยื้องขา วิธีการสวมเทริด วิธีการแต่งกายแบบโนรา ดังนี้

นั่งแม่เอยลูกจะเข้ามานั่ง
ครูเอยครูสอน
ครูสอนให้ผูกผ้า
ครูสอนให้ครอบเทริดน้อย
ครูสอนให้ทรงกำไล
ครูให้เสด็จเยื้องข้างซ้าย
ครูให้เสด็จเยื้องข้างขวา
ตีนถีบหนัก
หาไหนจะได้เสมือนน้อย

นั่งแล้วจะทำครูสอน
เสด็จกรต่อง่า
สอนข้าให้ทรงกำไล
ท่าจับสร้อยพวงมาลัย
สอดใส่ซ้ายย้ายใส่ขวา
ตีค่าได้ห้าพารา
ตีค่าได้ห้าตำลึงทอง
ส่วนมือชักเอาแสงทอง
ทำนองพระเทวดา

(ฉลาด สุขขาว, ๒๕๓๙)

ทั้งนี้ก่อนจะฝึกทำรับทครูสอน จะต้องท่องบทและฝึกท่องบทและลูกคู่รับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ร้อง)	ออ...อรัก อองาม งามสาวเหื่อนั่งแม่เอยลูกจะเข้ามานั่ง	
(รับ)	นี่ฉันจะเข้ามานั่ง	
(ร้อง)	นั่งแล้วจะทำครูสอน	ครูแม่เอยครูสอน เสด็จองกรต่อง่า
(รับ)	อ้อว่าครูเอยเหี้ยครูสอน	เสด็จองกรต่อง่า
	น้องเหือ เด็จองกรต่อง่าละน้อง เด็จองกรต่อง่า	
	ว่าครูเอยครูสอน	เสด็จองกรต่อง่า
(ร้อง)	ครูสอนให้ผูกผ้า	ผูกแม่เอยผูกผ้า สอนข้าให้ทรงกำไล
(รับ)	อ้อว่า ครูสอนผูกผ้า	สอนข้าให้ทรงกำไล
	น้องเหือให้ทรงกำไลละน้อง	สอนทรงกำไล
	ว่าครูสอนให้ผูกผ้า	สอนข้าให้ทรงกำไล

หลักสำคัญในการรับทครูสอน คือ การจดจำบทเพื่อสื่อความหมายในขณะที่รำแต่ละท่าให้ได้ความหมาย มีการรำตามคำร้องและการรำท่ารับซึ่งเป็นการรับท่าขนาดท่าเดียว การร้องรับของลูกคู่เป็นการทวนบทคำร้อง เพื่อพักเสียงโนราและขยายความบทครูสอนให้เข้าใจการฟังและการดูโนรามากยิ่งขึ้น

๒) บทสอนรำ เป็นการร่ายรำประกอบบทหรือซึ่งเป็นการฝึกหัดรำแม่ท่า โดยเรียนรู้การรำท่าในระดับต่าง ๆ จากระดับต่ำไปหาสูง และลำดับง่ายไปหายาก เป็นการฝึกหัดรำขั้นพื้นฐานใช้ฝึกต่อจากบทครูสอน ดังบทร้องต่อไปนี้

สอนเอยสอนรำ	ครูข้าให้รำเทียบบ่า
ปลดปลงลงมา	ครูข้าให้รำเทียบพก
วาดไว้ฉายอก	กนกเป็นแพนผาหลา
ยกสูงเสมอหน้า	เรียกช่อระย้าพวงดอกไม้
ปลดปลงลงมาได้	ครูข้าให้รำโคมเวียน
รำท่ากนกภูวาด	วาดไว้ให้เหมือนรูปเขียน
รำท่ากนกโคมเวียน	รำท่ากะเขียนปาดตาล
ตัวฉันนี้แหวนขุช	พระพุทธเจ้าห้ามมาร
ตัวฉันนี้ขมคราญ	พระรามจะข้ามสมุทร
รำเล่นให้สูงสุด	รำท่าพระยาครุฑร่อนมา
ครุฑเหลิยไปเห็นนาค	ครุฑมันรำปีกท่า
ครุฑเฉี่ยวนาคได้	พาร่อนสู่ตัวเวหา
ท่าท่าหนุมาน	ทะยานไปแผลงกา
รำท่าท้าวเทวา	ชี้แต่ม้าชักรถ
รำท่านางมัทรี	จรลีเข้าเขาวงกต
รำท่าพระดาบส	ลีลาจะเข้าอาศรม

สี่มยุคปราสาท
ฉันทน์เอวกลม
ฉันทน์บัว

วาดไว้ให้เป็นหน้าพรหม
เรียกองค์นารายณ์นำวศร
พระรามจะวางศรไป

(ฉลาด สุขขาว, ๒๕๔๒, น. ๑-๒)

ก่อนจะรำท่าบทสอนรำ ผู้รำจะต้องท่องบทและฝึกร้องบทและลูกคู่รับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ร้อง) สอนแม่เอยสอนรำ	ว่าครูช้าน้องเหื้อให้รำ แก้วข้าเอยเทียมบ่า
(รับ) ว่าครูช้าน้องเหื้อให้รำ	แก้วข้าเอยเทียมบ่า
ครูข้าให้รำให้รำเทียมบ่า	ว่าครูช้าน้องเหื้อให้รำ แก้วข้าเอยเทียมบ่า ให้รำเทียมบ่า
(ร้อง) ย้อตัวฉันทน์และนงคราญ	ว่าพระรามน้องเหื้อจะข้าม แก้วข้าเอยสมุทร
(รับ) พระรามน้องเหื้อจะข้าม	แก้วข้าเอยสมุทร
พระรามจะข้ามจะข้ามสมุทร ว่าพระรามน้องเหื้อจะข้าม แก้วข้าเอยสมุทร จะข้ามสมุทร	
เมื่อถึงบทร้อง "รำเล่นให้สูงสุด" จะร้องและรับดังนี้	
(ร้อง) รำเล่นให้สูงสุด	(ร้องและรับพร้อมกัน) รำท่าพระยาครุฑ ยาครุฑร่อนมา
(ร้อง) ครุฑเหลียวไปเห็นนาค	(ร้องและรับพร้อมกัน) ครุฑหอมันรา มันราปีกท่า
(ร้อง) รำท่าพระยาครุฑ	(ร้องและรับพร้อมกัน) ลงยุตเอานาค เอานาคนาคา

บทสอนรำ เป็นคำพืดที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อประมวลและเน้นลักษณะท่ารำ โดยสังเกตเปรียบเทียบท่ารำกับสรีระของร่างกาย การบอกระดับท่ารำ อาทิ ระดับบ่า ระดับชายพก ระดับอก ระดับหน้าหน้า สะเอว เป็นต้น ต่อจากนั้นจึงเป็นการฝึกเลียนแบบท่าต่างๆ ตามธรรมชาติ ได้แก่ ท่ากนก ท่าโคมเวียน ท่ากะเขียนปาดตาล ท่าตัวเรา ท่าพระพุทเจ้าห้ามมาร ท่าพระรามข้ามสมุทร ท่าพระยาครุฑท่าครุฑบิน ท่าครุฑยุตนาค ท่าหนุมาน ท่าพระอินทร์ท่าขี่ม้า ท่านางมัทรี ท่าเดินผู้หญิง ท่าเขาวงกต ท่าดาบส ท่าเดินคนแก่ ท่าพรหมสี่หน้า ท่าพระนารายณ์นำวศร ท่าพระรามแผลงศร โดยโนราแต่ละสายจะมีการตีท่ารำแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความสามารถในการสื่อสารคำร้อง แต่ละคำออกมาเป็นลีลาท่ารำให้ผู้ชมได้รับรู้และเข้าใจ

๓) **บทประหลอม** เป็นการรำแม่ท่าสำคัญอีกชุดหนึ่งของโนราเป็นการรำการตีท่าตามความหมายบทรำบทประหลอมที่สืบทอดกันมาของคณะโนราต่างๆ มีความแตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียดทั้งคำร้อง การรับและเทคนิคแสดงบางช่วง บทที่จะนำมาเป็นตัวอย่างและกล่าวถึงนี้เป็นบทประหลอมที่ผู้เขียนได้รับการสืบทอดมาจากโนรายกทะเลน้อย (ยก ชูบัว) ศิลปินแห่งชาติ โดยโนราสุพัฒน์ (สุพัฒน์ นาคเสน) และโนรานที มณีศิลป์ ศ.ยก ชูบัว (นที แก้ว) ดัง

ตั้งต้นรำท่าประหลอม	ถัดมาพระพรหมสี่หน้า
รำเป็นท่าสอดสร้อย	ร้อยเป็นพวงมาลา
เวโยนโยนข้า...ให้้องนอน	
รำเป็นท่าพาลลา	ขัดลงมาเพียงไหล่

พิสมัยร่วมเรียง...เข้าเคียงหมอน

รำเป็นท่าต่างกัน

หันให้เป็นมอน

สกุณาแขกเต้า...บินเข้ารัง

รำเป็นกระต่ายชมจันทร์

รำท่าพระจันทร์ทรงกลด

รำท่าพระรถโยนสาร...มารกลับหลัง

รำท่าชูชาย

นาดกรายเข้าวัง

แล้วมานั่งหมอบเฝ้า...เจ้านครินทร์

รำท่าขึ้นนอนร่อนรำ

แล้วเข้ามาเปรียบท่า

รำท่าพระรามรามมา...ท้าวหน้าศิลป์

มัจฉาว่ายมาในวาทิน

หลงไหลไปสิ้น...งามโสภาค

รำท่าสิงโตเล่นหาง

ถัดมาท่ากวางโยนตัว

รำยั่วเอาแมง...มาพัดหน้า

รำท่าหงส์ทอง

ลอยล่องว้ายน้ำมา

เหราเล่นน้ำ...สำราญนัก

รำท่าโตเล่นหาง

รำท่ากวางเดินดง

รำท่าพระสุริยวงศ์...ผู้ทรงศักดิ์

รำท่าช้างสารหวานหญ้า

แลดูน่ารัก

รำท่าพระลักษมณ์แผลงศร...จรัส

รำท่าขึ้นนอนพ้อนฝูง

ยุงมาพ้อนหาง

ท่าขัดจางหยางให้นางรำ...ทั้งสองศรี

ขัดขึ้นให้เป็นวง

มานั่งลงให้ได้ที

สี่ขอสามสาย...ย้ายเพลงรำ

รำท่ากระบี่ตีท่า

จินมาสาวไส้

รำท่าชะนีร้ายไม้...อยู่เฉื่อยฉ่ำ

เมฆลาถ่อแก้ว

แล้วมาชักลำนน้ำ

ตามเพลงรำแต่ก่อน...ครูสอนมา

(นที แก้วมี, สัมภาษณ์, ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

การร้องและรับบทประณม มีวิธีการฝึกดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ร้อง) ตั้งต้นรำท่าประณม ถัดมานั่งเหือพระพรหม แก้วข้าเอยทั้งสี่หน้า

(รับ) ว่าถัดมานั่งเหือท่าพรหมแก้วข้าเอยสี่หน้า ถัดมาท่าพรหม ท่าพรหมสี่หน้า

ว่าถัดมาถัดมานั่งเหือท่าพรหม แก้วข้าเอยทั้งสี่หน้า ว่าพระพรหมสี่หน้า

(ร้อง) แล้วรำเป็นท่าสอดสร้อย แล้วร้อยเป็นพวงมาลา

รำท่าเวโยนโยนช้า แก้วข้าเอยให้น้องนอน

(รับ) เวโยชนโยนข้า โยนข้าให้น้องนอน
ว่าเวโยชนน้องเหี้ยโยนข้า แก้วข้าเอ๋ยให้น้องนอน ว่าโยนข้าให้น้องนอน

เมื่อจะรำขยายทำรำเพิ่มเติม ก็จะมีลูกคู่บรรเลงรับ เช่น บทร้องดังนี้

(ร้อง) รำท่ากระต่ายชมจันทร์ นี่แหละท่ากระต่ายชมจันทร์
รำท่าพระจันทร์ทรงกลด รำท่าพระจันทร์ทรงกลด
รำไปหล่าวเตสาวเหี้ย (ดนตรีบรรเลง-รำกระบวนท่าขยาย)
...นี่แหละพระจันทร์ทรงกลด
รำท่าพระรถโยนसार แก้วข้าเอ๋ยมารกลับหลัง

(รับ) พระรถโยนसार โยนसारมารกลับหลัง
ว่าพระรถน้องเหี้ยโยนसार แก้วข้าเอ๋ยมารกลับหลัง ว่าโยนसारมารกลับหลัง

ทำรำของโนราในบทนี้เทียบได้กับบทร้องในการรำแม่บทใหญ่ของนาฏศิลป์ไทยของภาคกลางซึ่งใช้เป็นมาตรฐานในการรำเพื่อใช้เรียกแม่ท่าในการแสดงนาฏศิลป์ไทย เรียกว่า รำแม่บท ซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกันหลายประการที่เกี่ยวกับท่ารำ กระบวนท่ารำบทประณมท่าต่างๆ ในบทประณมนี้ ถือว่าเป็นแม่ท่าของโนรา เมื่อโนราจะรำทำบทหรือรำตีบทก็จะนำท่าจากบทประณมบางท่าไปประกอบบทร้อง ซึ่งมีทั้งหมด ๓๘ ท่า นอกนั้นเป็นท่าเชื่อมหรือท่าต่อเนื่องที่ติดตามคำร้องที่ร้องเพื่อให้สัมผัสบทกลอนมีกระบวนท่ารำทั้งที่เป็นท่ารำที่ประดิษฐ์เป็นแม่ท่าหรือท่าใหญ่ และกระบวนท่ารำที่เลียนแบบธรรมชาติ

ท่ารำที่เป็นแม่ท่า ได้แก่ท่าประณม ท่าพรหมสีหน้า (พระพรหม) ท่าสอดสร้อย ท่าพาผลา ท่าจันทร์ทรงกลด ท่าเจ้านครินทร์หรือท่าพระสุริยวงศ์ผู้ทรงศักดิ์ ท่ากนิษฐหรือชี่หนอน เป็นต้น

ท่ารำที่เลียนแบบธรรมชาติ อาทิ ท่าสัตว์ ได้แก่ ท่ามรคาแยกเต้า ท่ากระต่ายชมจันทร์ ท่ามัจฉา ท่าสิงโตเล่นหาง ท่ากวางโยนตัว ท่าเหราเล่นน้ำ ท่ากวางเดินดง ท่าช้างสารหวานหญ้า ท่าชะนีร้ายไม้ เป็นต้น ท่าทางพฤติกรรมของคนในลักษณะต่างๆ ในทางสวยงามเช่น จินสาวไล่ รำยั่วเอาเบี่ยงพัดหน้า ชัดจางนาง ท่าชูชายนาดกราย เป็นต้น

ลักษณะพิเศษอีกประการหนึ่งกระบวนท่ารำบทประณม คือ มีการขยายท่ารำเพิ่มเติมขึ้นอย่างเป็นอิสระเพื่อให้เกิดความสวยงามและเป็นการเพิ่มทักษะแก่ผู้รำ ซึ่งในส่วนของดนตรีก็จะมีการบรรเลงจังหวะเพิ่มเติมประกอบกระบวนท่ารำเช่นเดียวกัน ซึ่งกระบวนท่ารำที่มีการเพิ่มลีลาขึ้นเป็นพิเศษตามคำร้องที่สามารถแทรกท่ารำได้ การเพิ่มลีลาท่ารำนี้ โนราแต่ละคณะอาจมีการเพิ่มในคำร้องที่แตกต่างแต่อยู่บนพื้นฐานหลักการเดียวกัน ทั้งนี้สายโนร่ายก ทะเลน้อย (ยก ชูบัว) ศิลปินแห่งชาติ มีกระบวนท่ารำที่เพิ่มขึ้น ๑๐ ท่า ได้แก่ ท่าต่างกัน ท่าแยกเต้าเข้ารัง ท่ากระต่ายชมจันทร์ ท่าพระจันทร์ทรงกลด ท่าสิงโตเล่นหาง ท่ากวางโยนตัว ท่าเหราเล่นน้ำ ท่ากวางเดินดง ท่าชี่หนอนพ้อนฝูง และกระบี่ตีท่า เป็นต้น ซึ่งกระบวนท่ารำเพิ่มเติมดังกล่าวจะสร้างทักษะของท่ารำ จังหวะและการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้รำได้อย่างเต็มที่ที่สามารถเข้าถึงศิลปะการฝึกรำโนราทั้งร่างกายและจิตใจของการตีความหมายท่ารำและแสดงอารมณ์ไปพร้อมๆ กัน ในการฝึกหัดบทประณมถือเป็นพัฒนาการเรียนรู้โนราขั้นต้นที่มีความสมบูรณ์แบบและพัฒนาผู้รำได้มากที่สุด เพราะเนื้อหาของบทร้องที่มีความยาวถึง ๘ บท และหลากหลายความหมายเรื่องราวการร้องรำ และการตีท่ารำซึ่งมีหลายรูปแบบ ผู้รำจึงมีโอกาสฝึกทักษะได้อย่างมากมาย

การรำแต่ละบทใช้เวลาในการรำอย่างอิสระ ยืดหยุ่นได้ ทำให้ผู้รำได้ฝึกความชำนาญได้มากยิ่งขึ้น และมีความใกล้ชิด ชาบซึ้งกับดนตรีได้มากขึ้นกว่าเดิม จึงเป็นบทเรียนที่ทุกคนจะเรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจมากที่สุดสิ่งสำคัญที่ควรพึงระวังในการฝึกปฏิบัติบทประณม คือ ผู้รำต้องร้องบทและรำควบคู่กันไปจนจบบท ดังนั้น พละกำลังและน้ำเสียงในการร้องบทจะต้องชัดเจนในขณะรำและร้อง สำหรับการเพิ่มลีลาในท่ารำ จะต้องขยายลีลาการรำให้สอดคล้องและกลมกลืนในกระบวนรำ และระยะเวลาในการเพิ่มลีลาท่ารำนั้นจะต้องใกล้เคียงกันและจังหวะต้องแม่นยำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้รำมีสมาธิในการรำ เนื่องจากมีจังหวะชัดเจนตรงกันไม่สั่นไหวไปตามอารมณ์ของผู้รำ นอกจากนี้การเชื่อมท่ารำแต่ละท่าผู้รำทุกคนต้องทรงตัวและเคลื่อนไหวให้มีเอกลักษณ์โนราชัดเจน การแอ่นอก ย่อเข้า เข็ดหน้า ทะมัดทะแมง และอ่อนช้อยในการรำ แต่ละท่าจะไม่เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่เริ่มต้นจนจบบทหรือสุดท้าย

คำพริตบทครูสอน สอนรำ และบทประณม เป็นกระบวนท่ารำในการรำสิบสองคำพริตที่ใช้ในการรำถวายครูในพิธีโนราโรงครู และหากเป็นการรำถวายครูฉบับย่อบางครั้งโนราใหญ่รำไม่ครบทั้งสิบสองคำพริต เพื่อเป็นการย่นระยะเวลาในพิธี และเนื่องจากการรำบทประณมจะต้องใช้มีนายโรง ๓-๔ คนขึ้นไปจึงจะรำตีบทแต่ละท่าให้มีความหมายชัดเจน เมื่อมีนายโรงคนเดียวรำในพิธีจึงมักใช้การรำถวายครูแบบย่อ กล่าวคือ เมื่อรำบทครูสอนแล้วจะรำบทสิบสองท่าแทนการรำบทสอนรำและบทประณม หลังจากนั้นจึงเป็นการรำอวดฝีมือในการรำประสมท่าและรำท่าครูสิบสองท่าต่อไป

ภาพที่ ๑๑ รำบทประณม (ท่าจันทร์ทรงกลด)
ที่มา : จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๑.

๔) บทสิบสอง หรือบทท่าสิบสอง เป็นคำพริตที่แต่งขึ้นเพื่อใช้รำสิบสองท่า ซึ่งเชื่อกันว่าเดิมท่ารำโนราตามตำนานโนรา ซึ่งเป็นกระบวนท่ารำที่ปรากฏในนิมิตของนางนวล ทองสำลี มีทั้งหมดสิบสองท่า ต่อมาครูโนราจึงได้มีการขยายท่ารำโดยนำท่าหลักจากสิบสองท่านี้ การฝึกรำบทสิบสองท่าปฏิบัติเช่นเดียวกับการฝึกรำบทครูสอน สอนรำ และบทประณม กล่าวคือ ผู้รำจะต้องจดจำบท ฝึกร้องหรือขับบท แล้วจึงรำท่าต่างๆ ตามคำร้อง ดังจะยกตัวอย่างบทสิบสองท่า ในการรำถวายครูของโนราสันติ เทวาศิลป์ (สันติภาพ ทองเทพ) ในพิธีโนราโรงครู ณ บ้านนายกริน ขำตรี อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ดังนี้

สอนเอยสอนรำ	ครูข้าให้รำสิบสองท่า
ท่าที่หนึ่งท่าเทพพนม	ท่าที่สองรำพรหมสี่หน้า
ท่าที่สามแม่ลายกนก	แล้วมาย้ายยกแยกท่า
ท่าที่สี่สอดสร้อยมาลา	ท่าที่ห้าพาลาเพียงไหล่
ท่าที่หกท่าดอกบัวตูมท่าที่เจ็ดบัวแย้ม	แปดบัวบานแซมบังใบ
ท่าที่เก้าแมงมุมชักใย	ท่าที่สิบพิสมัยเรียงหมอน
สิบเอ็ดรำท่าเขาควาย	รำมาตามแบบลายแต่ก่อน
สิบสองรำท่าชี่หนอน	รำครบสิบสองท่าโนราไทย

(สันติภาพ ทองเทพ, สัมภาษณ์, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒)

การร้องและรับบทประณม มีวิธีการฝึกดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ร้อง)	สอนเอยสอนรำ	(รับ)	ว่าสอนเอยสอนรำ
(ร้อง)	ครูข้าขวัญเห่อให้รำ	(รับ)	ว่าครูข้าขวัญเห่อให้รำ
(ร้อง)	แก้วข้าเอยลิสสองท่า	(รับ)	แก้วข้าเอยลิสสองท่า
(ทวนบท)	สอนเอยสอนรำ		ครูข้าให้รำลิสสองท่า
(รับ)	ว่าสอนเอยสอนรำ		ครูข้าให้รำลิสสองท่า
	ว่าสอนเอยสอนรำ		ครูข้าให้รำลิสสองท่า

หลังจากที่ได้กระบวนท่ารำที่เป็นแม่ท่าแล้ว ครูจะฝึกให้รำประสมท่า ซึ่งเป็นการรำเพื่ออวดความสามารถในการรำเฉพาะตน โดยประสมท่ารำต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างต่อเนื่องจนกลมกลืน ท่ารำที่นำมาประสมได้จากท่าพื้นฐานในท่ารำลิสสองท่า รำบทครูสอน รำบทสอนรำ บทประณม และบทลิสสองท่า แต่ละท่ามีความถูกต้องตามแบบฉบับ มีความคล่องแคล่วชำนาญที่จะเปลี่ยนลีลาให้เข้ากับจังหวะดนตรีและต้องรำให้สวยงามอ่อนช้อย หรือกระฉับกระเฉง ความฉับไว ความอ่อนน้อมของร่างกาย และการรำท่าพลิกเพลงตามแต่กรณี บางคนอาจอวดความสามารถในเชิงรำเฉพาะด้าน เช่น การรำตัวอ่อนรำพืดหรือพืดในลาด การเล่นแขนหรือการกลอกแขน เป็นต้น

ภาพที่ ๑๑ รำบทประณม (ท่าจันทร์ทรงกลด)
ที่มา : จินตนา อนุวัฒน์, ๒๕๖๑.

ขั้นตอนที่ ๔ การฝึกท่าทำบท

การรำท่าทำบทเป็นการตีท่าตามบทกลอนหรือบทเพลงที่นำมาร้อง โนราสมัยก่อนถือว่า เป็นหัวใจในการแสดงโนรา บทกลอนที่นำมาร้องแต่ละชุดนั้น เนื้อเรื่องหรือในความจะไม่ซ้ำกัน ในปัจจุบันการรำท่าทำบทจะมีเพียง ๑ - ๒ ชุด เป็นอย่างสูง เพราะโนราได้นำวงดนตรีและละครมาผสมผสาน เพื่อมุ่งให้ถูกรสนิยมของผู้ชม

ผู้รำท่าทำบทในชุดแรกของการรำ มักนิยมรำ ๑ คน ชุดที่ ๒ ถึงชุดสุดท้าย นิยมรำ ๒ - ๓ คน สำหรับการรำท่าทำบทครูสอน บทสอนรำ และบทประณม เดิมนั้นเป็นส่วนหนึ่งของรำถวายครูในพิธีกรรมโนราโรงครู แต่ปัจจุบันโนราบางคนจะได้นำมาแสดงทั่วๆ ไป เพราะใช้แสดงความสามารถในการรำเป็นหมู่และมีความสวยงาม แต่ตามขนบนิยมของการแสดงโนราแล้วไม่จัดว่า การรำ ๓ บทนี้เป็นการรำท่าทำบท แต่หากจะนำมารำในการแสดงทั่วไปก็ไม่ถือว่าผิดแต่อย่างใด

ในการรำท่าทำบทนั้น ผู้รำจะต้องร้องบทและออกท่าทางการรำไปพร้อมๆ กัน ซึ่งคล้ายกับโยนสดของภาคกลาง การรำท่าทำบทของโนราตั้งแต่ ชุดสองเป็นต้นไป จะมีตัวหลัก ๑ คน และผู้ช่วยรำอย่างน้อย ๑ คน เรียกว่า ตัวนาง (ซึ่งอาจจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้ แต่เดิมนั้นใช้ผู้ชายล้วน) เนื่องจากบทรำโนราส่วนใหญ่มีเนื้อหาเป็นสองแง่สองง่าม และเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งนี้การรำโนรานอกจากแสดงให้เห็นถึงความสวยงามแล้ว ยังมุ่งให้เกิดความสนุกสนาน จึงต้องนำเอาตัวนางเปรียบเทียบกับสิ่งต่างๆ ที่มีในบท

การฝึกการทำบท เป็นการฝึกที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ฝึกมีความชำนาญในการร่ำทำเบื้องต้น และการร่ำแม่มาแล้ว การฝึกการทำบทแบ่งออกเป็น ๔ ระยะดังนี้

การฝึกการทำบทขั้นที่ ๑ ครูโนราจะฝึกให้ขับบทและร่ำทำบทคำพริตหน้าแตระ คำพริตร่ายแตระ ฝึกทำออกจากม่านและกลับเข้าโรง

๑) **การฝึกขับบทคำพริตหน้าแตระ** ครูโนราจะเลือกคำพริตที่เหมาะสมกับบุคลิกของผู้ฝึกแต่ละคน แล้วครูจะท่องบท ขับบทให้ลงจังหวะ ถ้าขับบทไม่ลงจังหวะก็ไม่สามารถร่ำทำบทได้ การขับบทไม่ลงจังหวะภาษาโนราเรียกว่า “ขับบทซี่ทับซี่กลอง” และโนราจะต้องฝึกขับเสียงให้มีความไพเราะกลมกลืนกับเสียงโหม่ง ที่เรียกกันว่า “เสียงเข้าโหม่ง” เมื่อขับบทถูกต้องแล้วจึงเริ่มหัดร่ำทำบท ครูจะแนะนำวิธีการดีทำให้ตรงกับความหมายของแต่ละคำในคำพริต การร่ำทำบทนั้นจะเน้นการใช้มือ แขน หน้าตาและอวัยวะต่างๆ ของร่างกายให้สอดคล้องกับบทร้อง ขณะเดียวกัน ครูโนราจะสอนให้รู้จักนำท่าร่ำทำทิวไปและท่ารำในแม่ท่ามาใช้ในการร่ำทำบทด้วยจะขอยกตัวอย่างคำพริตสำหรับฝึกขับร้อง โดยใช้ทำนองหน้าแตระ ดังต่อไปนี้

คำแล้วแก้วพี่	ปานี่ชอบยามพระเวลา
คำแล้วแก้วพี่อา	คำเอยลงมาไรไร
มาเราคอยจคคคยจ้อง	มาเราค่อยร้องค่อยไป
รักเจ้านวลสลิม	คือตั้งพิมพ์ทองหล่อใหม่
เจ้านวลทั้งก้าน	สะคราญเจ้านวลทั้งใบ
เจ้านวลจริงจริงไม่มีโย	ซัดใจไปแล้วน้องหนา
ครั้งถึงลงโรงถูกยอไหว้คุณ	หารือพ่อขุนศรีทธา
ศรีทธาแยมศรีทธาธา	โหมงามเบิกหน้าบายตา
ศรีทธาแยมศรีทธาขุ้ย	เอ็นดูถูกนุ้ยทูลหัวอา
จำเดิมเริ่มมา	แม่ศรีคงคาเป็นครูดั้น
ลูกข้ามไม้รอด	ลูกจะก้มก็ทอดไม้พัน
แม่ศรีคงคาเป็นครูดั้น	มารดาศรีทธาทำแค
ทองอู่คู่เกล้า	มาเป็นคนเฒ่าคนแก่
มารดาศรีทธาทำแค	น้องแต่พ่อเทพสิงห
ถ้าสมัครรักลูกจริง	วันนี้วยลึงอวยพร
น้องแต่พ่อเทพสิงห	ได้สอนสืบสืบกันมา
มาสิงมาสู่	มาอยู่เหนือเกล้าเกศา
ราชครูของน้อง	ลอยแล้วล่องกันมา
มาพร้อมเสด็จสรรพ	ค่านับไหว้คัลวันหนา

(อุตม หนูทอง, ๒๕๓๑, น. ๑๑๗)

การฝึกร้องบทหน้าแตระนี้ ต้องใช้ดนตรีประกอบ โดยตีเป็นจังหวะ เท็งตุง เท็งตุง ร้องบทและมีลูกคู่รับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ร้อง) ออ...คำแล้วแก้วพี่	ปานี้ช้อยยามพระเวลา	
(รับ) ออ คำแล้วแก้วพี่	ปานี้ช้อยยามพระเวลา	ปานี้ช้อยยามพระเวลา
(ร้อง) คำแล้วแก้วพี่อา	คำเอยลงมาไรไร	
(รับ) คำแล้วแก้วพี่อา	คำเอยลงมาไรไร	คำเอยลงมาไรไร

การรำคำพริตหน้าแตระในบทต่อไปครูโนราเพียงแต่ให้แนวทางในการตีบทแล้วให้ผู้ฝึกอาศัยปฏิภาณของตนเอง ในการรำ แต่ถ้าผู้ฝึกรำไม่เป็นครูก็จะทำให้ดูเป็นตัวอย่าง เมื่อรำคำพริตร่ายแตระได้แล้วครูจะอนุญาตให้ผู้ฝึกออกโรง ได้ต่อเมื่อได้ฝึกเพิ่มเติมอีก คือ ฝึกขับบทคำพริตร่ายแตระและฝึกการรำออกจากม่านและการรำกลับเข้าโรง

๒) การฝึกขับบทคำพริตร่ายแตระ ก่อนที่จะรำท่าบทผู้รำโนราทุกคนจะต้องขับบทคำพริตหน้าแตระจนจบ บทเสียก่อนเป็นอันดับแรกเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ชมเสียก่อนดังจะยกตัวอย่างคำพริตต่อไปนี้

บทสรรเสริญครู เป็นบทร้องบูชาคุณครูโดยร้องทำนองร่ายแตระ กำพริตบทสรรเสริญครูนี้ ไม่ต้องใช้ กระบวนท่ารำที่แบบแผนตายตัว มีการรำประกอบทำเพียงบางส่วนตามคำร้อง ดังนี้

“คุณเอยคุณครู	เหมือนฝั่งแม่น้ำพระคงคา
คิ่นคิ่นจะแห้งไหลมา	ยังไม่รู้สิ้นรู้สุด
สิบนิ้วจะยกขึ้นดำเหนิน	สรรเสริญคุณพระพุทธร
พ่อจำศีลอยู่ยังไม่รู้สิ้นสุด	ไหว้พระเสียก่อนต่อสวดมนต์
ไหว้พระพุทธรพระธรรมเจ้า	ยกไว้ใส่เกล้าใส่ผม
เล่นไหนให้ตีมีคนรัก	หยุดพักให้ตีมีคนชม
ยกไว้ใส่เกล้าใส่ผม	ถวายบังคมทุกกราตรี
ยอเอยยอไหว้	คุณครูท่านได้ปรานี
ขอศัพท์ของเสียงให้เกลี้ยงดี	ลูกน้อยยกกล่าวคำรำกล่าวจิต
กลางคิ่นจะไหว้ดวงพระจันทร์	กลางวันลูกไหว้พระอาทิตย์
บทบาททพลาดปลั่งระวังผิด	ผิดน้อยลูกหนอขอสมา
สรรเสริญไปด้วยปัญญา	สะสมไปด้วยพระปัญญา
ขอศัพท์ขอเสียงลูกบ้างหนา	ปัญญาลูกมาเหมือนน้ำไหล
ขอศัพท์ขอเสียงให้ดังก้อง	เหมือนฆ้องขวาทล้อใหม่
ขอศัพท์ขอเสียงให้ก้องดัง	ให้เหมือนกับคำของเจ้าไท
ขอศัพท์ขอเสียงให้เกลี้ยงใส	ไหลมาเหมือนท้อฮารา
โอษฐ์แล้วवादไว้	รำถวายพระเทวดา
ลูกไว้เจ้าที่ทั้งเทพารักษ์	ภูมาอารักษ์ช่วยรักษา

อีกทั้งเจ้าน้ำเจ้าท่า
กันทั้งเสียดจ้งโหร
กุมวางขวางไว้

เมตตาคุมวางมาขวางไว้
ดันไม้มาเป็นปลายไม้
พระหัตถ์เบื้องซ้ายเบื้องขวา

(อุดม หนูทอง, ๒๕๓๑, น. ๑๑๘)

การฝึกร้องบทหน้าแต่สรรเสริญครูนี้ เวลาร้องจะต้องใช้แต่ระดับกำกับจังหวะ ร้องบทและลูกคู่รับ เช่นเดียวกันกับบทข้างต้น ดังนี้

(ร้อง) ออ...คุณเอยคุณครู
(รับ) ว่าน้องเอย คุณครู
(ร้อง) คั่นคั่นจะแหงโหลมา
(รับ) ว่าน้องเอย โหลมา

เหมือนฟังแม่น้ำพระคงคา
เหมือนฟังแม่น้ำพระคงคา
ยังไม่วันทันรู้สุด
ยังไม่วันทันรู้สุด

บทเวลา บทขายแต่ระที่จะยกตัวอย่างต่อไปนี้เป็นบทประพันธ์ของโนราสวัสดิ์ ละอองศิลป์ (สวัสดิ์ ช่วยพูลชู) ที่ผู้เขียนได้รับการถ่ายทอดเมื่อครั้งศึกษารายวิชานาฏศิลป์พื้นเมือง ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ ๒ ณ วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยครูประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้สอนศิษย์เข้ากับเหตุการณ์ในขณะนั้นที่รัฐบาลเร่งดำเนินการรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้าที่กำลังระบาดในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ดังนี้

เวเอ้ย เวลา
ทางรัฐท่านให้ข้อคิด
คนผลิตและคนขาย
ถ้าหากตำรวจเขาจับตัว
เกิดมาหาแต่สตางค์
เวเอ้ย เวลา
ช่วยกันแก้ เศรษฐกิจ
ภัยลูกกลามตามให้หัน
เรื่องยาบ้า อาละวาด
เกิดเป็นบ่อน ทอนทำลาย
เจ้าหน้าที่ ท่านจับได้
พวกดาราร ภาพยนตร์
ทั้งนักเรียน และนักเรียน
ชีวิตพ่อ แม่ให้มา
เด็กวันนี้ เป็นขี้ยา

เรื่องยาบ้าอันตราย
ใครเสพติดมันต้องตาย
มันหวังแต่ได้สตางค์
ย้ายสามโนคริวไปอยู่หรง
ต้องหาในทางที่ดีดี
เราหันหน้า มาช่วยกัน
ให้ชีวิต เราสุขสันต์
จับให้มัน คั่นให้ตาย
ประเทศชาติ จะเสียหาย
เพื่อเช่นฆ่า อนุชน
แต่ยังไม่ สำเร็จผล
มีหลายคน ที่ติดยา
รวมทั้งน้อง นักศึกษา
ให้ยาบ้า ฆ่าทำไม
วันข้างหน้า ฟังคนไหนๆ

(สวัสดิ์ ช่วยพูลชู, ๒๕๔๓, น.๑)

การฝึกร้องบทหน้าแต่ระนี้ เวลาร้องจะต้องใช้แต่ระตีกำกับจังหวะ ร้องบทและลูกคู่รับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ร้อง) ออ...เวเอ๋ย เวลา

เราหันหน้า มาช่วยกัน

(รับ) ว่าน้องเอ๋ย เวลา

เราหันหน้า มาช่วยกัน

(ร้อง) ช่วยกันแก่ เศรษฐกิจ

ให้ชีวิต เราสุขสันต์

(รับ) ว่าน้องเอ๋ย เศรษฐกิจ

ให้ชีวิต เราสุขสันต์

บทร้องร้ายแต่ระแต่ละทำนอง ผู้ร้องอาจพลิกแพลงเป็นร้องคำกลับไปกลับมาในบางวรรค พร้อมกับตีทำอย่างรวดเร็วเพื่อให้เกิดความแปลกหูแปลกตา สนุกสนาน โดยผู้ร้องคนเดียวกันสามารถร้องทำเป็นเพลงอัตราชั้นเดียวสองชั้น หรือสามชั้นก็ได้แล้วแต่ความถนัดหรือความชอบของผู้ชมแต่ละท้องถิ่น

๓) การฝึกร้องออกจากม่านและการรำกลับเข้าโรง ซึ่งมีเพลงรำ ๔ ทำนอง คือ เพลงโค เพลงรัว เพลงเดิน และเพลงนาถ เป็นการฝึกในชั้นตอนที่โนราปรากฏตัวแก่สายตาผู้ชม มักจะเป็นการออกด้วยท่าไหว้ ซึ่งเป็นการเดินออกมา หยับเท้าออกมา หรือวิ่งออกมาในท่าท่งโรง เป็นต้น

การฝึกรำท่าบั้นที่ ๒ เป็นการฝึกขับร้องหรือขับมุดโตซึ่งเป็นการเพิ่มความสามารถของผู้รำในส่วนที่เกี่ยวกับการร้องกลอนที่ด้นขึ้นมาสดๆ ที่คิดเอาในทันทีทันใด โดยเนื้อหาบทกลอนกลอนเชื่อมโยงเข้ากับเหตุการณ์ตามยุคสมัย และเหตุการณ์เฉพาะหน้า ผู้ร้องกลอนต้องมีปฏิภาณไหวพริบและไหวพริบจึงจะน่าฟัง แต่บางครั้งผู้ร้องอาจจะไม่มีความสามารถในการร้องกลอนสด ก็เป็นหน้าที่ของครูโนราที่จะต้องประพันธ์ให้กับผู้รำ เรียกว่า “กลอนผา” หรือ “คำเรียน” ซึ่งเป็นคำกลอนที่มีสืบทอดกันมาแต่อดีตมีหลายบทและมีความยาวมาก โนราจะต้องจำได้หมดอาจผิดเพี้ยนหรือแตกต่างกันบ้างตามสายของโนรา เพราะส่วนใหญ่อาศัยการจดจำไม่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อไปนี้คือกรายกบทกลอนที่ครูโนราได้ประพันธ์ขึ้นเพื่อเป็นการฝึกให้กับผู้รำ ซึ่งมีทั้ง กลอนสี่ กลอนหก กลอนแปด กลอนหนึ่ง และกลอนคู่หรือกลอนทอย

๑) **กลอนสี่** เป็นบทร้องที่มีฉันทลักษณ์ตามรูปแบบกลอนสี่ บทหนึ่งจะประกอบด้วย ๒ บาท บาทละ ๒ วรรค วรรคละ ๔ คำ การฝึกร้องกลอนสี่ที่จะยกตัวอย่างนี้เป็นบทประพันธ์ของโนราสวัสดิ์ ละอองศิลป์ (สวัสดิ์ ช่วยพูลชู) ที่ผู้เขียนได้รับการถ่ายทอดในรายวิชานาฏศิลป์พื้นเมืองระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ ๒ (มัธยมศึกษาปีที่ ๕) ณ วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

จบเพลง ผันหน้า	จะว่า กลอนสี่
ยกหัตถ์ สองหัตถ์	ลูกขอ สวัสดิ์
พ่อแม่ น้องพี่	ท่านที่ มามอง
นำศิลป์ ไบราณ	ฝากท่าน ทั้งพอง
เพลงรำ คำร้อง	เป็นของบ้านเรา
บางคน โง่งม	กลับไปชม ของเขา
ของ สมัยเก่า	ของเรา มีศิลป์
หนังลุง โนรา	ฟังเป็น อาจินต์

รักบ้าน รักถิ่น
ไม่เคย น้อยหน้า
หมายมอบ ตอบแทน

เมคอิน ไทยแลนด์
ราคา เป็นแสน
แฟน มโนรา ฯ (ต๋อกลอนแปด)
(สวัสดี ช่วยพูลชู, ๒๕๔๓, น.๒)

การฝึกร้องกลอนสี่ มีวิธีร้องบทและลูกคู่รับ ดังนี้

(ร้อง) จบเพลง ผันหน้า	จะว่า กลอนสี่
(รับ) ว่าผันหน้า	จะว่ากลอนสี่
(ร้อง) ยกหัตถ์ สองหัตถ์	ลูกขอ สวัสดี
(รับ) ว่าสองหัตถ์	ลูกขอ สวัสดี
(ร้อง) พ่อแม่ น้องพี่	ท่านที่ มามอง
(รับ) ว่าน้องพี่	ท่านที่ มามอง

๒) กลอนหก เป็นบทร้องที่มีฉันทลักษณ์ตามรูปแบบกลอนหก บทหนึ่งจะประกอบด้วย ๒ บาท บาทละ ๒ วรรค วรรคละ ๖ คำ ดังจะยกตัวอย่างกลอนหกผลงานการประพันธ์ของโนรายกทะเลน้อย (ยก ชูบัว) ในบทผันหน้า ดังนี้

บทผันหน้า

นั่งผันหน้าไปอุดร
อย่าหลงสิ่งหลอกลวง
ท่านผู้เฒ่าเล่าให้ฟัง
เช่นมารีศแปลงเป็นกวาง
พระรามตามกวางมา
สดาฯเข้ามาขวาง
รบกันสนั่นไพร
สดาฯมันอวดแรง
นอกจากสิ่งสำคัญ
ทศกัณฐ์ครั้งได้ยิน
ถอดแหวนจากหัตถา
สดาฯปิกหักห้อย
สีดาทิ้งผ้าสไบ

นั่งกล่าวกลอนให้ท่านฟัง
จะติดบ่วงในตอนหลัง
ตั้งนิทานท่านเล่ามา
ล่อลวงนางสร้อยสีดา
ทศพัศตร์ลักนางไป
จะพานางไปข้างไหน
ไม่มีใครแพ้ชนะกัน
ใครฟันแทงไม่อาสัญ
ในวันน้อยสร้อยสีดา
ก็ทราบสิ้นโดยปัญหา
ในวันน้อยนางแล้วร้างไป
พลัดร่วงผลอยลงกลางไพร
เพื่อพระรามตามเธอมา

(พรทิพย์ มหันตมรรค, ๒๕๔๔, น. ๒๐๕)

การฝึกร้องกลอนหก มีวิธีร้องบทและลูกคู่รับ ดังนี้

(ร้อง) นั่งผันหน้าไปอุดร	นั่งกล่าวกลอนให้ท่านฟัง
(รับ) นั่งกล่าวกลอนให้ท่านฟัง	นั่งกล่าวกลอนให้ท่านฟัง
(ร้อง) อย่าหลงสิ่งหลอกหลวง	จะติดบ่วงในตอนหลัง
(รับ) จะติดบ่วงในตอนหลัง	จะติดบ่วงในตอนหลัง

๓) กลอนแปด เป็นบทร้องที่มีฉันทลักษณ์ตามรูปแบบกลอนแปด บทหนึ่งจะประกอบด้วย ๔ วรรค วรรคละ ๘ คำ การฝึกร้องกลอนแปดที่จะยกตัวอย่างนี้เป็นบทประพันธ์ของโนราสวัสดิ์ ละอองศิลป์ (สวัสดิ์ ช่วยพูลชู) ที่ผู้เขียนได้รับการถ่ายทอดในรายวิชานาฏศิลป์พื้นเมืองระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ ๒ (มัธยมศึกษาปีที่ ๕) ณ วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์ ถิ่นเมืองใต้	เด็กหญิงชายเฝ้าฝึก ได้ศึกษา
อาจารย์สอนศิษย์ ให้วิชา	นักศึกษาต้องขยัน ทุกวันคืน
เคยพร่ำสอนวอนสั่ง หวังให้คิด	สิ่งใดผิดท้าวว่า ไม่ฝ่าฝืน
สิ่งใดถูกปลุกฝัง ให้ขยัน	พอเป็นพื้นฐานตั้ง ด้วยหวังดี
คุณอาจารย์สุดประมาณ สิ่งใดเปรียบ	แม้จะเทียบดินฟ้า จักรราศี
ความร้อนเย็นเป็นไป ในรอบปี	ย่อมเกิดมีให้รู้ ฤดูกาล
แต่คุณท่านอบอุ่น ละมุนละม่อม	เฝ้าชูปย้อมใจรัก สมัครสมาน
ไม่มีกาลเวลา คุณอาจารย์	สร้างผลงานให้ศึกษา มาทุกวัน
ท่านเปรียบเหมือนโคมทอง ส่องชีวิต	ช่วยชี้ทิศนำทาง ช่วยสร้างสรรค์
นาฏศิลป์การศึกษา สถาบัน	เด็กทุกชั้นยังปลื้ม ฉันทมิถิมคุณครู

(สวัสดิ์ ช่วยพูลชู, ๒๕๕๓, น.๒)

การฝึกร้องกลอนแปด มีวิธีร้องบทและลูกคู่รับเช่นเดียวกับกลอนหก ดังนี้

(ร้อง) วิทยาลัยนาฏศิลป์ ถิ่นเมืองใต้	เด็กหญิงชายเฝ้าฝึก ได้ศึกษา
(รับ) เด็กหญิงชายเฝ้าฝึก ได้ศึกษา	เด็กหญิงชายเฝ้าฝึก ได้ศึกษา
(ร้อง) อาจารย์สอนศิษย์ ให้วิชา	นักศึกษาต้องขยัน ทุกวันคืน
(รับ) นักศึกษาต้องขยัน ทุกวันคืน	นักศึกษาต้องขยัน ทุกวันคืน

(อ่านต่อฉบับหน้า)

ปากนคร

○ ปากนคร ย้อนความ ตามเอื้อนเอ่ย

บ้านทับเคย เพยตน คนเล่าขาน

มีเรื่องราว สาวความ ตามตำนาน

แหล่งอาหาร การกิน ถิ่นปูปลา

○ อาชีพหลัก ปักฐาน การทำเคย

คนชมเชย เคยกุ้ง มุ่งเสาะหา

จับกุ้งฟอย ลอยเรือ เหนือคองคา

มีปูปลา หาค่อง ช่องวารี

○ ปากนคร สอนคน อดทนสู้

เกิดเรียนรู้ ดูออก บอกวิถี

ย้อนความหลัง ครั่งกาล มานานปี

พระภูมิ กรีทา มาแดนไกล

○ ผ่านปากคอน ต้อนศึก ถ้ำลี้กลั่น

เจ้ากรุงธน ขนทัพ มาขับไล่

เมืองนคร ร้อนรุ่ม เหมือนสุมไฟ

หวั่นหวาดใจ ไหนสู้ พระภูมิ

○ ร่องรอยทัพ จับศึก ผนึกแน่น

ฝั่งดินแดน แน่นหนัก เป็นลักขี

ปากนคร วอนผ่าน ลานตัวที่

หนึ่งของดี มิให้ ได้ชื่นชม

(ตามพี่ คลองแดน ประพันธ์) ๑๕ ก.ย. ๖๔

“หนึ่งภาพ - พันคำ”

(วัดคน - วัดธรรม)

ผจญ มีจิตต์

สมัยเด็กๆ ในวัน ขึ้น-แรม ๘ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ ๑๕ ค่ำ คือวันธรรมสวนะ หรือวันสำคัญทางพุทธศาสนา มารดามักจะนำผู้เขียนไปวัดใกล้บ้านเสมอๆ และยังจำภาพบรรยากาศภายในโรงธรรมศาลาเก่าๆ ที่ใช้เป็นสถานที่ประกอบศาสนพิธีในวัดชนบทที่ห่างไกลความเจริญได้ดี พระภิกษุหลายรูปมีอาสนะปูนั่งบนพื้นยกสูงเป็นแถวยาว พุทธศาสนิกชนจำนวนหนาตาต่างนั่งประนมมืออย่างสงบ เป็นระเบียบเพื่อรับศีลฟังเทศน์ฟังธรรมอบอวนไปด้วย กลิ่นรูปควันเทียนและกลิ่นหอมของดอกไม้ที่ต่างนำมาบูชาพระรัตนตรัยตามประเพณีวัฒนธรรมชาวพุทธ แต่ความรู้สึกของผู้เขียนในตอนนั้นว่าใช้เวลาไหว้พระนาน นานเบื่อและสังเกตว่าบาทหลวงมักซำคล้ายๆ กันแทบทุกครั้ง จะสนุกตื่นเต้นและถูกใจหน่อยก็ตอนที่ภิกษุฉันอาหารเสร็จ ผู้คนต่างนำปิ่นโตอาหารนั่งล้อมกันเป็นวงๆ เล็กใหญ่ตามความสนิทสนมหรือที่เป็นเครือญาติเพื่อรับประทานร่วมกัน ต่างวงมีการแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันอาหารคาวหวาน ผลไม้ซึ่งกันและกัน เสียงช้อนจานระคนกับเสียงพูดคุยด้วย มิตรไมตรีดังทั่วทั้งโรงธรรม

(วัดคน-วัดธรรม)

เมื่อผู้เขียนโตขึ้นหน่อยก็เข้าเรียนหนังสือในวัดอีกที่เรียกว่า “โรงเรียนวัด” ช่วงเวลาเรียนชั้น ป.๑ - ป.๔ หลายครั้งได้เห็นกิจกรรมต่างๆ ในวัดหลายประการ เช่น งานชักพระ ทอดกฐิน บวชนาค และงานศพ จึงสรุปได้ว่า “วัด” เป็นสถานที่ผูกพันของชาวพุทธมาตั้งแต่ครั้งโบราณ คือเป็นแหล่งพบปะทำกิจกรรมของชุมชนชาวบ้านเป็นแหล่งบ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ความคิดสติปัญญา และสุดท้ายของชีวิตคือเป็นแหล่งที่เรียกว่า “ฌาปนสถานเพื่อฌาปนกิจสรีระสังขาร” นอกจากนี้ผู้เขียนเห็นว่า “วัด” ยังเป็นสถานที่ “วัดกายวัดใจและวัดธรรม” ของชาวพุทธอีกด้วย ดังนั้นพุทธศาสนิกชนควรเข้าวัดเพื่อจะได้นำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการดำรงชีพตามครรลองครองธรรม ชีวิตจะได้อยู่อย่างสันติสุข ดังนั้นพระภิกษุสงฆ์ควรชักชวนให้ชาวพุทธเข้าวัด ทั้งนี้เพื่อวัดธรรม ความดี-ชั่วหรือเรียกว่า “กุศลและอกุศล” ตามหลักธรรมคำสอน ส่วนจะเข้าใจว่า “วัดอะไร วัดอย่างไรและใครเป็นผู้วัดนั้นจะต้องพิจารณา กันต่อไป” เพราะคำว่า “วัด” นอกจากหมายถึงสถานที่ทำกิจกรรมทางศาสนาแล้ว ยังหมายถึงการสอบขนาดหาปริมาณ หรือความรู้ ส่วนคำว่า “วัดร” ที่หมายถึง กิจอันพึงกระทำ, หน้าที่, ธรรมเนียม, ความประพฤติ, การปฏิบัติ หรือ การจำศีลก็ตาม แต่ทั้งสองคำนี้ เป็นคำที่น่าสนใจโดยเฉพาะคำว่าวัดอย่างแรกที่มีหมายถึง เพื่อตรวจสอบขนาดปริมาณ ความรู้ความสามารถโดยเฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักศาสนา ดังนั้น “มัสยิด” ในศาสนาอิสลาม หรือโบสถ์ของศาสนาคริสต์ คงจะมีความหมายที่คล้ายๆ กัน นั่นคือเป็นที่ตรวจสอบ-วัด ความดี-ชั่ว ของปวงชนทุกเพศทุกวัย ทุกศาสนา ฉะนั้นการทำหน้าที่ของผู้นำทุกศาสนาที่จะต้องใช้ความพยายามชี้แนะ ชักจูง เชิญชวนให้สมาชิกเข้าวัด มัสยิด และโบสถ์เช่นชาวพุทธเดือนละ ๔ ครั้ง (วันธรรมสวนะ) อิสลามวันละ ๓ เวลา คริสต์ทุกวันอาทิตย์ เป็นต้น

แต่ปัจจุบันมีความรู้สึก ว่า พุทธศาสนิกชนที่เข้าวัดเพื่อจุดประสงค์สิ่งอื่นอย่างอื่นมากกว่าเพื่อวัดตนวัดใจ หรือวัดธรรม เป็นเหตุให้ “ศีลธรรม” ห่างจากคน หรือจะเรียกว่า คนห่างจากศีลธรรมก็ไม่ผิดนัก สังคมจึงเกิดปัญหามานานาประการ ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติตลอดถึงสังคมโลก

ผู้เฝ้ารอเห็นว่าชาวพุทธส่วนใหญ่มักดำเนินชีวิตแบบไม่มีเป้าหมายไร้หลักธรรม แต่จะให้ความสำคัญตามความเชื่อมงายไร้สาระและเหตุผล อาทิ มักเชื่อโชคลางอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์มักจะศรัทธาทางไสยศาสตร์อย่างไร้ปัญญาและขาดสติไตร่ตรอง จนหลงทิศหลงทางการศึกษาของพระภิกษุสงฆ์ส่วนใหญ่แล้วศึกษาโดยการ “ท่องบ่น” หรือ “ท่องจำ” จึงเกิดปัญหาหาว่าไม่ได้เข้าใจลึกซึ้งไม่มีการคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณหลักธรรมที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้ทันกับเหตุการณ์ของโลกที่แปรเปลี่ยนอย่างไม่หยุดให้เหมาะสมถูกที่ถูกทางกับการใช้ “วิถีชีวิต” (way of life) ของชาวพุทธ ท่านพุทธทาสภิกขุกล่าวไว้ว่า “เป็นอัตรายอย่างยิ่งถ้าผู้เผยแพร่หลักธรรมนั้นไม่เข้าใจจริงไม่รู้จักจริง” ชนิดที่เรียกว่า “ถ้าไม่รู้ก็ไม่ควรชี้” ในทำนอง “ไม่รู้ไม่ชี้” เป็นต้น มิเช่นนั้นแล้วหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์อาจจะผิดแปลกเบี่ยงเบนอย่างน่าสังเวชและตกใจยิ่ง เห็นได้จากเจ้าสำนักอาศรมต่างๆ นำเอาหลักธรรมไปเผยแพร่โฆษณาอย่างบิดเบือนไปจากเนื้อหาสาระเพื่อหวังผลประโยชน์นานาประการ

ขณะเดียวกันบางวัดสมัยนี้ลงทุนโฆษณาบอกบุญ บอกอานิสงส์ชี้ทางสวรรค์ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อหาเงินทุนหลายๆ ล้านที่จะนำไปสร้างถาวรวัตถุที่เบี่ยงเบนไปจากพุทธประวัติและหลักธรรม จึงเกิดความสงสัยกันว่าเป็นการแข่งขันโอ้อวด โฆษณาความขลังความศักดิ์สิทธิ์กันหรืออย่างไร แต่กลับละเลยในการหาแนวทางในการพัฒนาหลักธรรม คำสอนไปสู่จิตใจพุทธบริษัทในลักษณะการ “วัดคน วัดธรรม” ให้เป็นผู้รู้เท่าทันปัญหา เป็นผู้ตื่น เป็นผู้มึสติไตร่ตรอง เหตุผล สมกับคำว่า “พุทธะ” (Buddha) ได้อย่างแท้จริง ชาวพุทธหลายกลุ่ม พระสงฆ์หลายคณะพยายามเรียกร้อง จะให้นำเอาพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจะสำเร็จหรือไม่ก็ตาม คงจะช่วยอะไรไม่ได้มากหรอก หากชาวพุทธโดยเฉพาะ “ถ้าพุทธบริษัทสี่ ไม่ช่วยกันวัดคนและวัดธรรม” ตามที่ได้สาธยายมา.

กลอนเพลงบอกเอกลักษณ์กว๊านนครศรีธรรมราช

ตอนที่ ๔

ร.ต.ท. ปรีชา สุขจันทร์

เพลงบอกประเพณีสวดด้าน

ยกหัตถ์ถันอัญชลี
จิตใจเคารพคุณพระ
ระลึกคุณของแม่พ่อ
ช่วยเหลือลูกยามทุกข์สุข
ไหว้ครูบูรพาจารย์
โปรดท่านรักษาคัมภีร์
ไหว้ครูกลอนสุนทรภู่
ได้สร้างผลงานลวดลาย
อนุรักษ์พิทักษ์ไว้
ต้องปฏิบัติรักษา
ประเพณีที่สวดด้าน
เรามาร่วมใจประชา
เมืองนครวัดพระธาตุ
นับว่ายิ่งยวดมากมาย
นิยมสวดเรื่องชาดก

นั่งเปล่งวจินอบนบ
คือรัตนะสาม
ท่านได้เติมต่อติดตาม
ปราศจากภัยรุกราน
สอนให้เขียนอ่านตำรา
พระคุณแผ่ไพศาล
ศรีปราชญ์เป็นครูเชี่ยวชาญ
ศิษย์เราไม่หายไป
รักษาความหมายเด่นชัด
ตัวผมได้ปราศรัย
เราต้องสืบสานนานใน
สืบไว้ให้ถาวร
เคยมีนักปราชญ์มาสวด
เหมือนกับเขาได้สอน
ที่เขาได้ยกเป็นตอน

จึงขอวิงวอนนางนาย
ฟังสวาทก่อนพระเทศน์
เป็นสิ่งมีค่าที่สุด
ต้องรักษาประเพณี
สวดด้ายยิ่งใหญ่ให้อยู่

สวดด้านอย่าหายไป
สมกับดั่งเจตนา
ชีวิตม่วงผุดใส
อย่าให้ของดีหายไป
รักษาไว้คู่คอน

ร.ต.ต.ปรีชา สุขจันทร์
๒๗ กันยายน ๒๕๖๑

เพลงบอกถนนคนเดินหน้าวัดพระธาตุ

ยกหัตถ์ถั่งนั้งเคราพ
พระพุทธรธรรมพระสงฆ์
กราบบิดรตลอดมารดา
รักสุดใจจึงนั้งขอพร
ไหว้คุณครูผู้สอนศิษย์
น้อมค่านับจึงประกาศ
บรมครูของเพลงบอก
ขอเชิดชูและบูชา
ไหว้พี่น้องบรรดาฟัง
กล่าววอรรธรสสมใจเจตน
ขอขอบคุณการท่องเที่ยว
ลูกนั้งนิพนธ์ขอเชิดชู
บารมีพระบรมธาตุ
หัตถ์ทั้งสองประคองยก
สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่เมืองนคร
มาคุ้มกายยังทั้งหลังทั้งหน้า
ทั้งหลักเมืองเรืองโรจน์ฤทธิ์
ไม่ลดละจึงประกาศ
คู่แผ่นดินเมืองนคร
ให้มาห่อหุ้มคุ้มกันภัย
หอการค้านครศรี
ช่วยพยุงและช่วยเชียร์
ทั้งภาครัฐและเอกชน

ขอนอบนบจิตจำนง
สามองค์ลูกเหลื่อมใส
ที่เลี้ยงลูกมาเจริญวัย
บิดรและมารดา
ลูกนั้งประดิษฐ์จึงประดับ
ให้สมกับปรารถนา
ผมนั้งกล่าวออกพรรณนา
วันทาไปทุกคน
ทั้งยืนทั้งนั่งทั้งหมด
ได้ฟังเป็นเหตุผล
ที่ได้ข้องเกี่ยวกมล
สืบนัยกษุชา
ลูกนั้งประกาศไม่ให้ตก
ให้มาปกบนเกศา
ลูกนั้งกล่าวกลอนสักการะ
ลูกนั้งบูชาไป
ลูกขอน้อมจิตวาทะ
บารมีก็หวาดไหว
ทรงฤทธิ์รอนเกรียงไกร
ดลใจของลูกชาย
โอบเอื้ออารีรย์หมายมุ่ง
ศิลปินไม่เสียหาย
วันนี้มายลกันมากมาย

เที่ยวสบายจ่ายตลาด
พริกกำลังอย่างจริงจัง
งานนี้สุดสวยเที่ยวสนุก
รวมพลังสามัคคี
ไม่อายเขาชื่อเมืองนคร
จึงเป็นเมืองประวัติศาสตร์
เป็นสิ่งเลิศล้ำคนกล่าวขาน
เมืองคอนขึ้นฉ่าธรรมชาติ
พระราชกษัตริย์ทรงธรรม
มีแร่ธาตุอันอุดม
เป็นประวัติความสามารถ
มีมากวัดและมากศิลป์
โรจน์รุ่งเรืองเต็มพารา
อาหารทะเลอันเอกรบลิ้น
ทั้งกุ้งทั้งปูมิใช่หรือ
เชิญพี่น้องมาของเที่ยว
พอสายลมอ่อนมาปูสาด
ขอเชิญมานั่งฟังเพลงบอก
ประดิษฐ์ประดับเสนา
อนุรักษ์วัฒนธรรม
จึงตามนักกลอนยุคก่อนเก่า
มรดกไทยเพราะใจรัก
เอ๋ยเอื้อนออกจึ่งนั่งเชียร์
รักษาเต็มให้เหมือนเกลือ
รักษาไว้เป็นทอดๆ
แต่เดี๋ยวนี้เรื่องเพลงบอก
จึงว่าต้อนรับทายทัก
เขาจัดหนักขึ้นทุกเสาร์
เชิญเลือกซื้อหากันได้
วัดพระธาตุใครก็รู้จัก
ถึงมาคนเดียวมาคู่
เริ่มวันเสาร์สี่โมงเย็น
น่ารักแรงแต่งโบราณ

หน้าวัดพระธาตุเรา
รวมกันหลายสิ่งเข้าด้วย
เขาจัดทุกๆ เสาร์
ศูนย์รวมของดีบ้านเรา
แต่ใครแต่ก่อนมา
บรมธาตุทองคำ
มานานเสียหนักหนา
ไปไหนก็สะอาดลูกตา
คำขวัญประจำเมือง
มีเครื่องถมสามกษัตริย์
ชื่อเสียงขนาดเขื่อง
มีศิลป์เต็มเมือง
นี้แหละเมืองนคร
พี่น้องได้ยินกันจ้ะหู
คนหลงกันลือฉอาน
ขอเชิญมาเที่ยวเมืองคอน
ที่หน้าพระธาตุเรา
เยาวชนมาทอกมาขับ
ไม่ใช่จะพาเหล่า
มรดกเลิศล้ำถิ่นเรา
สืบทอดในเสลาสาย
สืบทอดเป็นนักเพลงบอก
ไม่ใช่เรื่องที่เสียหาย
เพราะเป็นเกลือมีสาย
สืบไว้ตลอดมา
ไม่มั่งได้ทอกได้ขับ
ให้ช่วยกันรักษา
ของดีบ้านเราคุณค่า
ราคาก็มีแพง
บ้างพาคนรักมาเที่ยว
เพราะท่านนั้นรู้แหง
ขอกล่าวประเด็นชี้แจง
ที่สืบกันนานมา

มาย้อนยุคหนูกแต่แรก
มีของขायมีหลายหลาก
มาย้อนยุคเมื่อห้าสิบปี
บ้างนุ่งผ้าย่อนยึดโยง
บ้างนุ่งผ้าถุงและผ้าลาย
เที่ยวกันหนูกทั้งป่าวสาว
มีของกินและของใช้
งานชัดเจนเขาปิดถนน
ทั้งพ่อเฒ่าชนแม่เฒ่า
ต่างเดินมาสร้างสัมพันธ
พอสมควรจวนเวลา
ขอสรรเสริญขออวยพร
ขอให้โชคดีมีความสุข
ตั้งฉันทประกาศฉันทลักษณ์
เรื่องเล่าร้ายให้ห่างไกล
ขออย่าได้มาเข้าใกล้
ให้มั่งมีเป็นศรีสุข
ไปถึงบ้านถึงคามา
เป็นคนดีมีคุณธรรม
ทำงานไหนให้เสร็จสิ้น
ขอबारมืองค์พระธาตุ
ถ้านึกทองให้ได้ทอง
ประสิทธิ์ผลลจลสัมฤทธิ์
ขอให้น้องที่สุขสดใส

มีของมาแลกจับจ่าย
มีมากเสียหนักหนา
แลประเพณีสืบมา
เขาเรียกว่าโขงเบน
แต่งตามสบายย้อนยุค
เขาหนูกันเถ่าเถน
พอหวั่นบ่าๆ ชวนน้ำเนน
เขาปิดให้คนเดิน
บาวก็ชวนสาวแล้วหนา
เพลงบอกจึงสรรเสริญ
จะขอรอร่าเพราะนานเนิน
ทุกท่านที่จรมา
ปลอดภัยไกลทุกข์เกิดญาติ
ให้มีรักและวงศ์
ทั้งเรื่องทุกข์ภัยโรค
ให้หมดให้หายไป
มีแต่สนุกสนาน
ถึงถิ่นที่อาศัย
ขอให้ลึกล้ำตรึงใจ
ให้ท่านอยู่กินดี
บุญที่สะอาดปกป้อง
ให้ก้องในศักดิ์ศรี
ขอให้ศักดิ์สิทธิ์คุ้มชีวิต
ตลอดไปนิรันดร์

ร.ต.ต.ปรีชา สุขจันทร์ ประพันธ์

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เพลงบอกตำรวบ้านเราพิทักษ์ถิ่นเกิด

นั่งนั่งบนเศียรพระ
กราบงามๆบิดามารดร
ขอนุชาครูอาจารย์
กราบยอดเมธิด้านคำกลอน

พระรัตนะทั้งสาม
ขอพรปกเศียรศรี
ผู้ยอดปฎิภาณภิ
ส่งพรมาอำนวย

ไหว้ผู้ฟังไปทั้งหลาย
เพลงบอกคู่ฉิ่งเรียงร้อยรส
ผมผู้พิทักษ์รักในถิ่น
รักกันไว้ด้วยโยชน์ยาวย่าน
ต้องเข้าใจและเข้าใจ
แล้วพัฒนาตามเสลาสาย
เพราะรักถิ่นฐานรักบ้านเกิด
หนักกะต้องเอาเขาก็ก็น้องสู้
เป็นตำรวจถ้าอวดเม่ง
แต่ตำรวจชื่อปรีชา
ชาวบ้านถางหญ้าปรีชาช่วยถาง
ตำรวจมวลงนั้งนอกชาน
พูดภาษาใต้ฝ่ายบ้านเรา
ไม่ใช่หลอนกินไก่ของชาวบ้าน
เขาไม่เข้าใจต้องชี้แจง
จะเอือมระอากันแน่นอน
เพราะเท่าแต่ขอไม่เคยให้
นายโหนหลงผิดไปรดอย่าแฮร์
ตำรวจบ้านเราพิทักษ์ถิ่นเกิด
เป็นตำรวจดีศรีสดใส
ต้องยึดมั่นอุตมคติ
เคารพเอื้อเพื่อต่อหน้าที่
ต้องอดทนต่อความเจ็บใจ
ไม่มั่งมากที่ในสภา
ผลสุดท้ายต้องรับกรรม
ต้องบำเพ็ญกับประชา
มุ่งทำงานด้วยยุติธรรม
เขาไม่ให้กลิ่นอย่าฝืนกิน
เกิดระแวงเมื่อประมาท
ผมตำรวจพิทักษ์ถิ่น
พอดูนาาก็ก็น้องคะเน

ตลอดทั้งชายทั้งหญิง
แต่เสียงไม่สดสวย
ขึ้นชื่อแดนดินที่อำนวย
ตำรวจของบ้านเรา
เราต้องคำนึงวงศา
รับรองไม่อายเขา
เรียนรู้ชูเชิดเชิงเขาวัว
เพราะอยู่กับมวลงชน
ชาวบ้านรุมแข่งรุมดำ
ช่วยหามเหล่าที่ข้างถนน
ไม่พูดอำพรางไม่บ่น
ไม่ใช่นานๆ มา
พูดแล้วต้องเอาใจใส่
เมาคลานทั้งสี่ขา
ไม่ใช่เขาวิตแห่งแล้วต่อมา
พอเห็นนายแล้วร้อนใจ
เป็นการทำลายมวลงมิตร
ปรับตัวแล้วแก้ไข
จะมีแต่ผลเลิศและน้ำใจ
คือขวัญใจประชาชน
ความดีไม่ตกหล่น
กรุณาปราณีประชาชน
ไม่หวั่นไหวกับเหตุการณ์
ถึงเขาจะหาบมาให้
มีหน่าน่าสงสาร
พี่น้องหน้าตาขึ้นบาน
จะนำเกิดปัญญา
ความดีจะหวั่นจะแหวง
จะหมดเรื่องวาสนา
กล่าวพอได้ยั้งกับเวลา
ขอจบว่าเอาไว้

เพลงบอกเรื่องกำลังใจให้ทำความดี

ยามต่ำด้อยเราด้อยค่า
ถึงยามอ่อนแอแม่เหนือยล้ำ
ยามหดหู่อยู่รินท
ต้องมีความหวังเมื่อซีพอยู่
จงยึดมั่นในความดี
ตัวเราอย่าหยุดอย่าหลง
จงทุ่มเททำความดี
จะกลัวอะไรเรื่องบอบช้ำ
แล้วสักวันมันก็มีมา
ก็จะบังเกิดปาฏิหาริย์
ที่เคยจนที่เคยทุกข์
กลับได้ดีเพราะผลบุญ
ใช้ปัญญาให้แหลมหลัก
ธรรมประสิทธิ์ปัญญาประสม
บุญประเสริฐเกิดสดใส
คนคนคำดับคุณค่า
ชนะใจในตัวเอง
ความมั่งคั่งจะบังเกิด
จงมุ่งมั่นนั้นทำดี
ไปตกถิ่นฐานอยู่บ้านไหน
เมตตาธรรมนำเป็นทุน
จะมีโชคสมประสงค์
ยังมีลายเขาไว้ชื่อ
แผ่นพสุธาจะผืนนี้

ตัวเราก็อย่าท้อแท้
เราอย่าได้สิ้นหวัง
ตัวเราอย่าหมดพลัง
ต้องสู้กันต่อไป
ยึดไว้ให้ถึงที่สุด
แล้วอย่าได้สงสัย
เป็นคนที่มีน้ำใจ
เมื่อเราคิดเรื่องทำดี
วันที่มันฟ้ามันเปิด
พวกมารต้องหลบหนี
จะมีความสุขทวี
ที่ตามมาหนุนนำ
เข้าใจประจักษ์แจ้งจิต
จะเกิดความศรัทธา
เพราะเราฝึกฝนธรรม
จำเป็นสัญญาใจ
อย่าเป็นนักเลงลวงลาม
จะสุขประเสริฐใหม่
จงทำให้ศรัทธาโล
ใครๆ เขานูชา
ที่ได้ค้าจนล้ำโลก
จำไว้เกิดดวงศา
ฝากไว้ให้สื่อโลกา
จารึกนิรันดร

ร.ต.ต.ปรีชา สุขจันทร์ ประพันธ์

๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เพลงบอกเทิดพระเกียรติ ร.๑๐

ยี่สิบแปดกรกฎ่าฟ้ารองเรือง
สุขประทับดวงใจราษฎร์
ประโคนข้าวป่าวประกาศ
โลกถือพระนามไทยดำรง

สวมเสื้อสีเหลืองงามระยับ
จอมชาติของสยาม
เชิญชวนมวลราษฎร์ทุกเขตคาม
ราชวงศ์วงศ์จักรี

กรุงรัตนโกสินทร์
ประมุขชาติโรจน์เรืองรุ่ง
เมื่อถึงวันพระราชสมภพ
ขอพระบารมีปกปกป้อง
จิตอาสารวมใจกักดี
สนองประสงค์พระราชทาน
ถวายบังคมจอมราชา
ทรงเป็นร่มโพธิ์เป็นร่มไทร
ถวายพระพรจอมราชันย์
ศูนย์รวมประชายิ่งใหญ่
ขอพระองค์ทรงปรีเปรมดี
ศูนย์รวมใจไทยสมาน
อุ่นไอรักอุ่นประชา
ประดุจแสงทองสาดส่องมา
มหาวิราลงกรณ์
จึงขอเทิดพระภูวไนย
ถวายพระพรให้พระองค์
ทวยเทพบันดาลดลพระองค์
ถวายบังคมแทบพระบาท
สืบวงศ์จักรีเดชดำรง

สืบจอมแผ่นดินเสวยราชย์
เสมือนกับกรุงศรี
ทวยไทยนอบนบฝ่าสุลี
พี่น้องชนชาวไทย
ต่างสำนึกรักในพระองค์
กิจการที่สดใส
พระเดชบุญญาเกริกไกร
ชาวไทยสุขชื่นบาน
ระบือลือลั่นแหล่งหล้า
บารมีเลิศไพศาล
ทรงพระเกษมสำราญ
ตระกาลชัตติยะไทย
เปรียบดั่งภาเรือทรง
ไพโรฟ้าสุขสดใส
ถวายพระพรพร้อมใจ
ถวายใจสดุดี
สถิตดำรงยืนนาน
พระทรงเกษมศรี
ลูกขอเป็นราชพลี
ขอทรงพระเจริญ

ร.ต.ต.ปรีชา สุขจันทร์ ประพันธ์

๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เพลงบอก เรื่องปากพ่องำนวน ๒

ประนมหัตถ์นมัสการ
น้อมเศียรลงกราบพุทธะ
เคารพธรรมอันรวยรื่น
ถัดจากนั้นอภิวาท
ไหว้บิดาและมาตุเรศ
ได้อบรมอย่างล้ำลึก
ไหว้กรรมกรท่านผู้รู้

ต่างอุบลบานบรรจง
ที่เป็นอรหัง
ถ้วนทั้งแปดหมื่นสี่พัน
สาวกพระศาสดา
ผู้บังเกิดเกศกระหม
เป็นต้นการศึกษา
ผมนั่งเชิดชูวันทา

ทั้งวิญญาณครูเพลงบอก
ไปสร้อยเสียงใส่ตั้งใจสอด
ทั้งทวดรอดหลอพันซ์ผูก
ภาคใต้เรานี้มีเพลงบอก
เขาขับขานวันตรุษวันสารท
ในวันนี้ที่ยี่สิบเก้า
ลูกหม่อมเข้ากับลูกไล่ต้น
ญาติติเรื่องเมืองปากพ่อง
สำเภาค้าทั้งเงินทั้งแขก
ให้สังเกตรองสีไฟ
อภิมหาผลิตข้าว
มีรังนกที่เลี้ยงชื้อ
หรือยสุขสวรรค์กินไข่ปลาบอก
ออกพรรษาไหว้พระลาก
ผมนั่งทอกไม้ให้พลาด
กล่าวโดยย่อพอเข้าใจ
ขอเอวังอรั้มบท

ที่ทอกมานมนาน
ทั้งทวดปานบอดยกยอ
เพราะเราเป็นลูกหลาน
ที่เขาได้ทอกกันสำราญ
สามารถเชิงปัญญา
เมื่อผมได้เข้าประชัน
ว่าใครจะมันหว่า
ก่อนเก่าก็ดังเรตรา
เอาของมาแลกกัน
ปากนึ่งยิ่งใหญ่หนักหนา
ดังฉาดดังสนั่น
ยังเหลยเลื่องลือลากัน
ไม่หลอกของปากนึ่ง
กึ่งกุลา มีมากส่งออก
แข่งเรือสมคาคหวัง
นี่แหละความยิ่งใหญ่ปากนึ่ง
เพราะหมดซึ่งเวลา

ร.ต.ต.ปรีชา สุขจันทร์
๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

๕

เรื่อง นายแทนเลือกโค่

เกษร วงศ์ทอง
สมบูรณ์ พิบูลย์ผล
จวน ชูส่งแสง

ผู้เล่า
ผู้บันทึก
ผู้ประพันธ์กลอน

@พระธรรมนำให้คิด

หนึ่งนำคำวินัย
หนึ่งนั่งฟังเรื่องเล่า
ให้เห็นเป็นนิทาน
เล่ามาภาษาถิ่น
ผู้เขียนเรียบเรียงราย
บอกเล่าเรื่องราวมี
“นายแทนเลือกโค่” ครอง

ยังมีหนุ่มเข่อ “แทน”

เลี้ยงดูสองเฒ่าแก่
วันหนึ่งแทนคิดว่า
พ่อแม่ไม่ขัดข้อง
อีหาโค่ชีวิต
ทำที่กะมีแวน
การหาโค่ของแทน
ไปหาถึงคาเรือน
หนึ่งคือข้าวสารงา
สองปลา พาลองใจ
แรกหลังยังโลกสาว
เกินยังหวังได้เซย
ใจร้อนไม่รอบคอบ
ไม่สุข ทั้งสองครา

แหวะหมาหลายบ้าน

แหวะหาจนซาชิน

ทำชีวิตจิตแจ่มใส
มาสองใจให้เบิกบาน
เรื่องก่อนเก่าจากชาวบ้าน
จากปู่ย่าตาทะยาย
คำคุ่นชินยินความหมาย
ผ่านกวีลีลสอง
ฟังแล้วดีไม่มีสอง
เชื่อนิทานท่านฟังแล

ไร่ตอบแทนคุณพ่อแม่
เท่อ่อนแอประดับประคอง
ถึงเวลาหาโค่ครอง
เพราะอาโหยะกะมากแล้ว
เท่ไร่คิดจิตผ่องแผ้ว
กียาดีมีแซเขื่อน
แกวงแผนไมใครเหมือน
เบรียมสารเบียงสองอยางไป
เท่หุงหา..หาสุกไม
ทอดบั้งไฟไม่สุกเลย
กะแซบก้าวแหวะพักเฉย
สาวรับเลยข้าวสาร-ปลา
ทำไม่ชอบการหุงหา
ทั้งข้าว-ปลา ไมได้กิน

ไม่ได้การงานเสียสิ้น
ไม่สำหรั้อีหมัดใจ

ก็หลังยังไม่ผล
อย่าท้อหาต่อไป
มีหวังฟังเสียงหวาน
โลกสาวกียาดี
เจอกันถามทันใด
“เยี่ยมญาติเท่นับถือ
อ้อขอพอกันนอน
แท่นสงฆ์ขาวสาร-ปลา
โลกสาวตอบทันที
แผลอกแล้วบอกว่า
แท่นยี่นลั่นสงฆ์
ไร้เห็นเป็นอุบาย
แก้กันปัญหาเอา

หลบบ้านบอกพ่อแม่

ฝ่ายหนูกะเออออ
ตกไม้ไผ่หนึ่งลำ
โลกใจไม่รอรี
วันดีมีเร็วไว
ไผ่นี้มีเรื่องราว
ทั้งลำทำให้เหม็ด
ลำไผ่ใบกิ่งก้าน
เหลือไรทำไมได้
แท่นตอบชอบโดยปล้น
ทำโหยโหยเซ่เท่นบ้าน
ชอบจ่านงานพรรณนี้
ส่อน สุ่ม ไชทน ช้อง
โลกใจได้โลกยอ
พ่อตาชอบใจจัง
เกนต์ โค้ชัว

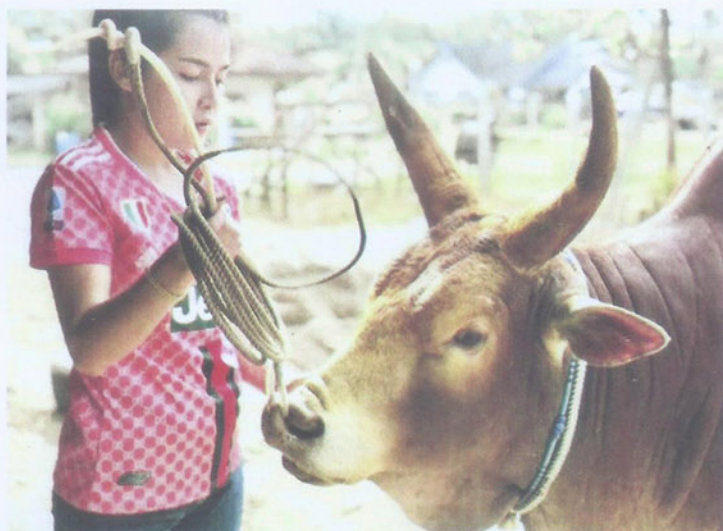
ต้องอดทนไปถึงไหน
นั่นบ้านใหม่ลองแลดู
เจ้าของบ้านทักทันที
กะพอเห็นเป็นพันหรือ
“อ้อไปไหน ทำไรหรือ”
ไร้รู้สึกเปลี่ยคำเสียก่อน—
เจ้าบ้านอ้อมกะยี่นดี
แล้วบอกว่า “หุงแลดู”
“สองสิงห์ สุกได้ใจ”
“ข้าวสารงา - สุกไม่ได้”
กะโลกใจ-เกนต์โค้เรา
อ้อแลหมายโลกสาวเขา
คิดรอบคอบกะชอบพอ

บอกเต่าแก่ให้ไปขอ
ตกลงกันรอวันดี
แท่นเบรียมนำหนึ่งลำมี
พร้อมไปไหว้ไผ่ลายาว
แท่นกันไปบ้านเจ้าสาว
พ่อเจ้าสาวบอกเอางาน
ให้ลำเสร็จถึงจักสาน
อย่าให้เหลือเมื่อเร็ววัน
อย่ามาไหว้โลกสาวฉัน
รับปากทำในทันที
หลายชิ้นงานครบถ้วนดี
ทำแบบแบบแบบไม่รอ
หมวก แจย ต้อง เเท่รองหม้อ
มิเหลือไรไม่ค้างคา
แท่นสมหวังดังปราดหนา
กียาดี มีสุขเฮย.

คำใต้ที่ควรรู้

เลือกโค้- เลือกคู่	เซ่อ- ซื่อ	เท่ - ที่
สารเบียง- ข้าวสารเสเบียง	หุง- หุง	หุงแลถึ - หุงดูหน่อย
เปริยม -- เตริยม	กะ - กี่	หมัดใจ - หมัดกำลังใจ
พันพริอ- เป็นอย่างไร	เกนยัง - โชคลากมี	กียา - กิริยา
อาโหยะ - อายุ	หมัด- หมัด	ฝายหญู้- ฝายเจ้าสาว
หลบ - กลับ	แบบๆ- เร่งรีบ	ไปไหว้ - ไปแต่งงาน

หนังสืออ้างอิง

สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ , คติชาวบ้านปักษ์ใต้ , สำนักพิมพ์ก้าวหน้า วังบูรพา กรุงเทพฯ
 กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ หน้า ๑๘๘-๑๙๐.

ช่องสุดท้าย

เกิดเป็นคนต้องทดแทนคุณแผ่นดิน
ถึงแหวดล้อมชุมชนคือต้นทุน

เมื่อลูกอยู่คนละพรรคแม่หนักอก
แม่รักลูกเท่ากันนั้นประเด็น
เสียงอาจตกอาจแตกและแยกข้าง
ประชาธิปไตยไม่จำเป็นเห็นตรงกัน
การเมืองไม่ใช่กรรมพันธุ์นั้นแม่รู้
เหมือนสืบทอดอำนาจญาติพี่น้อง

ลูกกำนันแหนบทองคำแม่ทำอยู่
เป็นที่พึ่งของชาวบ้านมานานครั้น
การเมืองเข้ากระดูกเหมือนผูกติด
ทั้งงานราษฎร์งานรัฐช่วยพัฒนา

ลูกทำงานในเมืองใหญ่อยู่ไกลบ้าน
ฝันของตาฝันของหลานผสานกัน
จะคนที่หรือคนน้องต้องนายก
นายก อบต. นานนานที่มีสักครั้ง

เขาว่า.- “ไม่สามัคคีที่แข่งขัน”
สิทธิ์ของลูกแม่ไม่ห้ามตามปากคน
เขาว่า.- “เลือกคนดี คนที่ใช่”
กาเบอร์เดียวแต่แม่มีที่กับน้อง

ที่ทำกินที่อาศัยถิ่นไอรุ่น
ช่วยเกื้อหนุนให้สังคมพลอยร่มเย็น

คิดไม่ตกอยู่ข้างไหนใครเล่าเห็น
แต่จำเป็นเลือกเพียงหนึ่งซึ่งสำคัญ
แต่ทั้งสองต้องการสร้างเส้นทางฝัน
แต่เพื่อเกลาเผ่าพันธุ์นั้นเกี่ยวดอง
แต่ที่เห็นและเป็นอยู่ดูเกี่ยวข้อง
เป็นตระกูลนักปกครองต้องสำคัญ

แม่รับรู้เรื่องส่วนรวมร่วมสานฝัน
ลูกของแม่หลานกำนันนั้นเหมือนตา
วันวันเฝ้าแต่คิดจิตอาสา
จนหลังคาคร้าวไฟไม่จางควัน

แล้วกลับมาตั้งถิ่นฐานเพื่อสานฝัน
สายเลือดสายสัมพันธ์พันพลัง
เลือดในอกหมูในอวยด้วยเลือดตั้ง
แค่สองทีมสองความหวังทั้งตำบล

แต่เป็นสิทธิ์ที่ลูกฝันขั้นตั้งต้น
แม่รับรู้แม่ก้าวพ้นที่คนมอง
จะเลือกใครในครั้งนีดีทั้งสอง
ในที่สุดก็จำต้องช่องสุดท้าย.

สนใจ สมคิด

วัดหน้าสตนแหล่งท่องเที่ยวริมทะเลอ่าวไทย

ดำรงค์ หนูทอง

ช่วงสถานการณ์โควิดระบาดหนักยังไม่รู้ว่าจะลดลงวันไหน ทำให้คนทั้งโลกพลอยวิตกกังวล การท่องเที่ยวย่อมส่งผลกระทบต่อคน ผู้คนไม่กล้าออกจากบ้านไปท่องเที่ยว แม้สถานการณ์ในตอนนี้ไม่เอื้อต่อการท่องเที่ยว แต่อยากเชิญชวนท่านผู้อ่านมาชมทัศนียภาพสวยงามวัดหน้าสตนซึ่งตั้งริมทะเลหลวงฝั่งอ่าวไทยเหมาะที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งของ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อไรที่ทุกอย่างดีขึ้น ค่อยมาเที่ยวกัน

วัดหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งนอกจากนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสบรรยากาศชายหาดท่องเที่ยวริมอ่าวไทย นักท่องเที่ยวมีโอกาสมากราบไหว้ สรีระสังขารพระครูโสภาสขมคุณ (พ่อท่านแสง) อดีตเจ้าอาวาสวัดหน้าสตนซึ่งเก็บไว้ที่กุฏิทรงไทยใกล้ชายหาด วัดหน้าสตนเป็นวัดราษฎร์เล็กๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑ ไร่ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ติดถนนสายปากหนัง-หัวไทร ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๗ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ มีอายุ ๑๖๗ ปี มีเจ้าอาวาสมาแล้ว ๘ รูป ปัจจุบันมีพระอธิการนิวัตร อัมมสาโร เป็นเจ้าอาวาสรูปที่ ๙ ในปีนี้มีพระจำพรรษา ๑๐ รูป ด้วยเหตุที่อาณาเขตวัดด้านทิศตะวันออกของวัดติดทะเลหลวงฝั่งอ่าวไทยประกอบกับที่ผ่านมาทางวัดได้ร่วมกับพุทธบริษัทได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้วัดหน้าสตนเป็นที่กล่าวขวัญถึง นอกจากนี้ยังมีทัศนียภาพสวยงามเหมาะแก่การปฏิบัติธรรมพักผ่อนหย่อนใจและเป็นที่พักผ่อนกำลังกายสำหรับประชาชนทั่วไป

หลังจากพระครูโสภาสขมคุณ (พ่อท่านแสง) มรณภาพ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ ได้แต่งตั้งพระนิวัตร อัมมสาโร เป็นรักษาการเจ้าอาวาสในวัย ๓๘ ปี พรรษา ๒ ปลายปี ๒๕๕๗ ได้มีการสร้างเตาเผาไว้มณฑลพิชตามดำริของพ่อท่านแสง ปี ๒๕๕๘ สร้างทางเข้าหน้าวัดพร้อมคูระบายน้ำสร้าง ศาลาพักผ่อนสองหลังแทนศาลาริมทางเดิมที่ชำรุด และสร้างศาลาไว้พักผ่อนชายทะเล ปลายปี ๒๕๕๙ สร้างกุฏิทรงไทยเพื่อเก็บสรีระสังขารพ่อท่านแสง ปี ๒๕๖๐ สร้างแนวหินกันคลื่นกัดเซาะชายฝั่งตลอดความยาวด้านทิศตะวันออก ปี ๒๕๖๑ สร้างห้องน้ำและชุดสระหลังกุฏิพ่อท่านแสงและสร้างห้องน้ำ ๑๐ ห้องไว้ที่ศาลาบำเพ็ญ ปี ๒๕๖๒ สร้างศูนย์ออกกำลังกายที่ทันสมัยไว้ในวัดเพื่อบริการพุทธบริษัท ปี ๒๕๖๓ สร้างหอประปาเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในวัด สร้างเตาเผาขยะ ปี ๒๕๖๔

สร้างศาลาไว้บนอาคารเตาเผา และย้ายบัวบรรจุอิฐ เพื่อเตรียมสร้างเจดีย์เนื่องในวาระ ๑๐๐ ปีชาตกาล พ่อท่านแสงซึ่งจะมีขึ้นในปี ๒๕๖๖

วัดหน้าสตนเป็นวัดราษฎร์เล็กๆ ที่มีบรรยากาศร่มรื่น มีทัศนียภาพภาพพริมทะเลที่สวยงาม พรั่งพร้อมไปด้วยพุทธบริษัทที่สามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทั้งนี้เพราะมีพ่อท่านแสง เข้มงักโร เป็นศูนย์รวมความรักและความศรัทธา ใครได้มาวัดหน้าสตนนอกจากได้มากราบสักการะสรีระพ่อท่านแสง มาปฏิบัติธรรม แล้วยังได้มาพักผ่อนหย่อนใจชมทัศนียภาพพริมทะเลอ่าวไทยสัมผัสบรรยากาศธรรมชาติริมทะเลในท้องถิ่นของเราไม่ได้เดินทางไปต่างจังหวัด

การเดินทางทางมาวัดหน้าสตนจากตัวจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรถส่วนตัวหรือรถประจำทางผ่านถนนสาย นครศรีธรรมราช - สงขลา ถึงสี่แยกบ้านหน้าศาลเลียวย้ายไปทางถนนสายหัวไทร - ปากพั่น ประมาณ ๗ กิโลเมตร เห็นวัดหน้าสตนตั้งอยู่ริมทะเลอ่าวไทยสอบถามข้อมูลการเดินทางที่พระนิวัตร ธัมมสาโรเจ้าอาวาสวัดหน้าสตน โทร ๐๘๓๖๙๗๒๕๙๓

ข้อมูลจำเพาะวัดหน้าสตน

วัดหน้าสตน ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๔ บ้านหน้าสตน ถนนหัวไทร-ปากพั่น หมู่ที่ ๒ ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินที่ตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๖๐ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๐๑๖ อาณาเขต ทิศเหนือจดทางสาธารณะ ทิศใต้จดที่ดินเอกชน ทิศตะวันออกจดทะเล ทิศตะวันตกจดทางหลวงแผ่นดินสายปากพั่น-หัวไทร มีที่ธรณีสงฆ์ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๓ ไร่ ๑ งาน ๑๒ ตารางวา ส.ค.๑ เลขที่ ๒๑ อาคารเสนาสนะ ประกอบด้วย อุโบสถ กว้าง ๖ เมตร ยาว ๒๑.๕๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นอาคารเสริมเหล็ก ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๒๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย ภูมิสงฆ์ จำนวน ๘ หลัง เป็นอาคารไม้ ๔ หลัง และตึก ๔ หลัง ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้มี ฌาปนสถาน หอระฆัง โรงครัว เรือนเก็บพัสดุ ภูมิเจ้าอาวาส และเรือนรับรอง ปุชนิยวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๗๕ นิ้ว สูง ๘๐ นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ พระประธานประจำศาลาการเปรียญ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๕๑ นิ้ว สูง ๖๐ นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙

วัดหน้าสตน ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๗ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร การบริหารและการปกครองมีเจ้าอาวาสดังนี้ คือ รูปที่ ๑ พระหนู พ.ศ. ๒๓๙๗

รูปที่ ๒ พระกลิ่ง รูปที่ ๓ พระดำ รูปที่ ๔ พระอธิการขาว รูปที่ ๕ พระอธิการคล้าย รูปที่ ๖ พระอธิการพุ่ม รูปที่ ๗ พระรอด จิตเปโม พ.ศ. ๒๔๙๔ รูปที่ ๘ พระครูโสภาสเมมคุณ (พ่อท่านแสง) พ.ศ. ๒๓๙๔ - ๒๕๕๗ และรูปที่ ๙ ปลายปี ๒๕๕๗ พระอธิการนิวัตร อัมมสารโ รักษากาญจนาวาสจนถึงปัจจุบัน

วัดหน้าสตน มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอน เมื่อพ.ศ. ๒๔๘๗ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในวัดเปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓

ประวัติพระครูโสภาสเมมคุณ (พ่อท่านแสง)

พระครูโสภาสเมมคุณ (พ่อท่านแสง) เขมงกุฎโร อดีตเจ้าอาวาสวัดหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อายุพรรษา ๘๗ พรรษา วิทฺยฐานะ นักรมณชั้นโท วุฒิมหาโลก ประถมศึกษาปีที่ ๓ ชื่อเดิม แสง แก้วช่วย เกิดวันจันทร์ ขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ปี กุน ตรงกับวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๖ เกิดที่บ้านบางโหนด หมู่ที่ ๙ ตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช บิดาชื่อ นายคลิ่ง แก้วช่วย มารดาชื่อนางฉิม แก้วช่วย อุปสมบท เมื่ออายุ ๒๑ ปี เวลา ๐๙.๐๐ น. วันพุธ แรม ๔ ค่ำ เดือน ๖ ปีวอก ตรงกับ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๘๗ ณ พัทธสมาวัตหัวลำภู อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พระกรรมวาจาจารย์ พระอธิการพวย อุดมคุณี วัดโคกพิบูล อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิทฺยฐานะ

พ.ศ.๒๔๗๘ สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๓

พ.ศ.๒๔๘๘ สอบไล่ได้นักรมณชั้นโท สำนักศาสนศึกษาวัดหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตำแหน่งที่ทางการคณะสงฆ์

๒๔๙๔ เป็นเจ้าอาวาสวัดหน้าสตน

๒๕๑๓ เป็นผู้รักษากาญจนาวัดหน้าสตน

๒๕๑๖ เป็นเจ้าคณะตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ดำรงตำแหน่งจนถึงอายุ ๘๐ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗

สังกัดวัดหน้าสตน ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร เมื่อวันที่ ๑๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๗

หนังสือสุทธิเลขที่ ๔/๒๕๒๑

พระครูนิโครจรยานุยุตต์ พระอุปัชฌาย์ วัดโคกพิบูล ลงนามไว้ ณ วันที่ ๒๓ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑

พระครูพิศาลศีลพงค์ เจ้าคณะอำเภอหัวไทร วัดหัวค่าย ลงนามประทับตราประจำตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๓ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑

พระครูโสภาสเมมคุณ (พ่อท่านแสง) มรณภาพเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ อายุ ๙๒ ปี

พระ ที่ เป็นแบบอย่างทางการสงฆ์
 ครู ผู้ทรงครองศีลในผ้าเหลือง
 โอภาส ส่องธรรมะให้ประเทือง
 เขมคุณ เลื่องลืองามคุณความดี
 นายณัฐภัทร นวลขาว ร้อยกรอง
 ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗

บรรยากาศบริเวณวัดหน้าสตน

ทัศนียภาพวัดหน้าสตนริมทะเลอ่าวไทย

อ้างอิง

พระอธิการนิวัตร อัมมสาโร เจ้าอาวาสวัดหน้าสตน ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
เฟตบุคส์ ดร.ปิอบ วงศ์สัมพันธ์ เทียววิถีชุมชน ๑ ประเทศไทย

เศรษฐกิจพอเพียง

สุภาภรณ์ แซ่ลิ่ม

เศรษฐกิจ : ดีเลิศ ยอดเยี่ยม ประเสริฐ

กิจ : สิ่งที่ควรทำ งาน ธุระ

เศรษฐกิจ :: งานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่างๆ ของชุมชน

กล่าวคือ เศรษฐกิจ เป็นการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการผลิต จำหน่าย จ่ายแจก บริโภค ใช้สอยเพื่อตอบสนองความจำเป็น ความต้องการของมนุษย์โดยให้เกิดความพึงพอใจ ความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์กับมนุษย์มากที่สุด

เศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำรงชีวิตบนพื้นฐานของความพอเพียง พอประมาณ โดยใช้ความรู้และคุณธรรม มาประกอบการพิจารณาอย่างมีเหตุผล มีสติ มีความรอบคอบ มีการวางแผนในการตั้งรับความเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เสมือนมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอ ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์สามารถจัดการทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อตอบสนองความจำเป็น ความต้องการของมนุษย์ได้ดีที่สุด เกิดคุณประโยชน์ เกิดความสมดุล ยั่งยืน และมั่นคงทั้งในชีวิตตนเอง รวมถึงเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

เศรษฐกิจพอเพียงเริ่มต้นมาจากใจที่พอเพียงก่อน คือใจที่ไม่ถูกกิเลสความโลภ ความหลงครอบงำ ไม่ติดหลงในรูปลักษณ์ วัตถุนิยม ความหวัหระ พุ่มเฟิย หรือตามกระแสเพียงเพื่อให้สังคมยอมรับ จนหลงลืมว่า วัตถุประสงค์ของการบริโภคหรือเสพสิ่งนั้นๆ เพื่อประโยชน์อันใด การดำรงชีวิตบนพื้นฐานความพอดี จะมุ่งเน้นถึงคุณประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเป็นหลัก ซึ่งต้องอาศัยสติปัญญา ข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ที่มีประกอบการพิจารณาอย่างแยบคาย รู้ว่าอะไรคือแก่นสารสาระที่จะต้องได้รับ อะไรคือเปลือกที่เพียงมีไว้บ้างเพื่อความเหมาะสมกับกาลเทศะ

สามารถแยกแยะว่าสิ่งใดมีคุณ มีโทษ มีความจำเป็นประการใด ควรคิด ควรพูด ควรทำ หรือประมาณการผลิต การบริโภคอย่างไร เพื่อให้เหมาะสม พอประมาณและเกิดประโยชน์มากที่สุดตามบริบทของตน ณ สถานการณ์ ในขณะนั้นๆ

มนุษย์เกิดมาบนโลกนี้มาเพียงใจและกาย หาได้นำสมบัติใดๆติดตัวมาด้วยไม่ อีกทั้งยังต้องพึ่งพาอาศัย ทรัพยากรบนโลกใบนี้ตลอดระยะเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ ตั้งแต่วินาทีแรกที่ออกจากท้องแม่เพื่อมาเยือนโลกกว้าง เราก็ต้องการทรัพยากรอากาศเพื่อหายใจให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ แม้ทรัพยากรอากาศจะมีอยู่มากมายไม่จำกัด ไม่ต้องซื้อหา แต่ทว่าการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ก็ส่งผลกระทบต่ออากาศอยู่ตลอดเวลา อาทิ มนุษย์ใช้รถยนต์

ในการขนส่งเดินทาง อำนาจความสะดวก ควันจากรถยนต์ ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการหายใจของมนุษย์โดยตรง เมื่อฝนตกลงมาเกิดการรวมตัวกับก๊าซพิษในอากาศทำให้เกิดฝนกรด ส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายต่อดิน ป่าไม้ แหล่งน้ำและสิ่งมีชีวิต รวมทั้งสุขภาพของมนุษย์ ผลกระทบต่อเนื่องกันเป็นทอดๆ จนทำให้ห่วงโซ่อาหารเกิดความแปรปรวนไม่สมดุลไปทั้ง

ระบบ การคิดบนพื้นฐานความพอเพียง มีใช้การปฏิเสธรการใช้รถยนต์เพียงเพราะมีข้อเสียดังกล่าว แต่ต้องใช้สติปัญญา พิจารณาอย่างรอบด้าน ว่าเมื่อใดจำเป็นต้องใช้รถยนต์ ก็ต้องใช้ เพราะไตร่ตรองแล้วว่าการใช้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ มากกว่าในสถานการณ์นั้นๆ เช่น จำเป็นต้องเดินทางไกลในยามค่ำคืน การใช้รถสาธารณะก็ไม่สะดวก ดังนั้นเราจึงต้องใช้รถยนต์ส่วนตัว แต่ถ้าหากต้องการไปซื้อของใกล้ๆ บ้าน โดยที่ไม่เร่งรีบอะไร ก็อาจจะเดินหรือปั่นจักรยานไปซื้อแทน การใช้รถยนต์ได้ เพราะการเดินทางหรือปั่นจักรยานนอกจากช่วยลดมลพิษทางอากาศ ทำให้เราประหยัดค่าน้ำมันรถ อีกทั้งยังเป็นการออกกำลังกายไปด้วย อย่างนี้เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าทุกชีวิตบนโลกนี้จำเป็นต้องใช้ ต้องพึ่งพาอาศัยทรัพยากรบนโลกใบนี้ ไม่ว่าจะเป็นอากาศ ดิน น้ำ ป่า ไม้ ปัจจัย ๔ ฯลฯ เพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ ทรัพยากรบางอย่างไม่ต้องซื้อหาชั่วคราวก็มีให้ใช้อยู่ตลอด เช่น อากาศ แต่การบริโภคหลักๆ ของมนุษย์ต้องนำเอาทรัพยากรจากธรรมชาติมาเป็นปัจจัยในการผลิต อาทิ ปัจจัย ๔ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพของมนุษย์ อันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ในปัจจุบัน ยังมีปัจจัยพื้นฐานอื่นๆ อีกหลายอย่างเพิ่มมา ตามลักษณะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น เงิน โทรศัพท์มือถือ ยานพาหนะ เป็นต้น การดำรงชีพของมนุษย์เป็นการดึงทรัพยากรมาใช้อยู่ตลอดเวลา หากมนุษย์ไม่มีสติปัญญา ไม่มีความพอดี ย่อมหลงตกเป็นทาสของกิเลสตัณหา ความโลภที่ไม่รู้จักพอ หากคนใดมีกำลังอำนาจ มีความฉลาดในทางผิดๆ หรือมีโอกาสมากกว่าผู้อื่น เมื่อตนตกเป็นทาสของกิเลส เข้าใจว่าการกอบโกยเอามาไว้ที่ตนและพวกพ้องได้มากๆ นั่นคือความเก่ง ความฉลาด หารู้ไม่ว่ากำลังถูกกิเลสหลอกใช้ให้ทำงานหนักๆ เพื่อนำมาแลกกับความต้องการบางอย่าง ที่เมื่อพิจารณาแล้วหาประโยชน์แท้จริงได้ไม่ ยิ่งแต่สนองกิเลสให้สนใจเท่านั้น บางคนถึงกับทำผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม ข้ำร้ายยังชักชวนผู้อื่นให้มาเป็นทาสของกิเลสด้วยกัน ต่างชักชวนกันสูบทรัพยากรผลิต มาบริโภคใช้สอยอย่างสิ้นเปลือง ใช้อย่างไม่รู้คุณค่า เพื่อตอบสนองความต้องการอย่างไม่ที่สิ้นสุดของมนุษย์ จนทำให้ทรัพยากรบนโลกขาดแคลน เกิดผลกระทบด้านมลพิษทางสิ่งแวดล้อมตามมามากขึ้นเนื่องมาจากกระบวนการผลิต การบริโภค และขยะ

จำนวนมหาศาลซึ่งมนุษย์ผลักไสส่งคืนกลับไปให้โลกใบนี้ ปัญหาเหล่านี้เมื่อสั่งสมมานานเข้า วันหนึ่งย่อมส่งผลกระทบรุนแรงต่อมนุษย์อย่างแน่นอนไม่ช้าก็เร็ว

ถึงเวลาแล้วที่เราทุกคนควรน้อมนำเอาคำสอนของพ่อ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาปฏิบัติด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะคิด พุด ทำ หรือประกอบกิจการงานอาชีพใดๆ เพื่อเลี้ยงตนและครอบครัว ให้อยู่บนพื้นฐานความพอเพียง พอประมาณ มีศีลธรรม ตามแนวคำสอนของพ่อหลวง เพื่อความสงบสุขของตนเอง เมื่อเรามีความ “พอ” เราจะมีเหลือเพื่อแบ่งปัน ปันสิ่งดีๆ สู่มิตร สู่ชุมชน สู่สังคม และไม่ลืมที่จะส่งคืนสิ่งดีๆ กลับสู่สิ่งแวดล้อม อันเป็นที่มาของอาหาร ซึ่งก็คือ ชีวิตของเรา สังคมจะสงบสุข อยู่รอด และผ่านเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ได้ “ความพอเพียง” จะช่วยให้เรารอด ผู้อื่นรอด สังคมอยู่รอด และเราต้อง “รอด” จากวิกฤตการณ์ต่างๆ ไปด้วยกัน มีความสงบสุข อยู่บนแผ่นดินของพ่อ “แผ่นดินแห่งความพอเพียง”

เพราะพ่อหลวงได้พระราชทานแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเป็นคำตอบในการแก้ปัญหาวิกฤติต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้นและอาจจะเกิดในอนาคต ไว้ให้ลูกๆ ของพระองค์ไว้แล้ว พระองค์ท่านไม่เคยทิ้งพสกนิกรเลย ถึงเวลาแล้วที่เราต้องเปลี่ยนจากความระลึกถึงพระองค์ท่าน มาเป็นการปฏิบัติบูชาอย่างจริงจังเสียที

Fong Lin
หงส์น้อย

การเล่นที่บ้านของเด็กในนครศรีธรรมราชครั้งอดีต

ตอนที่ ๓

ผศ. พอพล อุบลพันธุ์

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

นครศรีธรรมราชมีการเล่นที่บ้านที่มีการพัฒนาสืบต่อกันมาเนิ่นนาน โดยเฉพาะเมื่อครั้งอดีตการเล่นที่บ้านเมื่อนครศรีธรรมราช นับว่าเป็นสันตนาการที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตผู้คน รวมทั้งเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของบ้านเมืองที่สำคัญยิ่ง การเล่นที่บ้านของเด็กในนครศรีธรรมราชนั้น มีจุดประสงค์เพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจเป็นหลัก โดยกำหนดให้มีทั้งผู้ชมและผู้แสดง (ผู้เล่น) การเล่นที่บ้านนั้นล้วนแล้วแต่มีความบริสุทธิ์ในการแสดงออกตามสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะในการดำรงชีวิตในแต่ละวัน การเล่นที่บ้านของเด็กมีจุดประสงค์หลักที่เห็นได้ชัดนั่นคือ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินบันเทิงใจและเป็นจินตนาการขั้นพื้นฐานของเด็กในด้านความบริสุทธิ์ แต่มาในปัจจุบันการเล่นที่บ้านที่เคยนิยมเล่นกันในครั้งอดีตได้เลือนหายไปจากสังคมเมืองนครศรีธรรมราชอย่างสิ้นเชิงถึงขนาดเด็ก ๆ รุ่นหลังแทบจะไม่รู้จักการเล่นต่างๆ เหล่านั้นเลย

การเล่นที่บ้านของเด็กในนครศรีธรรมราช นับว่าเป็น “ศิลปวัฒนธรรม” อันล้ำค่ายิ่งที่ควรส่งเสริมและสนับสนุนหรือรื้อฟื้นขึ้นมาให้มีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะในสถานการศึกษาต่างๆ ที่ต้องสอดแทรกวิชาการการเล่นให้อยู่ในบทเรียนการสอน

ในการเขียนบทความเรื่องนี้ มีมุ่งหมายเพื่อเป็นการเผยแพร่และส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมการเล่นของเด็กในนครศรีธรรมราชที่เคยนิยมเล่นกันในครั้งอดีต ผู้เขียนมีความปรารถนาที่จะเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมการเล่นของเด็กในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้สูญหายไปให้ผู้สนใจได้ศึกษา เพื่อได้เห็นรากเหง้าทางศิลปวัฒนธรรมในเรื่องนี้ที่ได้หายสาบสูญไปจากบ้านเมืองเรา ผู้เขียนได้ยึดหลักเนื้อหาในการเขียนจากเอกสารของกรมพลศึกษา, ๒๕๒๕, ที่บันทึกในหนังสือ “วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของจังหวัดนครศรีธรรมราช” ในหมวดวัฒนธรรมพื้นบ้าน. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๐.” และ เอกสารประกอบการสอนโปรแกรมวิชาเอกพลศึกษา, วิชาการเล่นและเกม รหัสวิชา ๔๐๘๒๔๐๖, พอพล อุบลพันธุ์, ๒๕๔๒, โดยจะเผยแพร่ลงเป็นตอนๆ ในสารนครศรีธรรมราช โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ในการเล่นที่บ้านของเด็กในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีองค์ประกอบในแต่ละการเล่นอย่างละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ชื่อการเล่น
๒. ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ซึ่งในแต่ละการเล่นจะมีจำนวนผู้เล่นไม่เท่ากัน
๓. วิธีการเล่นและกฎเกณฑ์การเล่น (กติกา) การเล่นอาจจะมียุทธวิธีที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน
๔. สถานที่เล่น การเล่นต่างๆ อาจจะใช้สถานที่เล่นที่ไม่เหมือนกัน เช่น ในที่ร่ม ลานบ้าน ใต้ถุนบ้าน เป็นต้น

๕. อุปกรณ์การเล่น การละเล่นในแต่ละชนิดล้วนแล้วแต่มีการใช้อุปกรณ์การเล่นที่ได้มาจากวัสดุธรรมชาติรอบๆ ตัวเป็นหลัก

ส่วนผลที่เกิดขึ้นหลังจากการละเล่นพื้นบ้านแล้ว ที่ประจักษ์ชัด คือ

ด้านจิตใจ ทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน บันเทิงใจ มีการเกิดจินตนาการขึ้นของเด็กในขณะที่เล่น

ด้านสังคม ทำให้เด็กมีเพื่อน มีสังคม มีความสำนึกในถิ่นเกิดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม รู้จักกฎกติกา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย มีความผูกพันระหว่างเพื่อนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น ฟุ้งนา บ้าน โรงเรียน วัด เป็นต้น

ด้านสุขภาพ เป็นการออกกำลังกายอย่างดีของเด็ก เพราะมีการเคลื่อนไหวร่างกายตลอดเวลาในการเล่น ทุกส่วนของร่างกาย รวมทั้งมีการพัฒนาด้านสมองและสติปัญญา

๓๑. ปี่ซัง

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย

สถานที่เล่น เล่นกลางแจ้ง ผู้เล่นนิยมเล่นเป่าปี่ซังตามท้องนา เป็นบรรยากาศที่สนุกสนานยิ่ง

อุปกรณ์การเล่น อุปกรณ์การเล่นประดิษฐ์มาจากซังข้าว (ต้นข้าวที่เก็บรวงแล้ว) ที่มีลักษณะสมบูรณ์ มีปล้องใหญ่และยาวพอสมควร ตัดเอาปล้องและตัดส่วนปลายให้เหลือข้อหรือคอปล้องไว้ความยาวประมาณ ๓ - ๔ นิ้ว แล้วบีบปล้องซังข้าวนั้นให้แตก กัดหัวท้ายเข้าหากัน ให้เอาส่วนที่แตกไปงอออกมาเล็กน้อยแล้วเอาปลายซังข้าวมาแยงทะลุไปในปล้อง เพื่อไม่ให้อะไรติดค้างอยู่ แล้วทำการเป่า

วิธีการเล่น ผู้เล่นจะเป่าปี่ซังข้าวให้เกิดเสียงดังเพื่อความสนุกสนานในระหว่างที่พ่อแม่ทำงาน (เกี่ยวข้าว)

การเล่นปี่ซัง ที่มาของภาพ : <https://www.bansuanporpeang.com/>

ปี่ซังข้าว ที่มาของภาพ : <https://pantip.com/>

๓๒. เป่าเปลือกลูกยาง

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย

สถานที่เล่น ไม่จำกัดสถานที่เล่น

อุปกรณ์การเล่น เปลือกลูกยางพาราที่มีขนาดเท่ากัน มาขีดให้หันด้านนอกไปคนละด้าน เวลาขีดพลิกปลายแหลมของเปลือกลูกยางให้อยู่ด้านบน ๑ อัน ด้านล่าง ๑ อัน

วิธีการเล่น ผู้เล่นจะจับเปลือกลูกยางพาราที่ขีดแล้ว โดยใช้นิ้วชี้กับหัวแม่มือจับ ให้นิ้วชี้อยู่ด้านบน นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านล่าง ปลายแหลมของเปลือกลูกยางจะปักอยู่ตรงกลางนิ้วทั้งสอง จากนั้นผู้เล่นก็เป่าเปลือกลูกยางแรงๆ เปลือกลูกยางก็จะหมุน

เปลือกลูกยาง

ที่มาของภาพ : <https://www.gotoknow.org/>

๓๓. ลากเตาะ

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็กเล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
สถานที่เล่น ลานบ้าน หรือ ทางเท้าที่มีความกว้างและความยาวพอประมาณ

อุปกรณ์การเล่น จะใช้ทางหมากทั้งกบที่เรียกว่า “เตาะ” เป็นวัสดุ โดยเลือกเอา “เตาะ” แห้งที่ร่วงลงมาจากต้น และมีหางติดมาด้วย ใช้มีดตัดใบออกเหลือเฉพาะหางติดกบ

วิธีการเล่น ผู้เล่น ๒ คน เป็นผู้ลาก ๑ คน เป็นผู้นั่ง ๑ คน ผู้ลากจะจับที่หางหมากลากไปข้างหน้าโดยมีผู้นั่งนั่งขัดสมาธิ มือจับคอกบหมากไว้ให้แน่น ไม่ให้ตัวเองร่วงจากเตาะ การเล่นลากเตาะบางครั้งผู้เล่นอาจนำสิ่งกีดขวางมาวางขวางเส้นทางที่ลากเพื่อให้ผู้นั่งหลุดออกจากเตาะ หรือบางครั้งอาจมีการแข่งขันเป็นคู่ๆ แต่ส่วนมากแล้วจะเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นจุดประสงค์หลัก

การเล่นลากเตาะ

ที่มาของภาพ : <http://bewbestfood.blogspot.com/>

๓๔. กลิ้งครก

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เด็กผู้ชายนิยมเล่นมากกว่าเด็กผู้หญิง
สถานที่เล่น ลานบ้าน

อุปกรณ์การเล่น ครกตำข้าว

วิธีการเล่น ผู้เล่นคนหนึ่งจะกลิ้งครกที่ลมนอนให้หมุนไปข้างหน้า ผู้เล่นคนอื่นจะขึ้นไปยืนบนครกและพยายามทรงตัวไม่ให้ตกลงมาจากครก บ้างก็มีการแข่งขันโดยจับกันเป็นคู่ๆ แล้วแข่งขันกัน ผู้เล่นผู้ใดตกจากครกก็เป็นฝ่ายแพ้ แต่ส่วนมากจะเล่นด้วยความสนุกสนานเป็นจุดประสงค์หลักเล่นได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

๓๕. ว้าว

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น เล่นได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

สถานที่เล่น ต้องเป็นที่โล่งแจ้ง พุ่มนา สนามมีบริเวณพอสมควร พอที่จะให้วิ่งเล่นว้าวได้ และว้าวสามารถลอยขึ้นไปกลางอากาศโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

อุปกรณ์การเล่น

๑) **ตัวว้าว** ว่าวนิยมเล่นมีหลายชนิด เช่น ว่าววงเดือน ว่าวนก ว่าวจุฬา ว่าวภู ว่าวคน เป็นต้น โดยผู้เล่นจะทำโครงว้าวจากไม้ไผ่ ซึ่งที่นิยมคือ ไม้ไผ่สีสุก เพราะมีความเหนียวและทนทานสามารถดัดแปลงเป็นรูปต่างๆ ได้ง่าย โครงหลักของว้าวก็มีกระดูกสันหลังของว้าว ปีกทั้ง ๒ ข้าง และส่วนหาง การขึ้นโครงว้าวจะต้องใช้เชือกผูกให้ส่วนต่างๆ ยึดติดกัน เป็นรูปตามต้องการ เสร็จแล้วใช้กระดาษหุ้ม ส่วนมากจะใช้กระดาษฟาง กระดาษแก้ว เป็นต้น อาจเลือกสีให้เหมาะสมกับรูปร่างของว้าว โดยหุ้มจากส่วนหัวสู่ส่วนหาง โดยใช้กาวหรือยางไม้ เช่น ยางสาครู ยางพารา ติดให้แน่น จากนั้นก็ติด “สายคะนุง” หรือ “คันขุง” หรือ “คันธง” เพื่อให้ตัวว้าวมีความสมดุล

๒) **สายว้าว** ใช้เชือกที่มีขนาดพอเหมาะกับตัวว้าว และมีความเหนียวพอสมควร ผู้เล่นจะผูกเชือกว้าวต่อจากสายคะนุง

เล่นว้าว ที่มาของภาพ : <https://tis.dasta.or.th/dastatrave>

๓) **แอกว้าว** ใช้เฉพาะว้าวขนาดใหญ่บางชนิด เช่น ว่าวนก ว่าวควาย หรือว่าววงเดือน แอกว้าวจะเป็นตัวทำให้เกิดเสียง โดยจะทำให้มีขนาดพอเหมาะกับตัวว้าว แอกว้าวนี้ทำจากไม้ไผ่ เหล่าให้มีลักษณะเรียวยาวทางปลายทั้ง ๒ ข้าง ที่ปลายทั้ง ๒ ข้าง จะมีหลอดที่ทำด้วยไม้ไผ่กลมอันเล็กๆ สำหรับตรึงใบแอกไว้กับคันแอก ใบแอกนิยมทำด้วยหวายหรือใบลาน

วิธีการเล่น ผู้เล่นจะนำว้าวไปเล่นที่สนามโดยผูกเชือกกับสายคะนุงให้เรียบร้อย ผู้เล่นคนหนึ่งจะเป็นผู้ดึงสายว้าว ส่วนอีกคนหนึ่งจะเป็นผู้ปล่อยว้าว ผู้ดึงสายว้าวจะยืนห่างจากผู้ปล่อยว้าวพอสมควร ผู้ปล่อยว้าวจะดูทิศทางลมก่อน เมื่อมีลมพัดมาพอเหมาะก็ส่งสัญญาณให้ผู้ดึงสายว้าว แล้วปล่อยว้าวขึ้นท้องฟ้า ผู้ดึงสายว้าวพาว้าวิ่งชนิดหนึ่งแล้วปล่อยสายว้าวทีละนิดๆ ให้ว้าวสูงขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเห็นว่าว้าวขึ้นสูงพอสมควร เรียกว่า “ติดลมบน” ก็ผูกปลายเชือกไว้กับหลักหรือต้นไม้ ปล่อยไว้จนมืดค่ำ ก็เก็บว้าวโดยดึงสายเชือกตัวนำว้าวลงมา

๓๖. ขายของหรือข้าวหอยเสียง

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เด็กผู้หญิงนิยมเล่นมากกว่าเด็กผู้ชาย ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

สถานที่เล่น จะเล่นในที่ร่ม เช่น ใต้ต้นไม้ ลานบ้าน

อุปกรณ์การเล่น อุปกรณ์สำหรับใส่ของ เช่น กะลามะพร้าว หม้อดินเด็กเล่น กะละมังเก่าๆ และเครื่องใช้อื่นๆ เป็นต้น

วิธีการเล่น ผู้เล่นสมมุติตัวเองว่าเป็นแม่ค้าคนหนึ่งหรือมากกว่า ขายอาหารคาวหวาน จะทำอุปกรณ์ที่มีมาใส่อาหารวางขาย ส่วนอาหารก็สมมุติโดยใช้ดินหรือทรายแทน ผู้เล่นที่เป็นลูกค้าก็จะมาซื้ออาหารโดยสมมุติใบไม้หรือกระดาษเป็นเงิน จะมีพูดคุยซักถามราคาเหมือนกับซื้อขายจริงๆ

เด็กเล่นข้าวหอยเลี้ยง ที่มาของภาพ : <https://pantip.com/>

หม้อดินของเล่นเด็ก ที่มาของภาพ : <https://www.sac.or.th/>

๓๗. ลูกกลม

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย รวมทั้งผู้ใหญ่ แต่ลักษณะของลูกกลมจะมีความแตกต่างกัน

สถานที่เล่น ไม่จำกัดสถานที่ เล่นได้ตามความเหมาะสม

อุปกรณ์การเล่น ลูกกลมหรือถิ้นลม มีหลายแบบหลายขนาด แบ่งได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ ลูกกลมสำหรับเด็กเล่น และลูกกลมสำหรับผู้ใหญ่เล่น

- **ลูกกลมสำหรับเด็กเล่น** จะทำขึ้นอย่างง่าย ๆ จากวัสดุพื้นบ้าน เช่น ไบเมะพร้าว ไบเตย ไบตาล กาบหมาก ไบลาน เป็นต้น โดยวัสดุให้มีขนาด ๑-๒ เซนติเมตร ยาว ๙-๑๐ เซนติเมตร ตัดปลายให้โค้งมนแล้วปิดปลายทั้ง ๒ ข้างให้เผลไปคนละทางเล็กน้อย จะใช้อันเดียวหรือสองอันก็ได้ เรียกว่า “ไบลูกกลม” ถ้าใช้ ๒ อัน จะทับกันเป็นรูปกากบาทแล้วเจาะรูตรงกลาง ใช้หลอดหรือไม้ไผ่กลมเล็กๆ ที่มีรู ตัดให้พอเหมาะกับไบลูกกลมแล้วเสียบเข้าไปในรูที่เจาะ จากนั้นก็นำ “ไม้แกน” หรือ “ไม้ลูกกลม” ซึ่งเป็นไม้ที่เหลาให้เล็กกว่ารูหลอด มีมือจับ สอดเข้าไปในรูหลอดที่ไม้จะมีฐานรองรับลูกกลม ซึ่งทำด้วยวัสดุอย่างเดียวกับไบลูกกลมรองอยู่

- **ลูกกลมสำหรับผู้ใหญ่** นิยมทำไบลูกกลมด้วยไม้เนื้ออ่อน มีขนาดใหญ่และยาว โดยตากไบให้บางและบิดตรงปลายเล็กน้อย ตรงกลางเว้นไว้ให้หนากว่าตอนปลาย และเจาะตรงส่วนนี้ใส่หลอดที่ทำด้วยไม้ไผ่ แล้วสอดไม้ลูกกลมเหมือนกับลูกกลมของเด็ก แต่ต้องให้มีขนาดโตพอที่จะรับน้ำหนักของไบลูกกลมได้ นอกจากนี้ผู้ทำลูกกลมอาจจะเพิ่มเติมอุปกรณ์เข้าไป เช่น เพิ่มลูกหวัด หรือ

ลูกกลม ที่มาของภาพ : <https://www.77kaoded.com/>

ลูกร้องเข้าไปที่ปลายใบลูกลมทั้ง ๒ ข้าง เพื่อให้เกิดเสียงดัง หรือเพิ่มหางซึ่งนิยมทำด้วยหางระกำทั้งทาง โดยผูกติดกับไม้ลูกลมให้ยาวเป็นพิเศษ

วิธีการเล่น ลูกลมสำหรับเด็ก ผู้เล่นจะถือลูกลมแล้วพาวิ่ง ลมจะดันให้ลูกลมหมุน ส่วนลูกลมสำหรับผู้ใหญ่ ผู้เล่นจะนำลูกลมที่ติดลูกร้องไป “ทง” (เสียบ) ไว้กับต้นไม้ใหญ่ บางครั้งผู้เล่นยังนิยมวิ่งลูกลม (ถือลูกลมแล้ววิ่ง) แข่งกันโดยพิจารณาจากความเร็วในการวิ่ง และเสียงจากลูกร้อง

๓๘. ทองสูงหรือทองโย่ง

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
สถานที่เล่น ไม่จำกัดสถานที่ เล่นได้ตามความเหมาะสม

อุปกรณ์การเล่น ทองโย่ง หรือ ทองสูง หรือ ขาหยิ่งไม้ ทำด้วยไม้ไผ่เนื้อหนาขนาดข้อมือ ๒ ถ้าตัดยาวประมาณ ๓ - ๔ เมตร ตกแต่งให้เรียบ แล้วใช้ไม้ไผ่ขนาดเท่ากันยาวคืบเศษ ๒ อัน ผ่าแต่ละอันออกเป็น ๒ ซีก เหลาให้เรียบ นำแต่ละคู่ประกบเข้ากับไม้ไผ่ลำยาวลำละคู่ แล้วผูกด้วยหวายเพื่อเป็นที่วางเท้า หรืออาจทำโดยใช้ไม้ไผ่ที่มีแขนงแข็งแรงทำเป็นที่วางเท้าแทน

วิธีการเล่น ผู้เล่นเอาเท้าวางบนที่วางเท้าทั้ง ๒ ข้าง เอามือจับปลายทองโย่งแล้วเดินโดยไม่ให้ล้ม

เด็กเล่นทองโย่ง ที่มาของภาพ : <https://www.facebook.com/>

๓๙. กุบกับ

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย

สถานที่เล่น ไม่จำกัดสถานที่ เล่นได้ตามความเหมาะสม

อุปกรณ์การเล่น กุบกับ ทำด้วยกะลามะพร้าว ๒ ใบ ต้องเลือกที่มีรู (กะลาผู้) แล้วใช้เชือกที่มีความทนทาน ยาวประมาณ ๓ - ๔ เมตร ร้อยที่รูของกะลามะพร้าวทั้ง ๒ ใบ ใบละด้าน

เด็กเล่นกุบกับ ที่มาของภาพ : <http://special2.dusitcenter.org/>

วิธีการเล่น ผู้เล่นวางกะลาคว่ำลงแล้วใช้เท้าทั้ง ๒ ข้างเหยียบบนกะลา มือทั้ง ๒ ข้างดึงเชือกขึ้นแล้วเดินไปข้างหน้า ในขณะที่ยกเท้าข้างใดข้างหนึ่งขึ้น มือข้างนั้นก็ดึงเชือกขึ้นไปด้วย ให้เป็นจังหวะสม่ำเสมอ

๔๐. ตะกร้อใบมะพร้าว

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย

สถานที่เล่น ไม่จำกัดสถานที่ แต่นิยมเล่นกลางแจ้ง

อุปกรณ์การเล่น ตะกร้อใบมะพร้าว เป็นตะกร้อที่สานขึ้นจากใบมะพร้าว โดยฉีกใบมะพร้าวที่สมบูรณ์ ๒ - ๓ ใบ เอาก้านใบออกแต่เว้นหัวก้านใบไว้ ตัดปลายใบทิ้ง เรียกว่า “ตอกสาน” นำตอกสาน ๒ - ๓ คู่มาสานลายขัดที่หัวตอกสาน แล้วพลิกปลายตอกสานเส้นนอกทั้ง ๒ ข้างกลับเข้าข้างในแล้วสานต่อไป สลับกัน ๔ - ๕ ครั้ง จะได้เป็นรูปสี่เหลี่ยม สานขัดจนหมดตอกสานจะได้ตะกร้อที่หนาขึ้น

วิธีการเล่น ผู้เล่นอาจนำตะกร้อใบมะพร้าวไปเล่นอย่างอื่น เช่น ม้าหางแดง แต่ปกติจะใช้เตะเล่นแทนตะกร้อหรือจะใช้เตะนับแบบตะกร้อชนไก่ก็ได้

ลูกตะกร้อใบมะพร้าว ที่มาของภาพ : <https://www.youtube.com/>

๔๑. ชัดหลุด (ซีโคลน)

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

สถานที่เล่น การเล่นเกมชัดหลุดที่นิยมเล่นกันเป็นส่วนใหญ่ที่อำเภอปากพอง นครศรีธรรมราช เป็นหลักเป็นที่แรกๆ ซึ่งเป็นปากน้ำที่น้ำไหลลงสู่ทะเล โดยเฉพาะในงานเทศกาลชักพระหรือแห่พระอำเภอปากพองอันเนื่องข้อบริเวณงานในช่วงนี้จะมีขบวนแต่พอจะพายเรือได้ และบริเวณดังกล่าวจะมี “หลุด” (โคลน) จำนวนมาก

อุปกรณ์การเล่น เรือพายหรือเรือแจว

วิธีการเล่น ในเทศกาลชักพระจะมีเรือจากหลายหมู่บ้านร่วมกันแห่เรือพระที่เรียกว่าลากพระน้ำ โดยเฉพาะที่อำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน เมื่อเรือมารวมกันก็เกิดการละเล่นหรือแข่งขันกันเพื่อความสนุกสนาน เช่น แข่งเรือเพรียว เล่นเพลงเรือ ประกวดเรือ เป็นต้น การเล่น “ชัดหลุด” ก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่หนุ่มสาวพากันนั่งเรือมาเล่นกันอย่างสนุกสนาน โดยผู้เล่นจะขวางหรือชัดโคลนใส่กันโดยไม่ถือโกรธต่อกัน ตามที่ รศ. วิมล คำศรี ได้บันทึกในเรื่อง “ชัดหลุด” ไว้ว่า

“กิจกรรมที่เคยจัดงานประเพณีลากพระเมืองปากพอง ตามที่ปรากฏหลักฐานมุขปาฐะนอกเหนือจากนี้ ยังมีกิจกรรม “ชัดหลุด” ในเช้าวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๑๑ ณ แอ่งสันดอนปากแม่น้ำปากพอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ครื้นเครงสนุกสนานยิ่ง ทุกคนมีสิทธิ์สาดโคลนใส่กันอย่างเต็มที่ เนื้อตัวแต่ละคนจะมอมแมม แต่ยิ้มแย้มแจ่มใส กลับมาโดยทั่วหน้ากัน”

๔๒. หยับโหยง หรือ ไม้ขวิด

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย จำนวนผู้เล่นอย่างน้อย ๒ คน
สถานที่เล่น ผู้เล่นหาสถานที่เล่นได้ตามความเหมาะสม

อุปกรณ์การเล่น ไม้ท่อนหรือไม้กระดานขนาดยาวพอประมาณ และแข็งแรงพอสำหรับน้ำหนักของผู้เล่น พาดขวางกับต้นนา หลักหรือตอไม้ ขอนไม้ เป็นต้น การพาดไม้ต้องพาดให้พอดีขณะที่ผู้เล่นนั่ง ไม้สูงจนเกินไปโดยพาดขวางกับฐานข้างล่าง

วิธีการเล่น ผู้เล่นจะแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย อย่างน้อยฝ่ายละ ๑ คน เมื่อแบ่งข้างเรียบร้อยแล้ว แต่ละฝ่ายก็ขึ้นนั่งทางปลายไม้ทั้ง ๒ ข้าง ฝ่ายหนึ่งจะเป็นผู้เริ่ม “หยับ” หรือ ใช้เท้ายันพื้นก่อน เพื่อให้ไม้และคนข้างต้น “โหยง” คือกระดกสูงขึ้นในขณะที่ฝ่ายตรงข้ามต้องต่ำลง เมื่อลงต่ำถึงที่สุด ฝ่ายที่ลงต่ำก็จะ “หยับ” เพื่อให้ฝ่ายตนสูงขึ้น ผลัดกันตลอดการเล่น

๔๓. หอยหลุมหรือหอยตรอก

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น ผู้เล่นเป็นเด็ก เด็กผู้ชายนิยมเล่นมากกว่าเด็กผู้หญิง ผู้เล่นประมาณ ๓ - ๕ คน
สถานที่เล่น เล่นบนพื้นที่เตียนโล่ง

อุปกรณ์การเล่น วัสดุที่มีลักษณะกลม เช่น ลูกหวาด เม็ดมะขาม ลูกแก้ว หรือ เหรียญ

วิธีการเล่น ผู้เล่นขุดหลุมเล็กๆ กว้างประมาณ ๒ - ๓ นิ้ว ลึกประมาณ ๒ นิ้ว ขนาดของหลุมอาจพิจารณาจากวัสดุที่ใช้เล่น จากนั้นร่วมกันกำหนดจุดขุด โดยห่างจากหลุมประมาณ ๔ - ๕ เมตร ผู้เล่นจะตกลงเพื่อ “วาง”

สิ่งของที่จะใช้ทอย จากนั้นก็เสี่ยงการเล่น โดยใช้ “ลูกเกย” ซึ่งเป็นวัสดุอย่างเดียวกับที่เล่น “ทอย” ไปยังหลุมของใครใกล้หลุมมากที่สุดจะได้เล่นก่อน โดยทอยของทั้งหมดลงหลุม ผู้เล่นคนอื่นก็ทอยตามลำดับ เม็ดใดที่ลงหลุมก็เป็นของผู้ทอย เม็ดที่ไม่ลงหลุมจะกระจายอยู่รอบๆ หลุม ผู้เล่นคนอื่น จะตกลงกันว่าให้ผู้ทอย “ทอย” ไปยังเม็ดไหน ถ้าทอยถูกก็ได้ทั้งหมด แต่ถ้าทอยผิดก็ได้เฉพาะในหลุม แต่หากทอยไปถูกเม็ดอื่นที่ไม่ได้กำหนด เรียกว่า “จาว” ต้องเอาสิ่งของในหลุมคืน การเล่นทอยอาจมีการได้เสียเป็นสิ่งของหรือเงินในลักษณะการพนัน

๔๔. ทอยราว/พีคราว

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น เป็นการเล่นของเด็ก เด็กผู้ชายนิยมเล่นมากกว่าเด็กผู้หญิง และไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

สถานที่เล่น เล่นกลางแจ้ง บริเวณที่เล่นต้องมีความยาวพอสมควร

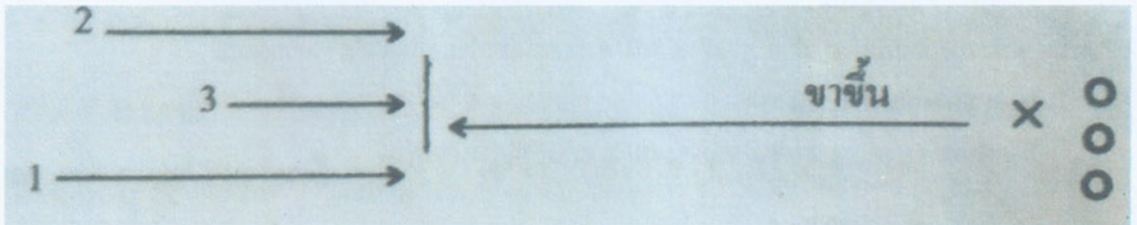
อุปกรณ์การเล่น

๑) เม็ดมะม่วงหิมพานต์

๒) ราว สำหรับวางเม็ดมะม่วงหิมพานต์ โดยจะใช้ไม้ไผ่ผ่าซีก อาจใช้ก้อนอิฐหรือก้อนหิน เป็นฐานรองปลายทั้ง ๒ ข้าง ให้ราวสูงกว่าพื้นดินเล็กน้อย

๓) ลูกเกย ใช้สำหรับขว้างราว อาจใช้เม็ดมะม่วงหิมพานต์ที่คัดแล้วหรือเม็ดมะม่วงหิมพานต์ที่ยังเขียวอยู่ แต่ต้องแช่น้ำคร่ำไว้หลายวันเพื่อให้มีน้ำหนัก หรืออาจใช้วัสดุอื่นที่มีน้ำหนักพอที่จะขว้างได้

วิธีการเล่น ผู้เล่นจะตกลงกันว่าวางหรือลงเม็ดมะม่วงหิมพานต์คนละเท่าไร แล้วนำมาเรียงไว้บนราวไม้ไผ่ จึงเริ่มเล่นโดยผู้เล่นทุกคนยืนที่จุดเริ่มต้น ซึ่งห่างจากราวพอสมควร โดยผู้เล่นจะตกลงกันว่าเล่นกันอย่างไร ดังรูป

ผู้เล่นทั้งหมดจะตกลงหาผู้เล่นก่อน อาจใช้วิธี ขันซี ผู้เล่นก่อนจะขว้าง “ลูกเกย” ไปยังราว ถ้าถูกเม็ดมะม่วงหิมพานต์กระเด็นออกจากราวไปเท่าไร แสดงว่าเม็ดมะม่วงหิมพานต์เหล่านั้นตกเป็นของผู้ขว้าง ส่วนที่เหลือติดกับราวแม้จะไม่ได้วางอยู่บนราวก็ตาม ยังเป็นของส่วนกลางให้เก็บขึ้นวางเรียงบนราว แล้วให้ผู้เล่นคนอื่นไปเล่นต่อ ถ้าหากผู้เล่นขว้างได้หมด กองกลางถือว่ายุติในรอบนี้ แล้วเล่นรอบใหม่โดยคนที่ยังไม่ได้ขว้างเป็นผู้เล่นก่อน หากผู้เล่นขาขึ้นขว้างหมดทุกคนแล้ว แต่ในราวยังมีลูกอีก หรือผู้เล่นขาขึ้นขว้างไม่ถูกราวแม้แต่คนเดียว ผู้เล่นทั้งหมดจะได้เล่น “ขาลง” โดยวัด ลูกเกยกันว่าของใครห่างจากราวมากกว่า ผู้นั้นจะเป็นผู้เล่นก่อนและรอบๆ ลงมาตามลำดับ หากผู้เล่นขาลงขว้างหมดทุกคนแล้ว แต่ลูกในราวยังไม่หมด ผู้เล่นจะเพิ่มลูกตามแต่จะตกลงกัน แล้วเริ่มเล่นใหม่ การเล่นทอยราวอาจมีการเดิมพันด้วย แต่มีการได้เสียเป็นเม็ดมะม่วงหิมพานต์

การเล่นทรายหรือพีคราว ที่มาของภาพ : <https://sites.google.com/>

๔๕. อีแปะ หรือ ปั้นแปะ

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น เป็นการเล่นของเด็ก ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
สถานที่เล่น เล่นในร่ม

วิธีการเล่น ผู้เล่นจะตกลงให้มีเจ้ามือ ๑ คน นอกจากนั้นเป็นผู้ทายหรือผู้แทง โดยเจ้ามือปั้นเหรียญให้หมุน แล้วใช้ฝ่ามือทับเหรียญในขณะที่กำลังหมุน ให้ผู้เล่นคนอื่นๆ ทายว่าเหรียญจะออกด้านหัวหรือด้านก้อย เมื่อทายแล้ว เจ้ามือจะเปิดออกดู ผู้ทายถูกก็ชนะ ถ้าผิดก็แพ้ ผู้แพ้จะถูกปรับโทษ แล้วแต่จะตกลงกัน เช่น เขกหัวเข่า ตีตูด เป็นต้น การเล่นปั้นแปะอาจมีการเดิมพัน โดยเด็กๆ จะแทงกันด้วยยางเส้น เม็ดมะม่วงหิมพานต์ หรือลูกแก้ว

๔๖. เป่ากบ และเป่ายาง

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น เป็นการเล่นของเด็ก เล่นได้ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย การเล่นเป่ากบจะเล่นได้ครั้งละ ๒ คน แบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ๆ ละ ๑ คน ส่วนการเล่นเป่ายางไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

อุปกรณ์การเล่น ยางเส้น

วิธีการเล่น การเป่ากบและเป่ายาง จะแตกต่างกันที่วิธีการเล่นดังนี้

เป่ากบ

ที่มาของภาพ <https://pantip.com/>

ที่มาของภาพ : <https://nattarika955.wordpress.com/>

- **เป่ากบ** ผู้เล่นทั้ง ๒ ฝ่าย จะวางเส้นยางไว้คนละเส้น ให้ห่างกันพอประมาณ แล้วผู้เล่นผลัดกันเป่ายางเส้นเข้าหากันทีละนิด ใครสามารถเป่ายางเส้นของตัวเองให้ทับยางเส้นของฝ่ายตรงข้ามเรียกว่า “กบ” ก็ชนะในตานั้น ยางเส้นจะตกเป็นของผู้ชนะ แล้วเริ่มเล่นใหม่

- **เป่ายาง** ผู้เล่นทุกคนจะตกลงกันวางยางเส้นกันก่อนว่าจะวางกันคนละกี่เส้น แล้วนำมากองซ้อนกันให้เห็นระเบียบ จากนั้น **ขันตี** เพื่อหาผู้เป่าก่อน โดยผู้เป่าก่อนจะเป่าครั้งเดียว ยางเส้นแตกออกมาจากกองเท่าไร โดยไม่ติดกับยางเส้นอื่นผู้เป่าก็ได้ไปเท่านั้น หากติดกับเส้นอื่น แม้จะแยกออกจากกองก็ยังเป็นกองกลางอยู่ ผู้เล่นคนต่อไปสามารถเลือกเป่ากองใดก็ได้ที่เห็นว่าสามารถเป่ายางให้แยกออกมามากที่สุด ผู้เล่นคนอื่นเป่าคนละครั้งจนครบทุกคนแล้ว หากยางเส้นกองกลางยังเหลืออยู่ ถ้าเหลือมากก็เวียนกลับไปเล่นใหม่ ถ้าเหลือน้อยก็อาจจะลงเพิ่มตามแต่จะตกลงกัน เล่นกันจนหมดยางเส้นก็อาจจะลงใหม่เพื่อเล่นรอบใหม่ การเล่นเป่ากบและเป่ายาง ถ้าผู้เล่นได้เสียกันเป็นยางเส้นที่นำมาเล่น

๔๗. ตีแตกหรือยิงยาง

ผู้เล่นและจำนวนผู้เล่น เป็นการเล่นของเด็ก เด็กผู้ชายนิยมเล่นมากกว่าเด็กผู้หญิง จำนวนผู้เล่นประมาณ ๒ - ๖ คน

สถานที่เล่น เล่นกลางแจ้ง สนามหรือลานบ้าน

อุปกรณ์การเล่น ยางเส้น ไม้หลักเล็กๆ

วิธีการเล่น เล่นกลางแจ้ง สนามหรือลานบ้าน

อุปกรณ์การเล่น ยางเส้น ไม้หลักเล็กๆ

วิธีการเล่น ผู้เล่นปักไม้หลักขนาดเท่านิ้วก้อย ๒ อัน ห่างกันประมาณ ๕ นิ้ว ใช้ยางเส้นขึงให้สูงจากพื้นราว ๕ นิ้ว ผู้เล่นตกลงวางยางให้เท่ากัน นำไปวางบนยางเส้นที่ขึงอยู่แล้วกำหนดจุดยืน จากนั้นก็หาผู้เล่นก่อน อาจใช้วิธี **ขันตี** แล้วยิงยางก่อนหลังตามลำดับ ผู้เล่นก่อนจะยิงยางด้วย “**ลูกเกย**” (ยางเส้นที่คัดเลือกแล้วว่ามีความหนาและเหนียวกว่ายางเส้นอื่น) ไปยังยางที่วางอยู่ ยิงตกมาเท่าไรก็ได้เท่านั้น ยาง “**ลูกเกย**” ไปได้ที่ใดให้วางไว้ที่นั้น ผู้เล่นคนอื่นก็ยิงตามลำดับ หากยิงขาขึ้นจนหมดก็เริ่มเล่นใหม่ แต่หากยางเส้นยังไม่หมดก็ยิงขาของอีก โดยจะวัด “**ลูกเกย**” ใครห่างจากหลักมากกว่าได้ยิงก่อน หากยิงขาของหมดคนแล้วยางเส้นยังไม่หมด ก็อาจเพิ่มยางเส้นแล้วเล่นใหม่ เพื่อความสนุกตื่นเต้นขึ้นการเล่นต้องได้เสียกันด้วยยางเส้นที่นำมาเล่น

อ้างอิง

เอกสารกรมพลศึกษา บันทึกในหนังสือ “วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของจังหวัดนครศรีธรรมราช” ในหมวดวัฒนธรรมพื้นบ้าน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช. ๒๕๔๐.

เอกสารประกอบการสอนโปรแกรมวิชาเอกพลศึกษา. วิชาการละเล่นและเกม รหัสวิชา ๔๐๘๒๔๐๖. พอพพล อุบลพันธุ์. ๒๕๔๒.

ขอบคุณภาพประกอบสวยๆ จาก <https://www.google.com/> จากเจ้าของภาพที่อ้างอิงประกอบได้ภาพ

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

กบ้นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์

(ตอนที่ ๒)

ณรงค์ นุ่นทอง

อดีต ส.ส. นครศรีธรรมราช และอดีต สว. นครศรีธรรมราช

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

๖. พลเอกหาญ สีนานนท์ กบ้นโยบายได้ร่มเย็น

พลเอก หาญ สีนานนท์ อดีตแม่ทัพภาคที่ ๔ เคยรับราชการอยู่กับพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ในสมัยที่ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นแม่ทัพภาคที่ ๒ เป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการออกนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ ซึ่งเริ่มดำเนินการในพื้นที่ภาคอีสาน คือกองทัพภาคที่ ๒ ก่อน ดังที่พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “จากใต้สู่อีสาน” ว่า

“ในที่สุดก็ออกมาเป็นแนวความคิดที่เราเรียกว่า “การเมืองนำการทหาร” นั้นเอง ตอนนั้นคือ พ.ศ. ๒๕๑๘ ตอนที่ผมเริ่มเป็นแม่ทัพใหม่ ๆ พลเอกหาญ สีนานนท์ ก็มีส่วนร่วมคิด ต่อมาหลังจากที่พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้รับโปรดเกล้าฯ เป็นนายกรัฐมนตรีได้เพียง ๕๐ วัน ก็ได้ออกคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๒๓ เรื่องนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ เมื่อ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๓ พลเอก หาญ สีนานนท์ ซึ่งเป็นผู้ร่วมคิดตั้งแต่ต้น จึงเป็นผู้หนึ่งที่ได้เข้าใจคำสั่งที่ ๖๖/๒๕๒๓ เป็นอย่างดี และให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่”

เมื่อพลเอก หาญ สีนานนท์ มารับตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ ๔ เมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ ท่านจึงนำคำสั่งที่ ๖๖/๒๕๒๓ มาขยายผลทันทีในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๔ ด้วยนโยบาย “ได้ร่มเย็น” นโยบายนี้ออกเป็นคำสั่งกองทัพภาคที่ ๔ ในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๔ เพียง ๑ วันนับจากมารับตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ ๔ แสดงว่าพลเอก หาญ สีนานนท์ ท่านต้องเตรียมการมาแล้วเป็นอย่างดี ขณะเดียวกันพลเอก หาญ สีนานนท์ ได้นำคำสั่งที่ ๖๖/๒๕๒๓ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ดังที่ได้กล่าวไว้ในภาคผนวกของหนังสือเรื่อง “อุดมการณ์ทางการเมืองของพลเอก หาญ สีนานนท์” มีใจความสำคัญตอนหนึ่งว่า

“...สถานการณ์ในบ้านพรุพรี นาสาร บ้านล้อม เวียงสระ ก่อน ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เป็นสถานการณ์ที่ปลอดภัยแล้ว ทำนองเดียวกันกับบ้านควนสามัคคี บ้านควนกลิ้ง บ้านทับใหม่ ของอำเภอเคียนซา ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เคยเข้าไปเลย พคท. เขตงาน ๕๑๔ ก็เข้ามาจัดระบบการปกครองให้โดยปริยาย สถานการณ์เช่นนี้เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาติอย่างยิ่ง ในพื้นที่ซึ่ง ทปท. มีฐานที่มั่นแล้ว อิทธิพลทางการเมืองของ ทปท. จะเข้ามาครอบงำชาวบ้านประชาชนโดยทั่วไป มวลชนส่วนใหญ่จะขึ้นเคียงข้าง ทปท. จะคอยความสำเร็จของ ทปท. ในสถานการณ์เช่นนี้ควรหยุดปฏิบัติการทางการเมืองเสียชั่วคราว สิ่งที่ต้องกระทำก่อนคือ การใช้กำลังปฏิบัติการทางทหารอย่างรุนแรงและเฉียบขาดต่อ ทปท. ในฐานที่มั่น เมื่อเอาชนะ ทปท. ในฐานที่มั่นได้ จะได้ชัยชนะทางการเมือง

ทันที ประชาชนจะวิ่งเข้ามาเอง จากนั้นควรจะได้พิจารณาพัฒนาทางวัตถุเข้าไปเพื่อสนองความต้องการของประชาชน
ทันที เช่น การสร้างถนน บ่อน้ำ โรงเรียน ไฟฟ้า เป็นต้น”

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ยุทธการช่องช้างจึงเกิดขึ้น ซึ่งสรุปเหตุการณ์นั้นตามข้อเขียนของพลเอก ชาญ สนิทานท์
จากหนังสือเล่มที่กล่าวถึงไปแล้วเป็นสังเขปดังนี้

๖.๑ ยุทธการช่องช้าง

ช่องช้าง จุดกำเนิดของคอมมิวนิสต์ในสุราษฎร์ธานี เป็นที่ราบในเทือกเขาบรรทัดระหว่างทิวเขาช่องช้าง
หรือเขาประกับทิวเขาลา มีลักษณะเป็นช่องยาว ๑๖ กิโลเมตร ตั้งแต่ปากทางเข้า ซึ่งอยู่บนถนนสาย ๔๐๐๙
ระหว่างนาสาร - เวียงสระ ตรงสี่แยกบ้านเขาโคก ตำบลพรุพรี ไปจนถึงบ้านเหมืองหวด ช่องช้างมีความกว้างตั้งแต่
๑๐๐ - ๕๐๐ เมตร พื้นที่สองข้างช่องช้างเป็นที่อุดมสมบูรณ์ ดินดีเหมาะแก่การเกษตร เช่น ปลูกเงาะ และยางพารา
ชาวบ้านช่องช้างมีประมาณ ๑๐๐ ครอบครัว

พคท. สุราษฎร์ธานีเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
ค่ายต่างๆ ของ พคท. สาขาภาคใต้ได้เกิดขึ้นตามลำดับ
เช่น เริ่มต้นด้วยค่าย ๕๐๘ ตั้งเมื่อปี ๒๕๐๘ ซึ่งอยู่ใน
อำเภอนาสาร ต่อมาก็ค่าย ๕๑๑ ตั้งเมื่อปี ๒๕๑๑
อยู่ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ ค่าย ๕๑๔ ตั้งเมื่อปี ๒๕๑๔
อยู่ในอำเภอเคียนซา ค่าย ๕๒๐ ตั้งเมื่อปี ๒๕๒๐
อยู่ในเขตต่อจังหวัดตรังและกระบี่ อิทธิพลของ ผกค.
ในสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีการจัดตั้งคณะกรรมการจังหวัดนั้น
ได้แพร่ขยายไปทั่วพื้นที่สำคัญ ของสุราษฎร์ธานี รวมแล้ว
๕ อำเภอ คือ อำเภอกะเียนซา อำเภอบ้านนาสาร อำเภอ
เวียงสระ อำเภอพระแสง อำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอบ้านนาเดิม ค่าย ๕๐๘ ของ ผกค. ในสุราษฎร์ธานีเป็น
ค่ายใหญ่ที่สุด มีค่ายย่อยๆ หรือค่ายบริวารอีกหลายค่าย เช่น ค่ายองค์การนำ ค่ายองค์การ ค่ายผลิต ๕๐๘ ค่าย
นปถ. ๕๐๘ ค่ายผลิต ๑๘๐ ค่าย นปถ. ๑๘๐ ค่ายเทคนิค ๗๙ และค่ายทหารหลัก เป็นต้น

อนุสรณ์สถานบ้านช่องช้าง
ที่มาของภาพ : <https://www.suratthanitourism.com/>

หมู่บ้านประวัติศาสตร์ บ้านช่องช้างในปัจจุบัน ที่มาของภาพ : <https://suratts.mots.go.th/>

๖.๒ ทำไมต้องตีช่องข้าง (ค่า ๕๐๘)

พูดกันตามประสาชาวบ้านว่า “ช่องข้าง” แต่ความจริงแล้วก็คือการตีค่า ๕๐๘ และค่ายบริวาร ภาษว่าทำไมต้องตี คำตอบเพราะค่า ๕๐๘ เป็นองค์การนำศูนย์บัญญัติการของคอมมิวนิสต์ภาคใต้ค่า ๕๐๘ รวมทั้งค่ายบริวาร จึงเป็นเสมือนศูนย์ประสาทในการควบคุมบังคับบัญชาและสั่งการไปยังขบวนการทั้งหมดของการต่อสู้ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้

หากเข้าตีค่า ๕๐๘ ได้ นอกจากจะเป็นการเอาชนะคอมมิวนิสต์ทางภาคใต้ได้แล้ว ยังจะทำให้สถานการณ์ของ พคท. ทั่วประเทศต้องกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง เพราะในระยะเวลา ๒ ปี ที่ผ่านมา (๒๕๒๓ - ๒๕๒๔) พคท. ได้เปลี่ยนแปลงต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาลด้านการเมืองและการทหารในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากพอสมควร เช่น ทางภาคเหนือ ฝ่ายรัฐบาลยึดเขาค้อ ซึ่ง พคท. ใช้เป็นศูนย์บัญชาการเพื่อยึดครองประเทศไทย เป็นต้น ตามที่ฐานะ พคท. ยังมั่นคงอยู่ก็เพราะ พคท. สาขาภาคใต้ยังแข็งแกร่งอยู่ โดยเฉพาะที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีฐานที่มั่นอยู่ที่ค่า ๕๐๘ และค่ายบริวารต่างๆ ดังนั้นตราบดที่ค่าสุราษฎร์ธานียังรักษาฐานที่มั่นอยู่ได้ ก็เป็นส่วนที่ส่งเสริมให้ฐานะของ พคท. ทั่วประเทศมั่นคงขึ้นด้วย

ค่า ๕๐๘ และค่ายบริวาร จึงได้ถูก มทก. ๔ กำหนดให้เป็นเป้าหมายที่ต้องทำลายนับตั้งแต่ มทก. ๔ คนปัจจุบัน (พลเอก หาญ สีนานนท์) ได้มารับหน้าที่ เพียงแต่ยังไม่กำหนดวันที่แน่นอนเท่านั้น ทำไมจะต้องตีค่า ๕๐๘ หรือตีกองกำลัง พคท. ก็เพราะว่ากองทัพปลดแอกก่อเครื่องมือทางการเมืองในการทำสงครามของประชาชนของ พคท. พคท. พูดเสมอๆ ว่า **อำนาจรัฐมาจากปากกระบอกปืน หรือมีกองทัพก็มีทุกสิ่งทุกอย่าง** ฉะนั้นการทำลายกองทัพปลดแอกได้ ก็เท่ากับว่าฝ่ายรัฐบาลทำลายเครื่องมือหลักในการทำสงครามปฏิวัติของ พคท. ได้สำเร็จ เพราะเมื่อไม่มีกองทัพก็ไม่มีทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีอำนาจรัฐ พคท. จะเหลือแต่พรรคกับแนวร่วม ซึ่งเพียงแต่รัฐบาลใช้นโยบายที่ถูกต้องเท่านั้นก็สามารถเอาชนะ พคท. ได้ โดยไม่ต้องใช้อาวุธ ไม่มีการเสียเลือดเสียเนื้อ และเสียชีวิตของคนไทยอีกต่อไป

เหตุผลประการสำคัญอีกข้อหนึ่งที่ทำให้ต้องทำลายขุมกำลังของ พคท. ค่า ๕๐๘ และบริวารก็เพราะกองกำลังของ พคท. ในภาคใต้เป็นสมุนรับใช้อย่างใกล้ชิดของนายเงินอิทธิพล ผู้ทำแร่เถื่อน ทำไม้เถื่อน ผกค. ภาคใต้เป็นเครื่องมือของอันธพาลท้องถิ่น และ ผกค. ภาคใต้ทำตัวเป็นโจรเรียกค่าไถ่ เป็นอาชญากรรมฆ่าทุกคนที่ขัดผลประโยชน์ของตน ประกอบกับในระยะหลัง พคท. สาขาภาคใต้เปลี่ยนยุทธวิธีการเมืองใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๒ แนว ๓ เขต กล่าวคือ พคท. บอกว่าทำชนบทล้อมเมืองมานานแล้วไม่สำเร็จ เพราะรัฐบาลรู้วิธีการต่อสู้มากขึ้น จึงโหมการต่อสู้ในเมืองให้รุนแรงขึ้น ด้วยการสร้างความปั่นป่วนให้เกิดขึ้นในเมือง ทำให้ประชาชนเดือดร้อนได้เท่าใดดีที่สุด แต่ก่อน พคท. รักษาผลประโยชน์ของประชาชน แต่ต่อไปนี้ พคท. จะทำความยุ่งยากให้เกิดแก่ประชาชน เพื่อให้รัฐบาลเป็นฝ่ายแก้ปัญหา พคท. จะปล้น จี้ฆ่า วินาศกรรม เรียกค่าไถ่หรือค่าคุ้มครอง หรือแม้แต่เผาสถานที่บริการอำนวยความสะดวกต่างๆ ของรัฐ เพื่อปล่อยภาระอันแสนหนักให้รัฐบาลถ่มไว้ เมื่อรัฐบาลแก้ปัญหาไม่ได้ก็ทำให้ประชาชนเห็นว่าอำนาจรัฐอ่อน ประชาชนจะไม่ศรัทธาเชื่อถือรัฐบาล และจะหันไปสนับสนุน พคท. ให้เป็นผู้แก้ปัญหาแทน

ปัญหาที่ ผกค. ทำให้เกิดขึ้น ชัดกับนโยบายได้เริ่มเย็นของ มทก. ๔ คนปัจจุบัน ที่ว่าจะสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เกิดขึ้นแก่พี่น้องไทยทุกหมู่เหล่า และจะกำจัดการอำนาจเผด็จการ อิทธิพล และอำนาจมืดให้หมดไป ฉะนั้นการตีค่าย ๕๐๘ หรือการทำลายฐานที่มั่น ๕๐๘ ได้ก็เป็นสร้างผลดีสี่ประการ

- กำจัดโจรผู้ร้ายให้หมดไป
- ตัดมือตีนของนายเงินอิทธิพลหรืออันธพาลท้องถิ่น ที่ใช้อำนาจเงินหรืออิทธิพลแสวงหาประโยชน์ร่วมกับ ผคท.
- พวกนายทุนหรือนายเงินอิทธิพลที่มีจุดยืนเผด็จการ และผลประโยชน์ส่วนตัวจะเหี่ยวแห้งเฉาตายไปเอง
- สร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นทั่วภาคได้

การสู้รบขับเคี่ยวกันที่ช่องช้าง ระหว่างกำลังของกองทัพแห่งชาติ กับกองกำลังของกองทัพปลดแอก เป็นการพลิกประวัติศาสตร์ของการต่อสู้ ซึ่งเดิมนั้นความหวังของฝ่ายเราจะชนะคอมมิวนิสต์นั้นริบหรี่เต็มที แต่กองทัพแห่งชาติ โดยมี มทก. ๔ เป็นแกนนำ ได้พิสูจน์ว่าเราเอาชนะคอมมิวนิสต์ได้ ชัยชนะของการยุทธในช่องช้างครั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือกำลังรบที่เหนือกว่า ปฏิบัติการรุกโจมตีได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ ทปท. ทั้งทหารบ้าน ทหารประจำถิ่น และทหารหลัก ไม่สามารถป้องกันได้ทัน มวลชนที่ถูกอิทธิพลของ ผคท. กัดต้นไว้ได้รับการปลดปล่อย และหันมาสนับสนุนรัฐบาลทันที ทำให้กองทัพแห่งชาติมีชัยชนะทั้งด้านการเมืองและการทหาร หน่วยกำลังรบของกองทัพแห่งชาติในแนวหน้า ในวันสองวันแรกประสบกับการสูญเสีย เนื่องจากการต้านทานอย่างหนักเมื่อเคลื่อนที่เข้าสู่พื้นที่ระวังป้องกันของ ทปท. ในช่องช้าง แต่อาศัยที่ว่าการยุทธครั้งนี้ ทก. ๔ ยึดถือหลักการสงคราม ๓ ประการ

ประการแรก คือหลักการรวมกำลัง ทำให้ ทก. ๔ มีกำลังเหนือกว่า ทปท. สามารถเข้าตีได้หลายพื้นที่พร้อมกัน เช่น เข้าตีในพื้นที่ อ.บ้านนาสาร โดย ฉก. กฤษี เข้าตีในพื้นที่ อ.เวียงสระ โดย ฉก. อุดมศักดิ์ เข้าตีในพื้นที่ อ.กาญจนดิษฐ์ โดย ฉก. พรานไพร ซึ่งเป็นทหารพรานมาจากค่ายปักธงชัย นครราชสีมา การเข้าตีได้หลายทิศหลายทางพร้อมๆ กัน ทำให้เป็นการแบ่งแยกกำลัง ทปท. และปิดกั้นเส้นทางถอนตัว ทปท. ในค่ายต่างๆ จนทำให้เสียขวัญ หลบหนีการต่อสู้

หลักการประการที่สอง คือหลักการรุกโจมตี และการรักษาความลับ พิสูจน์ได้จากปฏิบัติของ ฉก. พรานไพร ซึ่งไม่ยอมใช้ปืนใหญ่และเครื่องบินก่อนเวลา น. แต่ใช้คนนำทางเคลื่อนที่อย่างเงียบ หลบหลีกยามคอยเหตุของ ทปท. ที่อยู่ในพื้นที่ระวังป้องกัน เจาะเข้าสู่ฐานที่มั่นได้สำเร็จ ทปท. ในเขตฐานที่มั่นแทบจะไม่โอกาสสิ้นกระสุนเลย เพราะตกใจขวัญกระเจิง ฉก. พรานไพรยึดค่ายองค์การนำ ๕๑๑ ได้โดยไม่ต้องสูญเสีย ทปท. หนึ่งข่าวของ และยุทธโศปกรณ์ต่างๆ ไว้เกลื่อนกลาด

หลักประการที่สาม คือหลักการดำรงความมุ่งหมาย การยุทธในช่องช้างครั้งนี้ มทก. ๔ ได้เน้นเรื่องนี้เป็นพิเศษ เพราะประสบการณ์ที่แล้วมา แผนยุทธการต้องล้มเหลวไปหลายครั้งก็เพราะปัญหาการล่าถอย และการส่งกำลังบำรุง ผกค. รู้จุดอ่อนของฝ่ายเราในข้อนี้ดี เพียงแต่ทำให้ฝ่ายเราบาดเจ็บได้สักคน การรุกของหน่วยก็จะหยุดลงทันที เพราะ ผบ. หน่วยจะสาละวนอยู่กับการขอ ฮ. มารับคนเจ็บ ถ้าบังเอิญเป็นอากาศปิด หรือการติดต่อสื่อสารขาดลอย ฮ. ก็มารับคนเจ็บไม่ได้ หน่วยเลยพาลเลิกภารกิจเสียดื้อๆ วิธีแก้ปัญหานี้ของ มทก. ๔ ก็คือหน่วยจะต้องเตรียมการหรือจัดทำสนาม ฮ. ไว้ล่วงหน้า ส่วนกองกำลังส่วนหนึ่งจัดสำหรับดูแลและจัดส่งคนเจ็บหรือหามคนเจ็บส่งไปสนาม ฮ. ที่ใกล้ที่สุด ส่วนกำลังส่วนใหญ่เน้นต้องมุ่งหน้าเคลื่อนที่ไปตามภารกิจ มทก. ๔ ย้ำเสมอว่าการยุทธครั้งนี้จะต้องไม่ยอมให้ปัญหาทางการล่าถอย หรือปัญหาส่งกำลังบำรุงมาทำลายแผนยุทธการเป็นอันขาด

ทุกหน่วยจะต้องดำรงความมุ่งหมายในการปฏิบัติการกิจให้สำเร็จ หลักการสงครามนี้ได้ถ่ายทอดไปยัง ผบ. หน่วยทุกระดับ ฉะนั้นเมื่อเริ่มวัน ว. เวลา น. แม้หน่วย ฉก. ฤทธิ และ ฉก. อุดมศักดิ์ ในช่องช้างจะถูกต้านทานอย่างหนัก มีการสูญเสียค่อนข้างสูง แต่หน่วยก็ยังคงคืบหน้าไปอย่างมั่นคงและคว่ำชัยชนะมาได้ในที่สุด

ชัยชนะของกองทัพแห่งชาติ (ภาคใต้) ต่อ พคท. สาขาภาคใต้ ที่กระทำกันในช่วงนี้ เป็นชัยชนะทางการทหารอย่างเด็ดขาด เป็นผลผลักดันให้กองทัพแห่งชาติ (ภาคใต้) ได้รับชัยชนะทางการเมืองระดับหนึ่ง กล่าวคือ ทำให้มวลชนที่ถูกกดขี่ภายใต้อิทธิพลของ พคท. มาเป็นเวลาช้านาน ปลดปล่อยตัวเองได้สำเร็จ และหันมายืนเคียงข้างกองทัพแห่งชาติ เพื่อร่วมกันต่อสู้กับขบวนการเผด็จการของ พคท. ชัยชนะทางการเมืองและทางการเมืองของกองทัพแห่งชาติในยุทธภูมิช่องช้าง แม้จะแสดงให้เห็นว่ามีการมอบตัวอยู่เรื่อยๆ แต่ก็มิใช่เป็นหลักประกันว่าทหารหลักจะออกมามอบตัวหมดสิ้น พคท. ยังมีการจัดที่มั่นคงและเข้มแข็ง จะเห็นได้จากผู้มอบตัวออกมาเมื่อเปล่า ไม่ยอมเอาอาวุธมามอบ มีคำตอบเหมือนๆ กัน คือ เป็นกฎของพรรค ใครจะมอบตัวต้องเอาอาวุธคืนพรรค จะได้เก็บไว้ใช้ต่อสู้ต่อไป ใครเอาอาวุธออกมาถือว่าทรยศต่อพรรค เพราะฉะนั้นพวกที่ออกมามอบตัวนี้เขาคิดอยู่เสมอว่า เขาอาจจะคิดกลับไปต่อสู้ในป่าอีก ถ้าแม้ว่าฝ่ายเราทำไม่ถูกต้อง ผู้มอบตัวระดับสูงเล่าให้ผู้เขียนฟังว่า “เขาเข้าไปต่อสู้ในป่าร่วมกับ พคท. ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตย เมื่อออกมาแล้วเขาจะต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยต่อไป เขาไม่ต้องการเป็นคอมมิวนิสต์ นโยบาย ๖๖/๒๕๒๓ ของรัฐบาล และนโยบายได้รื้อฟื้นของ มทก. ๔ เป็นแรงจูงใจให้เขาออกมาต่อสู้ในเมืองยึดแนวทางสันติ”

เมื่อมาถึงจุดนี้ก็ขอเลี้ยวกลับมาถึงหัวข้อที่ว่า สงครามรวดเร็วยังไม่เกิด ยังไม่ชนะเด็ดขาด ผู้เขียนได้พูดแล้วว่ายุทธการช่องช้างนั้นเป็นชัยชนะทางการอย่างเด็ดขาดของฝ่ายเราต่อ ทปท. แล้วกองทัพแห่งชาติ (ภาคใต้) สามารถทำศึกรบชนะ ทปท. ค่าย ๕๐๘ ได้ภายใน ๓ วัน ไม่เรียกว่าสงครามรวดเร็วหรือ คำตอบก็คือ “ไม่เป็น” เพราะชัยชนะของเราที่ช่องช้างนั้น เป็นชัยชนะทางการทหารภายใต้กฎเกณฑ์ของสงครามที่ยืดเยื้อ พคท. เป็นผู้กำหนดค่าย ๕๐๘ และค่ายบริวารแตกจริง ฝ่ายเรายึดค่ายต่างๆ ได้จริง แต่ไม่ใช่สงครามรวดเร็ว เป็นสงครามยืดเยื้อ สงครามรวดเร็วยังไม่เกิด ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขสงครามยังคงมีอยู่ทั่วไป เมื่อเงื่อนไขสงครามยังคงมีอยู่ คนก็มีโอกาสเข้าป่าต่อสู้อีก อาวุธที่พรรคสะสมเก็บไว้จะถูกนำมาใช้ต่อสู้กันในสงครามปฏิวัติที่ยังไม่มีจุดจบ

ต่อปัญหานี้จึงมีคำถามว่า แล้วสงครามรวดเร็วจะเกิดขึ้นเมื่อใด คำตอบก็คือสงครามรวดเร็วจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับปัจจัย ๒ ประการ คือ

ประการที่ ๑ กองทัพปลดแอก (ทปท.) ถูกทำลายจนหมดสิ้น

ประการที่ ๒ เงื่อนไขสงครามถูกทำลายจนหมดสิ้น

ต่อปัญหาที่ ๑ การทำลายกองทัพปลดแอกนั้นไม่มีปัญหา บทพิสูจน์ในยุทธการได้รื้อฟื้น ๙ หรือที่เรียกว่ายุทธการช่องช้างนั้นได้พิสูจน์แล้วว่า กองกำลังกองทัพแห่งชาติสามารถพิชิต ทปท. ได้แน่นอน

ต่อปัญหาที่ ๒ ในปัญหาที่ ๑ บอกได้ชัดเจนว่าเราสามารถทำลาย พคท. ได้ แต่ตราบดที่เงื่อนไขสงครามยังคงมีอยู่ ก็จะทำให้ ทปท. อีก เกิดการทำลายไม่รู้จบ เหมือนวิดน้ำเรือรั่ว โดยไม่อุดเรือรั่ว

ปัญหาจึงมีว่าจะทำลายเงื่อนไขสงครามได้อย่างไร คำตอบก็คือต้องกำจัดอำนาจเผด็จการ อิทธิพล และอำนาจมืดให้หมดไป หรือก็คือการปฏิวัตินโยบาย ๖๖/๒๕๒๓ ให้ปรากฏเป็นจริงนั่นเอง การกำจัดเงื่อนไขสงครามลงได้ จะทำให้ฝ่ายรัฐบาลกลับเป็นฝ่ายรุกในยุทธศาสตร์การเมืองทันที เพราะรัฐบาลทำในสิ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการ ไม่เปิดเงื่อนไขที่เป็นประโยชน์ให้แก่ พคท. ใช้โจมตีรัฐบาลได้ ทำให้ พคท. ไม่สามารถรุกทางการเมืองได้อีกต่อไป

ซึ่งจะนำไปสู่การพ่ายแพ้ของ พคท. ตามกฎสงครามปฏิวัติ ในที่สุดเมื่อสถานการณ์มาถึงจุดที่ฝ่ายรัฐบาลกลับเป็นฝ่ายรุกทางยุทธศาสตร์การเมืองได้คนจะเลิกเข้าป่า แต่คนในป่าจะออกมามอบตัวมากขึ้น

เมื่อมาถึงสถานการณ์เช่นนี้ นับเป็นโอกาสทองของฝ่ายรัฐบาลที่ควรใช้กำลังเข้าทำการรุกใหญ่ทางทหารต่อฐานที่มั่นต่างๆ เพื่อกำจัด ทปท. หัวดี้อันที่ต่อสู้ยู่ให้หมดสิ้นไปในเวลาอันสั้น และนี่ก็คือสถานการณ์ของการเกิดสงครามรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการยุติสถานการณ์สงครามยืดเยื้อ ของ พคท. ได้ทันที การสงครามขั้นนี้ ฝ่ายรัฐบาลจะได้รับความร่วมมือจาก ทปท. ที่ออกมาอย่างเต็มที่ เพราะนโยบายและการปฏิบัติของรัฐบาลตอบสนองความต้องการของคนที่เคยอยู่ในป่า ผู้มอบตัวจะนำกำลังของรัฐบาลไปค้นหาทำลายที่มั่นต่างๆ จนหมดสิ้น รวมทั้งที่ยังยึดมั่นอยู่ในอุดมการณ์ก็จะถูกทำลายถ้าไม่ยอมมอบตัวในที่สุด

จากชัยชนะทางการทหารของฝ่ายรัฐบาลใน “ยุทธการช่องช้าง” และความสำเร็จของนโยบาย “ได้ร่มเย็น” จึงอาจกล่าวได้ว่าถ้าพลเอก ชาญ สนิทานนท์ ไม่มาเป็นแม่ทัพภาคที่ ๔ คอมมิวนิสต์คงยังไม่หมดไปจากภาคใต้ เช่นเดียวกับที่เรากล่าวกันว่า “ไม่มีป่า คอมมิวนิสต์ครองเมือง”

ที่มาของภาพ : <https://www.thaipost.net/>

คำสั่งกองทัพบกที่ ๔
ที่ ๗๕๑/๒๕๒๔
คำสั่งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔
ที่ ๔๔๘/๒๕๒๔
เรื่อง นโยบายได้ร่มเย็น

“นโยบายได้ร่มเย็น” คือแนวความคิดที่จะนำความสงบสุขมาสู่พี่น้องชาวไทย ความสงบสุขร่มเย็นของพี่น้องประชาชนในภาคใต้จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความร่วมมือและความเข้าใจอย่างแน่นแฟ้น ระหว่างเจ้าหน้าที่กลไกรัฐ ซึ่งเป็นฝ่ายปกครอง และหากกระทำได้ก็จะสามารถแก้ปัญหาการก่อการร้ายจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) โจรคอมมิวนิสต์มลายา (จคม.) และกลุ่มโจรต่างๆ จนแก้ไขได้สำเร็จ ปัญหาการก่อการร้ายที่ก่อกวนบ่อนทำลายความมั่นคงของชาติทางภาคใต้ก็จะหมดสิ้นไป

ดังนั้น “นโยบายได้ร่มเย็น” ที่กำหนดขึ้นนี้จึงเป็นแนวความคิดในการเอาชนะศัตรูของชาติ แนวความคิดในการเอาชนะศัตรูของชาตินั้นเป็นยุทธศาสตร์ ฉะนั้น “นโยบายได้ร่มเย็น” นี้ จึงเป็นยุทธวิธีในการเอาชนะศัตรูของชาติทางภาคใต้ จึงให้ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งข้าราชการพลเรือน ตำรวจ และทหาร ยึดถือและปฏิบัติตามนโยบายดังต่อไปนี้โดยเคร่งครัด

๑. สร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทุกหมู่เหล่า โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติและศาสนา ไม่ว่าพี่น้องไทยพุทธไทยมุสลิม จะต้องได้รับการคุ้มครองจากกำลังของรัฐบาล ให้ปลอดภัยจากการคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ขบวนการโจรก่อการร้าย โจรคอมมิวนิสต์มลายา และกลุ่มโจรต่างๆ

๒. สร้างพื้นที่ชายแดนไทย - มาเลเซียให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย เพื่อสถาปนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของจังหวัดตามแนวชายแดนให้ดีขึ้น และยกระดับความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างไทย - มาเลเซีย ให้สูงขึ้น

๓. กำจัดอำนาจเผด็จการ อิทธิพล และอำนาจมืดที่ครอบงำให้หมดสิ้นไปโดยสันติวิธี เพื่อทำให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ามีสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๔. สร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่ปกครองกับราษฎรผู้ถูกปกครอง และขจัดความแตกแยกระหว่างเจ้าหน้าที่กับราษฎรให้หมดสิ้นไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๔

(ลงชื่อ) พลโท หาญ สีนานนท์
(หาญ สีนานนท์)
แม่ทัพภาคที่ ๔

และผู้อำนวยการป้องกันก่อกวนกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ภาค ๔

เอกสารอ้างอิง

นครศรีธรรมราช, ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช “เกิดถิ่นใต้” กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย , ๒๕๒๙.

บัญญัติ ขวาลศิลป์, พันเอกและสหายช่วง, “กระดุกเข้าบัว” พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงดาว, ๒๕๔๖.

บัญญัติ ขวาลศิลป์, พันเอก “จากใต้สู่อีสาน” กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย , ๒๕๒๘.

สรวง วงศ์สุวรรณเลิศ “พลเอกเปรม ดิถสุถานนท์ รัฐบุรุษคู่แผ่นดิน” กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พระอาทิตย์, ๒๕๔๕.

หาญ ถีนานนท์, พลเอก. “อุดมการณ์ทางการเมือง” กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๒๗.

หोजดหมายเหตุนายกรัชมมนตรี, พลเอก เปรม ดิถสุถานนท์ “สรุปเหตุการณ์ของรัฐบาลนายกรัชมมนตรีพลเอก เปรม ดิถสุถานนท์ (พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๓๐)” กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง, ๒๕๓๑.

กองทัพภาคที่ ๔ ในปัจจุบัน ที่มาของภาพ <http://www.army4.net/>

หัวอกพ่อ..

- มีลูกหญิงลูกชายตั้งหลายหน่อ
หัวอกคนเป็นพ่อคอยหล่อเลี้ยง
เรียนเมืองนอกเมืองนาหาเสปียง
รอฟังเสียงตามสายโทรรายงาน
- ส่งลูกเรียนเอกโทช่างโก้หรู
การเป็นอยู่ดูดีมีสุขคานต์
พบคนรักหลักแหล่งได้แต่งงาน
อยู่ถิ่นฐานบ้านแพนสุดแสนไกล
- ในวงศาคุณาญาติอาจอิจฉา
ชีวิตนี้มีค่าฟังปราศรัย
ผ่านลำปากมากมีพ่อดีใจ
หาмиใครไหนเปรียบหรือเทียบทัน
- มองหน้าต่างข้างฝาเหวว่าสุด
หวังเจอบุตรธิดาก่อนอาสัญ
ส่งเจ้าไปได้ดีทุกวัน
ส่วนพ่อนั้นอยู่บ้านพักคนชรา..
- เตือนกันไว้ชายหญิงอย่าทิ้งท่าน
ฝากลูกหลานบ้านไกลคอยไปหา
คนที่ปลื้มปิติคือบิดา
พ่อแอบยิ้มทิ้งน้ำตาผาสุกเอย..

กวีสาว ชาวเขียร์ใหญ่ เขียน ๒๑/๑๑/๒๕๖๔

ขอบคุณภาพจาก #น้องอ้อ กลุ่มข่าวคราวชาวเขียร์ใหญ่ค่ะ

ประวัติการเผยแพร่ปลูกยางพารา

รับเบอร์ในประเทศไทย

โดย ครุฑน้อย อุปรมัย อดีต สส., รพช, รมช, นครศรีฯ
ผู้นำเสนอข้อมูล ภรณี อุปรมัย (นาคเวช)

๑. ก่อนเข้าสู่ประเทศไทย

ต้นยางพารามีถิ่นกำเนิด ครั้งแรกในโลกที่ลุ่มแม่น้ำเมซอนในประเทศบราซิลทวีปอเมริกาใต้ ชาวอินเดียแดงได้ใช้น้ำยางมาทำเป็น แผ่นมุงหลังคา ประมาณ ๑๐๐ ปี มาแล้ว (เวลาที่บันทึก) ต่อมาชาวสเปนได้เข้าครอบครองตั้งเป็นประเทศขึ้นในท้องที่กว้างใหญ่นั้น เรียกว่าประเทศบราซิล ชาวสเปนคนหนึ่งได้นำต้นยางนั้น มาทดลองเพื่อขยายพันธุ์ครั้งแรกที่เมืองพาราอูริมฝั่งทะเลคาริเบียน ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศบราซิลได้เห็นว่าเจริญงอกงามดี ประชาชนจึงนิยมนำไปเผยแพร่ ปลูกขยายพันธุ์ไปยังเมืองต่างๆ และนิยมเรียกว่า ยางพารา ตามชื่อเมืองครั้งแรกและนิยมใช้ น้ำยางให้เป็นประโยชน์มากขึ้นในด้านอุตสาหกรรม เช่น เป็นส่วนผสมทำยางรถยนต์ ยางรถพื้นถนน และวัตถุอื่นๆ จนกลายเป็นสินค้าขายออกสำคัญของประเทศบราซิล อันเป็นปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจเพื่อที่จะผูกขาดการทำยางไว้แต่เพียงประเทศเดียวในโลก รัฐบาลบราซิล จึงห้ามมิให้นำเมล็ดหรือพันธุ์ต้นยางพาราออกนอกประเทศบราซิลเป็นอันขาด

พระยาภิรมย์ภักดี รัชกาลที่ ๕ แห่งสยาม

ยังมีเศรษฐีชาวฮอลันดา คนหนึ่งได้เคยไปเที่ยวที่ประเทศบราซิล แวะที่เมืองพาราโดยบังเอิญ ได้เห็นกิจการสวนยางพาราเจริญมาก มีความเป็นปึกแผ่นร่ำรวยให้แก่ประชาชนอย่างมหาศาล ก็มีความประทับใจเป็นอันมาก จึงคิดประสงค์ที่จะเผยแพร่การปลูกยางนี้ให้กว้างขวางเป็นประโยชน์แก่ชาวโลกมากยิ่งขึ้น เมื่อตัดสินใจอย่างนั้นแล้ว ก็คิดอุบายหาซื้อ จระเข้ตัวใหญ่จากลุ่มน้ำเมซอนได้ตัวหนึ่งจ้างให้คนงานทำสตาฟจระเข้ตัวนั้น อ้างว่าจะนำไปประดับฝาผนังคฤหาสน์อันโอโง่งของตนที่เมืองแอมสเตอร์ดัม ในการสตาฟจระเข้ซึ่งต้องรักษาอวัยวะภายนอกไว้ให้มากที่สุด ไม่ให้เน่าเปื่อยนั้น ส่วนที่หายากที่สุดตรงลูกนัยตาจระเข้ เศรษฐีผู้นั้นก็ออกอุบายให้ช่างนำสตาฟจระเข้นั้นไปเอาเมล็ดยางพารามา ๒ เมล็ดใช้แทนลูกนัยตาจระเข้ ซึ่งมีลักษณะและสีคล้ายกับตาธรรมชาติของจระเข้มากที่สุด

เมื่อस्ताฟจะเข้าตัวใหญ่ได้เสร็จแล้ว ก็นำจะเข้้นักกลับบ้านประเทศฮอลแลนด์ ตอนออกจากเมืองพารา ลงเรือไฟกลับทวีปยุโรป ด้านศุลกากรก็ไม่สงสัยอะไร เพราะไม่เฉลียวใจเลยว่า ลูกตาจะเข้ก็คือเมล็ดพันธ์อย่างพารา พอมมาถึงแอมสเตอร์ดัมแล้วเศรษฐีผู้นั้นก็แขวนจะเข้स्ताฟนั้น ไว้ที่คฤหาสน์ของตนอยู่เป็นปี เพื่อไม่ให้คนทั้งหลาย สงสัย โดยเฉพาะถ้าความทราบถึงรัฐบาลบราซิลแล้วก็อาจเกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศขึ้นได้

ในระหว่าง ๑ ปีนั้น เศรษฐีผู้นั้นก็แสวงหาที่ดิน ที่จะนำเมล็ดข่างพารา ๒ เมล็ดนั้นไป ทดลองปลูก ความคิดของเศรษฐีก็มุ่งมายังประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของประเทศฮอลแลนด์ เมื่อหาที่ดินได้แล้ว เศรษฐีก็เอา เมล็ดข่างพาราที่ทำลูกน้อยตาจะเข้้นั้น นำมาปลูกในประเทศอินโดนีเซียปรากฏว่าเมล็ดพันธ์ข่างได้ขึ้น เติบโตอย่างรวดเร็ว เพราะมีภูมิประเทศ และดินฟ้าอากาศอยู่ในโซนเดียวกันกับประเทศบราซิล ในอเมริกาใต้ เพราะต้องคอยอยู่ถึง ๗ ปี จนต้นข่างนั้นออกลูกเป็นเมล็ดข่างพารา หลังจากนั้นได้นำเมล็ดพันธ์ข่างพาราไปปลูกในสวนข่างของตน แต่เศรษฐี ใจบุญผู้นี้ ไม่ได้ห้ามตรงกันข้ามกลับส่งเสริมให้ประชาชนปลูกข่างพาราได้ด้วย ดังนั้นในช่วงเวลาไม่เกิน ๒๐ ปี ข่างพาราก็ขยายพันธ์ ไปทวีป ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นสินค้าออก นำรายได้เป็นเงินภาษีออกให้แก่รัฐบาล เมืองขึ้นของฮอลันดาอย่างมหาศาล

๒. เผยแพร่เข้าสู่เมืองไทย

ในสมัยที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์ เป็นเจ้าเมืองตรังอยู่นั้น ท่านได้ทราบว่ทางประเทศมลายู ซึ่งเป็นเมือง ขึ้นของอังกฤษ ได้ปลูกข่างพาราขึ้นงอกงามดี และเป็นผลดีอย่างยิ่งเพราะได้ทำให้ประชาชนมีอาชีพหนักขึ้นอีกอย่างหนึ่ง คือการทำสวนข่างพารา นี้ เจ้าคุณรัชฎา จึงได้นำพันธ์ต้นข่างจากประเทศมลายู มาปลูกครั้งแรกในประเทศไทย ที่เมืองตรัง ขณะนั้นต้นข่างพาราที่ปลูกครั้งแรกก็ยังคงยืนต้นให้เห็นอยู่ที่เมืองตรัง หลังจากนั้นมาแล้ว ก็ขยายเผยแพร่ การทำสวนข่างทั่วประเทศไทย

๓. เผยแพร่เข้าสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑) ในอำเภอกงสูงก่อน ในสมัยที่หลวงประจันต์ จุฑารักษ์ เป็นนายอำเภอกงสูง อยู่ประมาณ ๕๐ ปี มา นี้ ท่านเห็นว่าทางจังหวัดตรังมีการปลูกข่างพารากันได้ผลดี ท่านจึงได้ส่งเสริมให้ชาวบ้านหรือประชาชนทั่วไปปลูก ข่างพาราขึ้น

ครั้งแรกปลูกในตำบลนาไม้ไผ่ในที่ดินของ นายชื่น ศรีรักษา ต่อมาได้เป็นกำนันตำบลนาไม้ไผ่ คนทั้งหลาย เรียกเขาว่า “ กำนันชื่น ” ซึ่งหลังจากทดลองครั้งแรกที่ ต.นาไม้ไผ่ แล้วไม่นานประชาชนก็ปลูกกันเอง อย่างแพร่หลาย ตลอดมาจนบัดนี้

๒) แพร่หลายเข้าสู่อำเภอดวงอย่างรวดเร็วเมื่อประมาณ ๔๐ ปีมานี้ (เวลาขณะที่ยังตั้ง) พวกจีนฮกจิว อพยพมาจากประเทศมลายู มาบุกเบิกแถวสถานีนาบอน คลองจ้ง อำเภอกงสูง และสถานีคลองจันตี อำเภอดวง ได้เริ่มปลูกข่างอย่างขนานใหญ่ ขณะนั้นขุนราชภูรักษา เป็นนายอำเภอดวง ก็ได้ส่งเสริม ให้คนไทยในอำเภอดวง ปลูกข่างบ้าง ต่อจากนั้นไม่นาน ข่างพาราก็ขยายไปทั่วอำเภอดวง

๓) เข้าสู่เมืองนครศรีธรรมราช เฒ่าแก่ชุนหงวน ลิมปิชาติ ได้ไปประเทศมลายู และได้เก็บพันธ์ข่าง มาให้นายสร้าง มิตรกุล ลูกเขยมาปลูกที่บ้านสันตโยก่อน หลังจากนั้นแพร่หลายไปทั้งอำเภอ

๔) การแพร่หลายเข้าสู่อำเภอรัตนพิบูลย์ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๗๐ นายกลิ่น อุประมัย ได้ไปทำสวน ที่สวนพุดหงส์ใกล้ตลาดไม้หลายเตี้ยวนี ได้ปลูกข่างครั้งแรกในอำเภอรัตนพิบูลย์ ตำบลหินตกต่อเขตตำบลเสาชอง

ณ เวลาไล่เลี่ยกันนั้น ชาวไทยอิสลามจากตำบลท่าเรือ
อำเภอเมืองนครศรีฯ ได้ไปหาที่ดินที่บ้านควนรูย
ปลูกยางพารา จึงได้แพร่หลายไปทั่วอำเภอร่อนนุ้ย

๕) อำเภออื่นๆ คือ ชะอวด, ท่าศาลา,
ลิซล, ขนอม, หุ้งใหญ่ ก็ได้นิยมปลูกกันขึ้นตามลำดับ
ส่วนอำเภอปากพนัง, หัวไทร, เขียวใหญ่ ไม่เหมาะการทำ
สวนยางจึงเกือบจะไม่มีเลย

วิธีทำสวนยาง กรีดยาง ซึ่งท่านนำมาเป็นตัวอย่างที่จังหวัดตรัง

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าเจ้าคุณรัชฎานุประดิษฐ์ เป็นผู้ให้กำเนิด การทำสวนยางในประเทศไทย ซึ่งชาวสวนยาง
และประชาชนทั่วไป ควรรำลึกถึงท่านด้วยความกตัญญูทดแทนอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

ภาพเจ้าคุณรัชฎานุประดิษฐ์ วิธีทำสวนยาง,กรีดยาง ซึ่งท่านนำมาเป็นตัวอย่างที่จังหวัดตรัง

สมุทรัชฎานุสรณ์ในพิธีเปิดอนุสาวรีย์ถาวร พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (คอ ซิมบี้ ณ. ระนอง) ณ. จังหวัดตรัง

๑๐ เม.ย ๒๕๙๔

จดหมายเหตุเรื่องโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รศ.ดร.สีบพงศ์ ธรรมชาติ

วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นวันกำเนิดมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยถือเอาวันลงพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นหลัก

ครั้น ๕ ปีต่อมา ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๔๑ มหาวิทยาลัยฯ ก็เปิดสอนนักศึกษารุ่นที่ ๑ เป็นความโชคดีของชาวนครศรีธรรมราช และชาวไทยภาคใต้ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีในขณะนั้น มาประชุมสัญจรหรือ ค.ร.ม.

นขมื่น สถานที่ประชุมคือศาลา ๑๐๐ ปี วัดพระมหาธาตุ วรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช หรือวัดพระบรมธาตุ นครศรีธรรมราช ก่อนถึงวันประชุมของ ค.ร.ม. นขมื่น ชาวนครศรีธรรมราชได้นัดประชุมบรรดาผู้ที่สนใจบ้านสนใจเมืองเป็นพิเศษประมาณ ๓๐ คน เพื่อนำเสนอเรื่องสำคัญต่อที่ประชุม ค.ร.ม.ที่ห้องประชุมพุทธสมามคม นครศรีธรรมราช พระเทพวินยาภรณ์ (ขณะนั้น พระราชธรรมสุธี) เจ้าอาวาสวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานฝ่ายฆราวาส การประชุมก่อนการมาประชุมของ ค.ร.ม. สัญจรของชาวนครศรีธรรมราชรวม ๓ ครั้ง มติที่ประชุมเสนอของบประมาณเรียงลำดับความสำคัญ เช่น สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ถนนสี่ช่องจราจรหัวถนนไปหัวไทร พุทธภูมิ ถนนเทิดพระเกียรติ (เพื่อแก้ปัญหาคอขวดสี่แยกปากนครเพราะด้านข้างเป็นที่ดินของเอกชน) การจราจร และน้ำ เป็นต้น ผลการประชุมของ ค.ร.ม.นขมื่น อนุมัติโครงการและงบประมาณ ๔ รายการ ตามลำดับ ในครั้งนั้น นำความปลอบปล้ำมาสู่ชาวนครศรีธรรมราชและชาวไทยภาคใต้เป็นอย่างดี

โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ที่มาของภาพ : <https://hospital.wu.ac.th/>

เมื่อได้รับอนุมัติการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์และเปิดสอนในปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว กลุ่มคิดและดำเนินการเพื่อให้มีสำนักวิชาแพทยศาสตร์ทั้งในส่วนของคณะกรรมการณรงค์ฯ บุคลากรมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ คลังสมอง และชาวนครศรีธรรมราชที่สนใจก็ร่วมคิดและดำเนินการต่อ และตั้งปณิธานกันว่าภายใน ๕ ปี จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เพื่อเป็นที่ฝึกและปฏิบัติของนักศึกษาแพทย์ซึ่งมีปีละ ๔๘ คน คัดเลือกจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ตอนบนและตอนกลาง

ที่มาของภาพ : <https://hospital.wu.ac.th/>

เวลาผ่านไปสองปีกว่าเป็นโชคดีของชาวนครศรีธรรมราชอีกครั้งหนึ่ง เมื่อทางรัฐบาลสื่อสารมาว่ามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีโครงการใหญ่อะไรบ้างมีงบประมาณพันกว่าล้าน อธิการบดีในขณะนั้นได้สอบถามความเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ส่วนหนึ่ง ในที่สุดก็ได้คำตอบคือสร้างโรงพยาบาลหรือต่อมาใช้ชื่อว่าศูนย์แพทยมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เพื่อให้เป็นสถานที่ปฏิบัติทางการแพทย์ของนักศึกษาและให้บริการรักษาผู้ป่วยด้วย ต่อมาก็มีการดำเนินการตามขั้นตอนลำดับการงบประมาณและการก่อสร้าง ก่อนที่งบประมาณจำนวนนี้จะมานั้นได้มีการประสานงานกับนักการเมืองระดับชาติที่วัดพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ในวันมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ ณ หนองวัดพระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช การประสานงานดำเนินการต่อไปสู่รัฐบาล รัฐมนตรี และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง (เลขานุการ สกอ. ขณะนั้น เเดินเรื่องต่อ) ด้วยหลายฝ่ายร่วมมือกันอย่างแข็งขันความสำเร็จจึงได้เกิดตามมาอย่างน่าภาคภูมิใจและหาญเหนียว

ครั้นต่อมาเกิดปัญหางบประมาณไม่พอสร้างด้วยเวลาผ่านไปวัสดุขึ้นราคา จึงมีการเสนอขอของบประมาณเพิ่ม ๒ ครั้ง สุดท้ายเสนอของบประมาณ ๕,๖๐๐ ล้านบาท เข้าที่ประชุม ค.ร.ม.สัญญา ที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในครั้งนี้ต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งในการประสานงานเพื่อให้ ค.ร.ม. อนุมัติงบประมาณก้อนนี้ แม้กระทั่งการทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีสาธารณสุข และนักการเมืองในฝ่ายรัฐบาลในขณะนั้นมีน้ำหนักในการผลักดันให้ ค.ร.ม.อนุมัติงบประมาณก็ต่อทำ ที่สำคัญคือมีสการท่านเจ้าคุณพระเทพวินยาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดพระมหาธาตุวราวิหาร ในขณะนั้นได้เมตตามอบกับนายกรัฐมนตรีเรื่องโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เพราะก่อนที่จะไปประชุม ค.ร.ม.สัญญา หรือหัวรั้นกษมึ้นนั้นนายกรัฐมนตรีมากับบวชพระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราชก่อน และประชุมในวันรุ่งขึ้น

ในการประชุมที่เกาะสมุยนั้น อดีตอธิการบดีฯ รองอธิการบดีฯ และผู้ช่วยอธิการบดีฯ รวม ๓ ท่านไปร่วมสังเกตการณ์ด้วย ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชในขณะนั้นทำงานในเรื่องนี้อย่างขยันขันแข็ง จริงจังมาก วันนั้นมีการติดตามข่าวกันตลอดทั้งวัน เมื่อถึงวาระการประชุมเรื่องงบประมาณของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ข่าวบอกว่าข้ามไปก่อน นั่นคือให้รองนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่งตรวจสอบรายละเอียดเสียก่อนเพื่อความรอบคอบ และบ่ายใกล้เย็นของวันนั้นเสียงโทรศัพท์ของผู้ว่าฯ บอกว่า “อาจารย์งบประมาณผ่านเรียบร้อยแล้ว” เป็นข่าวดีที่ดีที่สุดๆ ในชีวิตข่าวหนึ่ง ยากจะบรรยาย ในไม่ช้าข่าวโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ได้รับอนุมัติจาก ค.ร.ม. นกษมึ้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก็แพร่สะพัดไปในกลุ่มบุคลากรทุกฝ่าย และชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช บัดนี้การก่อสร้างโรงพยาบาลที่สำคัญยิ่งของชาวนครศรีธรรมราช ชาวใต้ และชาวไทย ได้เริ่มขึ้นแล้วจากงบประมาณทั้งสิ้น

๕,๖๐๐ ล้านบาท จำนวนเตียงผู้ป่วย ๗๕๐ เตียง แม้ช่วงระหว่างทางกว่าจะมาถึงวันนี้จะมีอุปสรรคหนักเบาอยู่บ้าง แต่ผู้ที่เกี่ยวข้องก็ได้พยายามแก้ไขจนปัญหาต่างๆ ลุล่วงไปด้วยดีได้ และดำเนินการสร้างต่อไปได้อย่างราบรื่น ผู้บริหารชุดปัจจุบันได้พยายามดูแลควบคุมการก่อสร้างให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามสัญญาคือในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่เนื่องจากปัญหามีอยู่บ้างเป็นต้นว่าฝนฟ้าของภาคใต้ที่ไม่ค่อยเอื้ออำนวยให้ก่อสร้างได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นอาจจะสร้างเสร็จสมบูรณ์ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ในขณะที่โรงพยาบาลศูนย์แพทย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ของท่านได้ให้บริการมาหลายเดือนแล้วมีหลายแผนก เฉลี่ยมีผู้เข้ารับบริการประมาณวันละ ๑๐๐ คน บัดนี้ความฝันและความตั้งใจของชาวนครศรีธรรมราช ชาวมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ชาวไทยภาคใต้ ที่จะมีโรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้ตั้งฝันและสมความตั้งใจแล้ว ขอขอบคุณทุกท่านที่มาร่วมเปิดป้ายโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จากใจชาวมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รศ.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ

อาทิตย ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๐

๕

ความเหมือนที่แตกต่าง

(ตอนสามเกลอพิการคนละด้านกัน)

ลุงสืบสาน หลานดาขุน / รวบรวม

นิทานนี้ไม่มีหนังสืออ้างอิง แต่ฟังจากคนโบราณรุ่นปู่เล่าให้ฟัง ผู้เขียนนำเอาธรรมะมาสอดแทรกเข้าไปบ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริง แต่ต้องขออนุญาตเล่าเป็นคำร้อยกรองว่าดังนี้....

นิทานเล่าว่าชานมานานนม
มีสามนายกายพิการนิทานไทย
เป็นเพื่อนเกลอเสมอมิตรสมจิตหมาย
คนที่หนึ่งสองขาด่วนแต่ใจงาม

คนที่สองและสามด้อยตามติด
คนหนึ่งนั้นสองตาบอดให้ระกำ
คนหนึ่งนั้นสองตาดีพิการ
ร่วมปรองดองต้องการงานสิ่งใด

อยู่มานานงานปีใหม่ไม่ไกลบ้าน
จะไปเที่ยวแต่ไปได้เพียงสองคน
อยากไปดูดอกไม้ไฟไม่เคยเห็น
คนขาด่วนเต็มใจไม่ไปงาน

งานยิ่งใหญ่ดอกไม้ไฟมีหลายหลาก
ตาพิการต่างนั่งดูสองหูฟัง
พอเขาจุดแสงไฟโพลงโด่งไปไกล
ไม่มีเสียงเพียงแต่โด่งฟุ้งไปไกล

นายตาบอดสอดสายหูดูไม่เห็น
ไม่มีแสงไม่ได้โด่งดังระงม
พองานเลิกรีบดำเนินเดินกลับบ้าน
ส่วนขาด่วนอยู่กับบ้านคอยรับฟัง

ตาพิการและหูตึงมาถึงบ้าน
ตาดีแต่หูตึงเป็นอย่างไรร
คนตาดีบอกความตามที่เห็น
ฝ่ายหูดีแต่ตาบอดสอดทันที่

สามคนสนทนกันสนทนกัน
อยู่ที่ไหนก็อย่างไรไม่บอกนาม
แต่ร่างกายเกิดพิกลคนทั้งสาม
ทุกเมื่อยามอยู่ติดบ้านมีงานทำ
เพื่อนร่วมจิตไปไหนได้ไม่ระลำ
เพื่อนต้องนำทางเดินดำเนินไป
ร่วมประสานฐานมิตรจิตแจ่มใส
พอเข้าใจกันได้คลายกังวล
ทั้งสามทำร่วมใจไม่สับสน
ขาด่วนทนอยู่กับเหย้านั่งเฝ้าบ้าน
สิ่งนั้นเด่นต้อยอย่างไรไม่ไขขาน
ให้สองท่านมาบอกข่าวเล่าให้ฟัง
คนก็มานั่งดูชมได้สมหวัง
คนตาดีนั่งมองเด่นเห็นเปลวไฟ
เป็นเปลวใหญ่กระจายฟุ้งฟุ้งไฟไส
สีสวยใสแตกต่างช่างน่าชม
เสียงดีเด่นก้องดังฟังเหมาะสม
เสียงผสมหนักเบาเรานั่งฟัง
ทั้งสองท่านชื่นชมสมใจหวัง
สนุกจึงขอช่วยบอกดอกไม้ไฟ
ต่างเล่าชานให้ขาด่วนควรเลือกใสม
ดอกไม้ไฟที่ว่าน่าจะดี
มันโด่งเด่นมากมายมีหลายสี
มันไม่มีโด่งแต่ดังที่ฟังมา

เพียงแต่ดั่งไม้โด่งไม้โค้งคด
คนขาด่วนฟังคำพร้องทั้งสองรา
คนตาดีว่าเพียงแต่โด่งแต่ไม่ดั่ง
ขาด่วนว่ารำคาญเหลือเชื่อใครดี
คนตาบอดยังยืนยันว่ามันดั่ง
โด่งกับดั่งฟังดูไม่รู้จบ
ทั้งสามคนพิจารณาคนละด้านกัน
ต้องยอมรับและต้องแยกว่าแตกต่าง
นิทานนี้มีธรรมะพระสอนสั่ง
ต่างมุมมองสองท่านคนละด้านกัน
ต้องยอมรับความบกพร่องทั้งสองคน
พิจารณาคนหนึ่งหูคนหนึ่งตา

เสียงใสสดสุดเทียบทันจะสรรหา
ไม่รู้ว่าโด่งหรือดั่งฟังใครดี
ตาบอดฟังว่าดั่งเด่นเป็นสักขี
นิทานนี้โด่งกับดั่งยังไม่จบ
หูตึงยังเห็นโด่งจริงสิ่งประสพ
ถ้าค้นพบเพราะว่าใจไม่ปล่อยวาง
สร้างสรรคืออย่าหมางเมินอย่าเหิน
ควรปล่อยวางต่างร่วมรู้อยู่ด้วยกัน
โด่งหรือดั่งช่วยกันคิดไม่ผัดผัน
เพราะเชิงชั้นชินประสพที่พบมา
อย่ายึดตนเป็นหลักอ้างสร้างปัญหา
พิจารณาทวนทบทพบความจริง....

หมายเหตุ ---ความเหมือน คือคนทั้งสามพิจารณาเหมือนกัน
---ที่แตกต่างคือพิจารณาคนละอย่างกัน --คนขาด่วนตาดีหูดี ---คนตาบอดหูดีขาดี คนตาดีหูตึงไม่ได้ยิน
ขาดีด้วย (ทั้งสามเพื่อนเกลอ ด้วยกัน และพิจารณาแต่กำเนิด)

สาระข่าว : องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ข่าวประชาสัมพันธ์ ฝ่ายการประชาสัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

สาระข่าวองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เริ่มต้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกิจกรรมที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่นำมาลงในสารานุกรมศรีธรรมราช ฉบับประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๕ มีดังนี้

ตั้งแต่ช่วงเช้าถึงเย็นของวันจันทร์ที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ นายกของเร "กนกพร เดชเดโช" นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ลงพื้นที่ขอม เปิดพื้นที่ชายทะเลเขาพลายดำ (ในสวนพื้นที่ของ อบจ.) ให้ประชาชนเที่ยวพักผ่อนในช่วงวันหยุดยาว เทศกาลปีใหม่ไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่เก็บค่าจอดรถ แจกน้ำดื่ม มอบปฏิทินปีใหม่สร้างมาตรการป้องกันโควิด-19 ดูแลความปลอดภัยชายทะเลพร้อมด้วย ว่าที่ ร.ต.พีระพันธุ์ สุวรรณโสภาส ที่ปรึกษานายกฯ นายสุชาติ เจริญวงศ์ เลขาธิการนายกฯ และเจ้าหน้าที่ อบจ.นคร.ขอขอบคุณความร่วมมือจาก สจ.พงศกร ชูพันธ์ เขตอำเภอขนอม สจ.รุกรทอง ชลสินธุ์ เขตอำเภอลิขลิ อำเภอขนอม สภ.ขนอมเทศบาลตำบลอ่าวขนอม อสม. และอาสาสมัครในพื้นที่ทุกท่าน

ทุกศาสนามีคุณค่า!!พี่น้องมุสลิมทุกมัสยิด ครูพี่รอดูอินทุกแห่งในนครต้องได้รับการดูแล!! “กนกพร”นายกองของเราทำให้เป็นจริง!!

วันพุธที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น. นายก กนกพร เดชเดโช นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานการประชุมร่วมกับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช โต๊ะอิหม่าม ผู้นำศาสนาอิสลามจากมัสยิดทุกแห่งรวม ๑๒๗ แห่ง จากทุกอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ ศาลาประชาคม - โรงละคร อบจ.นคร. พร้อมด้วย นายพิทักษ์เดช เดชเดโช ที่ปรึกษา รฆ.กระทรวงพาณิชย์ คณะผู้บริหารสมาชิกสภา อบจ.นคร. เพื่อเตรียมพร้อมข้อมูล แนวทางวิธีการนำ อบจ.นครศรีธรรมราช เข้าสนับสนุนการเรียนการสอนฟัรดูอีนของทุกมัสยิดสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะของและส่งเสริมอาชีพให้พี่น้องมุสลิมและเครือข่ายมุสลิมะห์นครศรีธรรมราช สนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการมัสยิดกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

วันอังคารที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ลานหน้าสมาคมกีฬาแห่งจังหวัดนครศรีธรรมราช สนามกีฬาากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช เวลา ๑๐.๓๐ น. นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานมอบชุดตรวจ ATK (Professional use) ให้แก่นักกีฬา ผู้ฝึกสอน และเจ้าหน้าที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ๒๕๖๕ คัดเลือกภาค ๔ ระนองเกมส์ จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด งบประมาณ ๒๒๕,๐๐๐.-บาท นายก กนกพร เดชเดโช และคณะผู้บริหาร อบจ.นศ. ได้ร่วมให้กำลังใจ อวยพร นักกีฬา ผู้ฝึกสอนและเจ้าหน้าที่ทุกคน โดย อบจ. นครศรีธรรมราชเข้าสนับสนุนชุดตรวจ ATK ให้แก่นักกีฬา ผู้ฝึกสอนและเจ้าหน้าที่ที่มจังหวัดนครศรีธรรมราชในครั้งนี้ โดยการประสานจากสมาคมกีฬาแห่งจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อประโยชน์ในมาตรฐานการกีฬานครศรีธรรมราชในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๕

วันพุธที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๑.๐๐ น. นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานเปิดโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการ ฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพผลิตรถเข็นสำหรับคนพิการ ณ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป อบจ.นศ. สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ร. ๙ ร่วมด้วยคณะผู้บริหาร อบจ. หัวหน้าส่วนราชการผู้แทนพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช นายกสมาคมคนพิการจังหวัดนครศรีธรรมราช เจ้าหน้าที่และผู้พิการที่เข้าอบรม นายก กนกพร เดชเดโช นำ อบจ.นศ. จัดอบรมอาชีพให้ผู้พิการคราวนี้ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ เพื่อส่งเสริมยกระดับให้ผู้พิการในจังหวัดนครศรีธรรมราชสร้างอาชีพ มีคุณค่า มีความภูมิใจในตัวเอง ทั้งนายก กนกพรฯ ได้มอบกระเป๋าน้ำดื่มใหม่เป็นของขวัญให้ผู้พิการและกล่าวว่า พร้อมที่จะส่งเสริมอาชีพให้ผู้พิการในรูปแบบต่างๆอีกมากมาย เช่น การขายถือเต๋อริ์ การขายสินค้าออนไลน์ การประกอบอาหาร การผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์สำหรับผู้พิการ ฯลฯ โดยในวันศุกร์ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๔.๐๐ น. นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เข้ามอบรถเข็นสำหรับผู้พิการจำนวน ๒๕ คัน ในโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการ ฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพผลิตรถเข็นสำหรับคนพิการ ณ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป อบจ.นศ. สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ร่วมด้วยคณะผู้บริหาร อบจ. หัวหน้าส่วนราชการผู้แทนพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช นายกสมาคมคนพิการจังหวัดนครศรีธรรมราช

นายกของเรา สร้างการมีส่วนร่วม ชาวทุ่งปรัง สิบล ลงมติเอกฉันท์ให้ อบจ.ถอนสภาพ “ป่าสนสร้อย” เตรียมพัฒนา
สนามกีฬาอำเภอสิบลกว่า ๑๗๒ ไร่

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๕ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๓๐ น.นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครศรีธรรมราชพร้อมด้วย นายอรรถ ฑูธิต ฑูธิต ว่าที่ ร.ท.ยุทธการ รัตนามาศ รองนายกฯ ว่าที่ ร.ต. พีรพันธุ์ สุวรรณโสภาส ที่ปรึกษานายกฯ นายคิลป์ชัย สุนทรหมักฎฐ์ เลขานุการนายกฯ ว่าที่ ร.ต.หญิง รุกรทอง ชลสินธุ์ สมาชิกสภาเขตอำเภอสิบล ร่วมรับฟัง รับข้อคิดเห็นในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน หมู่ ๑๐ ตำบลทุ่งปรัง อำเภอสิบล ณ ศาลาหมู่บ้านจอมพิบูลย์ หมู่ ๑๐ ตำบลทุ่งปรัง ในการที่ อบจ.นครศรีธรรมราชขอถอนสภาพที่ดินและขอใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ “ป่าสนสร้อย” จำนวน ๑๗๒ ไร่ ในพื้นที่สนามกีฬาอำเภอสิบล ถนนนครศรีฯ - สุราษฎร์ หมู่ ๑๐ ตำบลทุ่งปรัง เพื่อ อบจ.นครศรีธรรมราช จะสามารถใช้งบประมาณปรับปรุงพัฒนาสนามกีฬาอำเภอสิบลได้อย่างสมบูรณ์ที่ประชุมหมู่บ้านมีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๐ เป็นประธาน พร้อมด้วยนายสันติ พันธวาทิ นายก อบต.ทุ่งปรัง นางอรรชรณ จิตต์เขมรินทร์ กำนันทุ่งปรัง ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลทุ่งปรังร่วมรับฟัง พร้อมด้วยประชาชนในพื้นที่ที่เข้าประชุมต่างแสดงความเห็นด้วยและยินดีที่ อบจ.นครศรีธรรมราชจะขอใช้พื้นที่เพื่อจะได้พัฒนาการกีฬาและพัฒนาพื้นที่ เพื่อประโยชน์สาธารณะของอำเภอสิบล ลงมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ในคำร้องขอของ อบจ.นครศรีธรรมราช หลังจากผ่านการทำประชาคมหมู่บ้าน หมู่ ๑๐ ตำบลทุ่งปรัง อำเภอสิบล เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๕ เสร็จเรียบร้อย นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มอบหมายให้ ว่าที่ ร.ท. ยุทธการ รัตนามาศ รองนายกฯ ว่าที่ ร.ต. พีรพันธุ์ สุวรรณโสภาส ที่ปรึกษานายกฯ นายคิลป์ชัย สุนทรหมักฎฐ์ เลขานุการนายกฯ ดำรวจพื้นที่สาธารณะประโยชน์ (ป่าสนสร้อย) ตำบลทุ่งปรัง อำเภอสิบล มีเนื้อที่ ๑๗๒ ไร่ ซึ่งอบจ. นครศรีธรรมราช จะดำเนินการพัฒนาให้เป็นสนามกีฬาประจำอำเภอสิบลและประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช แห่งที่ ๓ แบบครบวงจรอีกทั้งให้เป็นพื้นที่สวนสาธารณะศูนย์กลางการออกกำลังกายและจัดกิจกรรมการกีฬาของชาวสิบล ต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชจัดอบรมส่งเสริมอาชีพการทำน้ำมะพร้าวสกัดเย็นให้กลุ่มผู้พิการและประชาชน
ทั่วไป ณ เรินท่าหารีสอร์ท บ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น. นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช มอบหมายให้นายอรรถ ฑูธิต รองนายก อบจ.นครศรีธรรมราช เป็นประธานเปิดอบรมส่งเสริมอาชีพการทำน้ำมะพร้าวสกัดเย็นให้กลุ่มผู้พิการและประชาชนทั่วไป ณ เรินท่าหารีสอร์ท บ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช นายอรรถ ฑูธิตฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร อบจ.นศ. หัวหน้าส่วนราชการ นายก อบต.กำโลน ได้ร่วมพบปะให้กำลังใจผู้เข้าอบรมจากการสนับสนุนการส่งเสริมอาชีพให้ผู้พิการและประชาชนทั่วไป และนายอรรถ ฑูธิต ได้มอบรถเข็นสำหรับผู้พิการ ผ่านทางนายวิระ เขนย นายกสมาคมคนพิการจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อไปกระจายมอบให้ผู้พิการในครอบครัวที่มีรายได้น้อยในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

น้ำท่วมเมืองนคร ต้องหมดไป “กนกพร” นายกรัฐมนตรีของเรา “ชัยชนะ” ผู้แทนของเรา ทำได้ ทำจริง

เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ นาย กนกพร เดชเดโช นายกรัฐมนตรีบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช มอบหมายให้ ร.ท. ยุทธการ รัตนมาศ รองนายก อบจ.นครศรีธรรมราช สจ. สรพงษ์ คงสำราญ ส.จ.อำนาจ ไกรนุกูล ส.อบจ. เขตอำเภอเมือง โดยการประสานของ สส.ชัยชนะ เดชเดโช รองเลขาธิการพรรค ประชาธิปัตย์ ลงพื้นที่สำรวจคลองชลประทานจากวงเวียนนอกไร่ ตำบลโพธิ์เสด็จ ถึง หมู่บ้านการเคหะ สะพานยาว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นข้อมูลขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมชลประทาน เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

ขอขอบคุณ ผอ. สำนักชลประทานที่ ๑๕ และคณะ

สร้างแล้ว!! สนามฟุตบอลแบบมีหลังคา แห่งแรกของ อ.ฉวาง!! “กนกพร” นายกรัฐมนตรีของเรา “สจ.บักโอ” จับมือทุ่มเท เพื่อลูกหลานชาวฉวาง ฉวาง

หลังจาก นาย กนกพร เดชเดโช นายกรัฐมนตรีบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้อนุมัติก่อสร้างสนามฟุตบอลแบบมีหลังคา ขนาดกว้าง ๒๒ เมตร ยาว ๔๒ เมตร งบประมาณ ๖,๒๗๔,๑๒๗.๙๐.- บาท ตั้งติดสำนักงานอบต. ฉวาง หมู่ ๓ ตำบลฉวาง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการเสนอผลักดันของ สจ. บักโอ ก้องเกียรติ เกตุสมบัติ สมาชิกสภา เขตอำเภอฉวาง ขณะนี้ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างมาแล้วตั้งแต่วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๔ และภายในเดือน เมษายน ๒๕๖๕ นี้เยาวชนและประชาชนชาวฉวางและชาวฉวาง จะได้มีสนามฟุตบอลมาตรฐานแบบมีหลังคาแห่งแรก เป็นศูนย์กลางพัฒนาการกีฬา และเป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ในกิจกรรมสาธารณะต่างๆ ในพื้นที่ต่อไป

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุม อบจ.นครศรีธรรมราช ชั้น ๕ นาย กนกพร เดชเดโช นายกรัฐมนตรีบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยว นำผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ROAD SHOW ๔ จังหวัด พร้อมด้วย คณะผู้บริหารนางไพรวัลย์ ศรีเทพ ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนครศรีธรรมราช นางพิชญ์ฉวี ผู้อำนวยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช

“กนกพร”นายกของเรา ทำให้แล้ว!!! ตามชาวบ้านร้องขอถนนสายวังหงส์ ลานสกา / ถนนคอนกรีต บ้านใหม่ดงเขาแก้ว

วันจันทร์ที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น. นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ลงพื้นที่ตรวจติดตามการก่อสร้างถนนสายวังหงส์ - บ้านโนไไร่ หมู่ ๗ ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา กว้าง ๔ เมตร ยาว ๘๐๐ เมตร พร้อมด้วยนายสุชาติ เจริญพงศ์ เลขานุการนายกฯ นายวรุฒิ มาแก้ว กำนันตำบลลานสกา ผู้ใหญ่บ้านประธานสภาและสมาชิกสภา อบต. ลานสกา นายสิงหา พุทนต์ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สส.ชัยชนะ เดชเดโช รองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งนายก กนกพรฯ ได้สั่งการและอนุมัติจ้างก่อสร้างถนนสายนี้ตามคำร้องขอของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนจากสภาพชำรุดได้รับความเดือดร้อนในการขนส่งพืช ผัก ผลไม้ มายาวนานนับสิบปี และเป็นเส้นทางสัญจรเชื่อมต่อ หมู่ ๑ หมู่ ๔ หมู่ ๗ ตำบลลานสกา ขณะนี้การก่อสร้างแล้วเสร็จแล้วประมาณ ๙๕ % ต่อจากนั้น ในเวลา ๑๔.๓๐ น. ได้ไปตรวจติดตามการก่อสร้างถนนสายคอนกรีต ทางเข้าบ้านใหม่ดง ระยะเวลา ๕๐๐ เมตร หมู่ ๓ ตำบลเขาแก้ว เชื่อมต่อ หมู่ ๕ ตำบลลานสกา ตามคำร้องขอโครงการเกิณคักยภาพของ อบต.เขาแก้ว ซึ่งนายพิชิต สุขย้อย รองนายก อบต.เขาแก้ว ได้ร่วมต้อนรับ ขอบคุณและให้ข้อมูลว่า เส้นทางนี้ชาวบ้านและเกษตรกรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนในการขนส่งพืช ผัก ผลไม้ มายาวนาน มีสภาพเป็นถนนดินตั้งแต่จำความได้ หลังจากการตรวจติดตามการก่อสร้างถนนของ อบจ.ในพื้นที่อำเภอลานสกาแล้ว ในเวลา ๑๖.๐๐ น. ได้เดินทางต่อไปยังพื้นที่อำเภอนาบอน เพื่อติดตามการก่อสร้างถนนคอนกรีต สายโรงฆ่าสัตว์ - บ้านคลองน้ำขุ่น หมู่ ๓ ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน ระยะเวลา ๑,๒๐๐ เมตร งบประมาณ ๕,๑๐๐,๐๐๐.- บาท พร้อมด้วยนายสุชาติ เจริญพงศ์ เลขานุการนายกฯ สจ. ภูมิรัฐเดช แก้วเรือง สมาชิกสภาเขตอำเภอนาบอน นายธีระพงษ์ เพิ่ม สมาชิกสภาเขตอำเภอกุ่งใหญ่ และผู้นำท้องถิ่น ท้องถิ่นในพื้นที่ตำบลนาบอน ถนนสายนี้เมื่อสร้างเสร็จแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ หมู่ ๓ หมู่ ๑๑ ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน และประชาชนในพื้นที่ตำบลข้างกลาง อำเภอข้างกลาง ในการสัญจรและขนส่งผลิตผล ยางพารา ปาล์มน้ำมัน พืชผล และผลิตผลทางการเกษตรได้อย่างสะดวกปลอดภัย

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธานร่วมบุญปล่อยปลาแก้กรรมหลายพันตัวรวมกว่า ๗๐,๐๐๐ ตัว ซึ่งได้รับสนับสนุนจากประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

วันอังคารที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๙๐ น. นายก กนกพร เดชเดโช นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานร่วมบุญปล่อยปลาแก้กรรมหลายพันตัวรวมกว่า ๗๐,๐๐๐ ตัว ซึ่งได้รับสนับสนุนจากประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช ในพื้นที่ “นาโพธิ์” สวนป่าบุญ โคก หนอง นา วัดพระพรหม ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกับนายพิทักษ์เดช เดชเดโช ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายสุชาติ เจริญพงศ์ เลขานุการนายกฯ นายภูริทัต รัตนพาหุ ที่ปรึกษา นายกฯ สจ. เอ็ม วีระชัย อินนิมิตร สมาชิกสภาเขตอำเภอพระพรหม นายสิทธิศักดิ์ คักดีศรี รองปลัดฯ นายก กนกพร เดชเดโช ได้นำ อบจ.สนับสนุนการขุดสร้างพื้นที่โคก หนอง นา เพื่อให้วัดพระพรหม นำโดยพระครูวิสุตากร เจ้าคณะอำเภอพระพรหมและเจ้าอาวาส วัดพระพรหม สร้างเป็นศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างแหล่งอาหาร ลดรายจ่ายให้ประชาชนในชุมชน สร้างแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่กว่า ๗ ไร่

สวัสดีปีใหม่ครับท่านผู้อ่านสารนครศรีธรรมราช ท้ายวังฉบับนี้เป็นเดือนแรกของปีใหม่ ปี ๒๕๖๕ คณะทำงานสารนครศรีธรรมราช ขออริษฐานใจอันบริสุทธิ์นี้แผ่ไมตรีจิตมายังท่านสมาชิกและชาวนครศรีธรรมราชทุกท่าน กาลเวลาล่วงเลยมารวดเร็วเหลือเกิน บางครั้งจนเพลินลืมไปว่าเวลาได้หมดไปอีกปีหนึ่งแล้ว อายุของสารนครศรีธรรมราชก็มากขึ้นเป็นปีที่ ๕๒ แล้ว แต่สิ่งที่คุณทำงานไม่ยอมปล่อยเป็นอันขาดนั่นคือจะจัดทำสารนครศรีธรรมราชให้ดียิ่งขึ้นๆ แม้เวลาจะล่วงเลยไปสักเท่าใด

สารนครศรีธรรมราชฉบับนี้ เป็นฉบับปีใหม่ ๒๕๖๕ เป็นฉบับประจำอำเภอของเรา “อำเภอหัวไทร” ภายในเล่มยังมีเนื้อหาเข้มข้นครบครันเช่นเดิม นอกจากเรื่องราวของอำเภอหัวไทรแล้ว บทความอื่นๆ ก็มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ยินดีกับผู้อ่านทุกท่านที่ผ่านเรื่องราวทั้งสุขและทุกข์หรือแม้กระทั่งการพบเจอ “มรสุมชีวิต” ในปีที่ผ่านมา ขอให้ทุกท่านโชคดีมีความสุขพบเจอแต่สิ่งอันเป็นมงคลในชีวิตและมีความสุขเจริญรุ่งเรืองตลอดปี ๒๕๖๕

กองบรรณาธิการสารนครศรีธรรมราช ขอฝากบทกวีที่งดงามยิ่งในวันขึ้นปีใหม่นี้ อันเป็นผลงานของอาจารย์ คำพร เกิดมีทรัพย์ “กวีแห่งเมืองสิชล” เพื่อบรรณาการท่านผู้อ่านสารนครศรีธรรมราชทุกท่าน เชิญอ่านครับ

ผศ. พอพล อุบลพันธุ์
บรรณาธิการ

ยินดีกับทุกท่าน ผ่านมรสุมชีวิตสู่เส้นชัย

ถึงเส้นชัย ได้อีกปี ทวีศก
เพิ่มอายุ เปลี่ยนราศี ปีละคราว
หลายล้านคน ที่ล่วงลับ หลับไม่ตื่น
อาณิสงส์แห่งบุญ หนุนนำชัย
“คนเหล็กร่มโพธิ์เดียว” ได้พิสุจน์
“ร่มโพธิ์” คือร่มธรรม อันอำมร

ผมดำดก กี่ร้อย ค่อยค่อยขาว
นายินดี ที่ยืนยาว ก้าวผ่านวัย
แต่เรายังสดชื่น สุขสดใส
เพราะเราไม่ มั่วสมกับมูม อโคจร
ซึ่งคำพูดเล่าขาน แต่กาลก่อน
ศีลสังวร ต้านโควิด ประสิทธิ เทอญ

“คำพร เกิดมีทรัพย์”

“ประพันธ์”

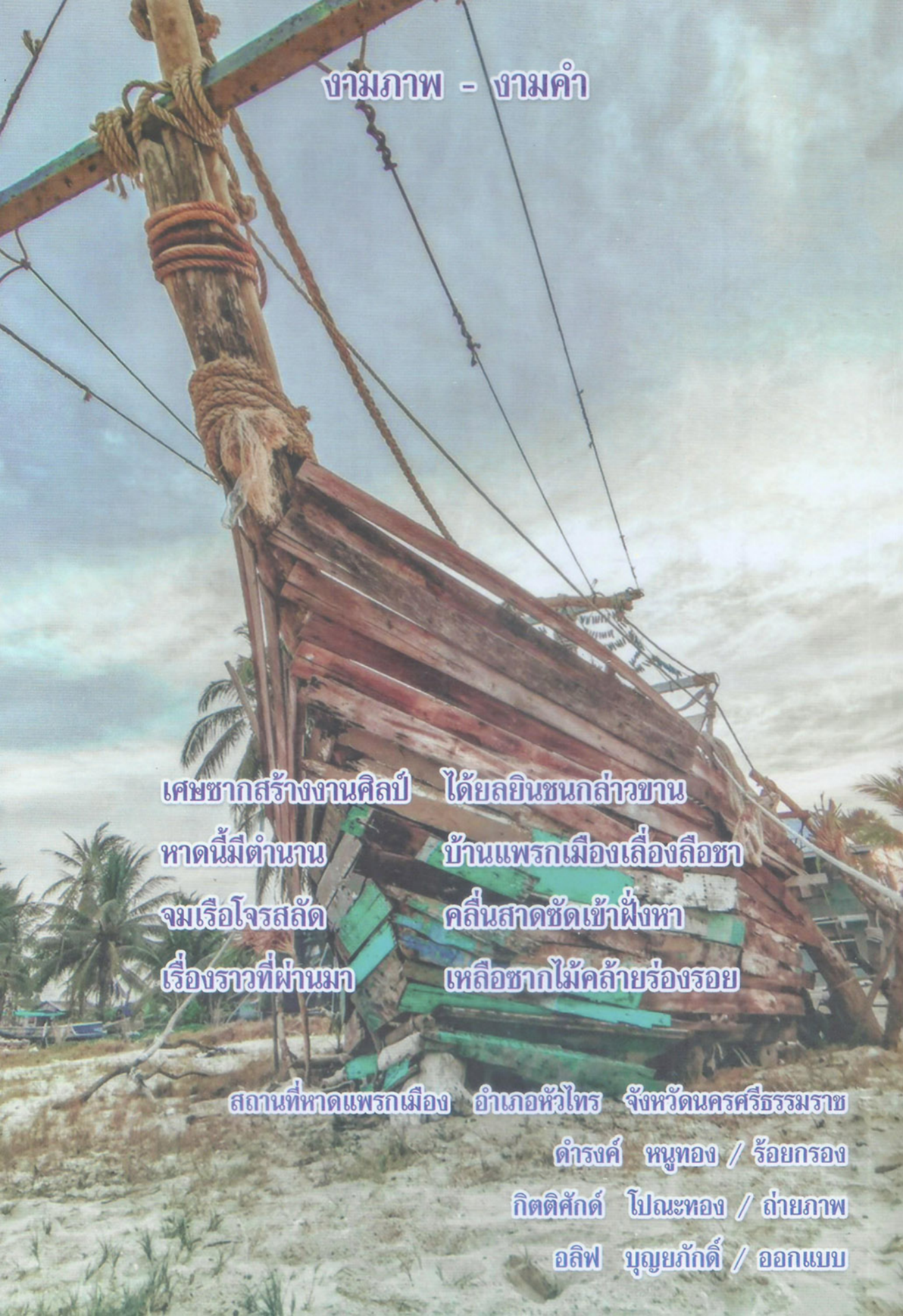

เส้นหัตถทราย อาณาเขตของอำเภอหัวไทรโดยตลอดทางด้านตะวันออกติดกับทะเลอ่าวไทยเป็นระยะทางยาวถึง ๒๙ กิโลเมตร แถบนี้จึงมีชายหาดเป็นแนวยาวขาวครามตัดกันระหว่างแผ่นดินและแผ่นน้ำผสมกับฟองคลื่น เรือประมงใหญ่น้อยจอดทอดสมอคอยเวลาลอออกหากิน เพื่อหาสินในน้ำเมื่อยามคลื่นสงบ

มากมายศิลปิน สังคมไทยเดิมในภาคใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นชนบทที่มีอาชีพการทำนา - ทำไร่ มีทั้งจุดอ่อนและจุดแข็ง **จุดอ่อน** คือไม่มีอาชีพรองให้กระทำต่อเนื่องเมื่อเสร็จสิ้นฤดูกาลทำนา ก็มีเวลารว่างมากจึงใช้เวลานั้นพักผ่อน หากความสนุกสนานจนกว่าฤดูทำงานจะมาถึง กิจกรรมช่วงนี้จึงมีการเที่ยวเตร่ เล่นการพนัน **จุดแข็ง** คือการละเล่นตามประเพณีของชาวภาคใต้ที่ขึ้นหน้าขึ้นตาก็คือ มหรสพท้องถิ่นที่นิยมกันแพร่หลายมีอยู่ คือ หนังตะลุง มโนรา เพลงบอก มหรสพที่กล่าวมานั้นเกิดขึ้นมาจากสภาพแวดล้อมช่วงว่างการอาชีพ ทั้งการเที่ยวดูชมและฝึกฝนตั้งคณะขึ้นมาใหม่ๆ คณะแล้วคณะเล่า มีชื่อเสียงโด่งดังในระดับต่างๆ กัน ในสมัยก่อนเมื่อสิ้นฤดูทำนาเป็นหน้าร้อน จะมีการจัดสวนสนุกขึ้น คือ “**การแข่งขัน**” หรือ “**การประชันโรง**” ปิดวิกเก็บค่าดูถูกหรือแพงตามระดับของศิลปิน

คำว่า “**โนราตรีหนังนคร**” จึงเป็นคำพูดที่ถูกต้องและเป็นจริงมาโดยตลอด และหนังนครนั้นส่วนใหญ่มาจากอำเภอหัวไทร - เขียวใหญ่ หนังดีศิลปินชั้นครูในอดีต เช่น หนังปานบอด (เพลงบอก) หนังประทีน บัวทอง หนังประวิง หนูเกื้อ ในส่วนของรุ่นหลังถัดมาจนถึงปัจจุบัน อำเภอหัวไทรก็มีหนังตะลุงที่มีชื่อเสียงหลายโรงหลายคณะ เช่น หนังครูเศวต หนังประทุม เสียงชาย (โสมจันทร์) หนังลำยอง (หญิง) หนังบุญธรรม เกิดเกียรติชาติ ในสายนายหนังที่เป็นครูอาจารย์ เช่น หนังวิชัย เกือมา หนังมนตรี คงแก้ว หนังสุนทร กุมารทอง หนังณรงค์ บ้านราม ส่วนมโนรา มีมโนราเนตรน้อย ซึ่งได้รับเชิญไปสอนวิชานี้ในโรงเรียนหลายโรงในอำเภอหัวไทร ในแขนงเพลงบอก มีเพลงบอกหนูหับ และคณะอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นศิษย์ของเพลงบอกเฟียน บ้านลากชาย

ผศ. พอพล อุบลพันธุ์ / เรื่อง ภาพ
อติฬ บุญยักดิ์ / ออกแบบ

งามภาพ - งามคำ

เศษซากสร้างงานศิลป์ ได้ยลยินชนกล้าวชน
หาดนี้มีตำนาน บ้านแพรกเมืองเลื่องลือชา
จมเรือโจรสลัด คลื่นสาดซัดเข้าฝั่งหา
เรื่องราวที่ผ่านมา เหลือซากไม้คล้ายร่องรอย

สถานที่หาดแพรกเมือง อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
ดำรงค์ หนูทอง / ร้อยกรอง
กิตติศักดิ์ โปณะทอง / ถ่ายภาพ
อลิฟ บุญยภักดี / ออกแบบ